

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 502 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΔΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

ΣΤΟΠ στη ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ - Κατάπαυση του πυρός

Κράτος τώρα η Παλαιστίνη

Με Διαδηλώσεις και Απεργίες

ΜΠΛΟΚΟ σε κάθε ελληνική βοήθεια και συνεργασία με το κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ

ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ ΤΩΡΑ

Όργιο καταστολής της ΕΛ.ΑΣ. στον Ρέντη

Σε πρωτοφανές πογκρόμ καταστολής προχώρησαν οι δολοφόνοι των ΜΑΤ απέναντι σε φιλάθλους, ανήλικους και ηλικιωμένους το βράδυ της 7/12 στο δημοτικό γυμναστήριο "Μελίνα Μερκούρη" κατά τη διάρκεια αγώνα βόλεϊ. Πνίγοντας το πλήθος στα δακρυγόνα και στο ξύλο, οι αλίστες της ΕΛΑΣ κράτησαν σε ομηρία εκατοντάδες κόσμο, μέσα στον αγωνιστικό χώρο. Περικυκλώνοντας τον χώρο, πραγματοποίησαν 424 προσαγωγές (!) στοιβάζοντας τον έναν πάνω στον άλλον σε κλούβες, χωρίς να διστάσουν μάλιστα να ξυλοκοπήσουν ανήλικους. Με αυτόν τον τρόπο η αστυνομία έδειξε την εκδίκηση της για τον τραυματισμό ενός δικού τους σε επεισόδια έξω από το δημοτικό γυμναστήριο. Πλήθος καταγγελιών από νομικούς και συγγενείς των προσαχθέντων έχουν γίνει για την κατάφωρη καταπάτηση των δικαιωμάτων τους, καθώς τους αφαιρέθηκαν τα κινητά τηλέφωνα για πάνω από 12 ώρες και βρίσκονται από χτες αργά το βράδυ υπό κράτηση χωρίς τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με τους δικηγόρους τους. Φυσικά, κάτι τέτοιο είναι παράνομο, και ειδικότερα

όταν πρόκειται για προσαγωγή. Καταγγελλίες ανέφεραν ότι επρόκειτο ουσιαστικά για αγνοούμενους και όχι προσαχθέντες. Σε μια περίοδο, όπου οι εργαζόμενοι, οι φτωχοί και η νεολαία συνθλιβονται όλο και περισσότερο κάτω από το αβάσταχτο βάρος της ακρίβειας, της φτώχειας και της ανεργίας, η φιλοπόλεμη κυβέρνηση Μητσοτάκη επιλέγει να προσηλωθεί στην καταστολή. ΝΔ και υπόλοιποι νεοφιλελεύθεροι εφαρμόζουν μια πολιτική που καταστρέφει και δολοφονεί! Μέσα από την αρπαγή του δημόσιου πλούτου, αδιαφορούν για την καταστροφή, τον θάνατο που σπέρνουν, χωρίς να τιμωρείται κανένας (Τέμπη, πυρκαγιές, πλημμύρες κ.ά.). Στηρίζουν με κάθε τρόπο τους δολοφόνους του Ισραήλ στην γενοκτονία που επιχειρούν στην Γάζα, μετατρέποντας την χώρα στον νο1 πολεμοχαρή σύμμαχο των αμερικάνων. Διαλύουν κάθε είδους δικαίωμα και κατάκτηση με μια σειρά από εγκληματικά μέτρα και νόμους: καταργούν την 8ωρη 5ήμερη εργασία, την κοινωνική ασφάλιση, ξεπουλούν την υγεία και την παιδεία.

Οικοδομούν ένα σκληρό αστυνομικό καθεστώς με ΜΑΤ, δικαστήρια, παρακολουθήσεις για να προλάβουν μια επόμενη κοινωνική έκρηξη. Σε συνέχεια των δολοφονιών Σαμπάνη, Φραγκούλη έρχεται του ανήλικου Ρομά στις 12/11. Καλύπτουν φασίστες που επιτίθενται με μαχαίρια στο κέντρο της Αθήνας όπως πρόσφατα στο Μοναστηράκι. Δεν διστάσαν να ξυλοκοπήσουν την 16χρονη σε αντιφασιστική συναυλία στο Ηράκλειο στέλνοντας της στην εντατική. Πραγματοποιούν λυσασμένες επιθέσεις σε αγωνιστές με πρόσφατο παράδειγμα την σύλληψη 22χρόνου Παλαιστίνιου γιατί ύψωσε τη σημαία της χώρας του σε διαδήλωση στο Σύνταγμα. Αυτόν το μηχανισμό ενισχύουν με προσλήψεις, εξοπλισμούς και το επίδομα των 600 ευρώ που όλα τα κοινοβουλευτικά μνημονιακά κόμματα (και το ΚΚΕ) ψήφισαν. Ως εδώ! Οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα πρέπει να οργανώσουμε έναν αγώνα διαρκείας, μία εξέγερση ενάντια στην επικίνδυνη κυβέρνηση Μητσοτάκη και σε κάθε επίδοχο συνεχιστή αυτής της πολιτικής.

Ακρίβεια
Ο «εφιάλτης των Χριστουγέννων»
σελ. 4

Αφιέρωμα:
50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου (γ' μέρος)
σελ. 8-9

Αργεντινή
Καλώς ήρθατε στην εποχή των τεράτων
σελ. 12

Ιστορία
100 χρόνια από τη γέννηση του Ερνέστ Μαντέλ
σελ. 15

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή**- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων****- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο****στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή****- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού**

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίνια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας - να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 - ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνειδήσής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΤΗΣ Ο.Κ.Δ.Ε.**(Δεκέμβρης 2023 - Γενάρης 2024)**

Από τις αρχές Δεκέμβρη του τρέχοντος έτους και μέχρι τέλη Γενάρη του 2024 θα πραγματοποιηθεί η ετήσια οικονομική εξόρμηση της Ο.Κ.Δ.Ε. Καλούμε όλους τους συντρόφους και τις συντρόφισσες να συνεισφέρουν σ' αυτή την προσπάθεια.

Μοναδική πηγή οικονομικής στήριξης της Ο.Κ.Δ.Ε. είναι οι εισφορές των μελών της και η ενίσχυση από συναγωνιστές και φίλους. Στηριζόμαστε αποκλειστικά στις δικές μας δυνάμεις, γιατί η οικονομική ανεξαρτησία της οργάνωσής μας από το αστικό κράτος, τον κρατικό κορβανά -φανερό και κρυφό- και την αστική τάξη είναι βασική προϋπόθεση για την πολιτική της ανεξαρτησία. Απευθυνόμαστε σε κάθε εργαζόμενο και νεολαίο, σε κάθε αγωνιστή που γνωρίζει την ατλαντευτή πάλη της Ο.Κ.Δ.Ε. για την υπεράσπιση και διεύρυνση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Για την οικοδόμηση μιας μαζικής εργατικής, επαναστατικής οργάνωσης. Για την ανατροπή της δικτατορίας του κεφαλαίου και του σημερινού σάπιου καθεστώτος. Για την εγκαθίδρυση μιας σοσιαλιστι-

κής κοινωνίας, που θα έχει στο κέντρο της τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

Σας καλούμε να στηρίζετε αυτή την προσπάθεια και οικονομικά με την συνεισφορά σας. Γνωρίζουμε ότι οι εργαζόμενοι, η νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα υποφέρουν από τις βάρβαρες μνημονιακές πολιτικές και την καπιταλιστική κρίση. Γι αυτό η όποια συνεισφορά από το υστέρημα του καθενός προς την οικονομική καμπάνια της Ο.Κ.Δ.Ε., όσο μικρή κι αν είναι, είναι πολύτιμη γιατί αποτελεί μια συνειδητή πράξη στήριξης της πάλης ενάντια στην ταξική εκμετάλλευση, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό.

Μπορείτε να συνεισφέρετε με ταχυδρομική επιταγή στην διεύθυνση **Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα, υπόψιν του Σωφρόνη Παπαδόπουλου**, ή επικοινωνήστε μαζί μας στέλνοντας e-mail στο ergatikipali@okde.gr ή στο τηλέφωνο 210-5247227 απογευματινές ώρες.

Οργάνωση Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
www.okde.gr

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Βιβλιοπωλείο: "Αναγνώστης" Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα**ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ****Αθήνα**

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ισκρα", Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Poeta" Αριστοτέλους 34, "Ακυβέρνητες Πολιτείες" Αλ. Σβώλου 28

Πάνασσα

Ψιλικατζίδικο "Ψιλικατέσεν" Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-mail ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.

Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 19 γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938

www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Με μια αιφνιδιαστική κίνηση ο Κυριάκος Μητσοτάκης αποφάσισε στο υπουργικό συμβούλιο στις 8/12 να εξαγγείλει την επιστολική ψήφο για αποδήμους και εντός χώρας εκλογείς για τις ευρωεκλογές του Ιουνίου. Η υπουργός Εσωτερικών Νίκη Κεραμέως, γνώστη για το αντιδραστικό της έργο στο υπουργείο Παιδείας, είπε ότι στις αρχές του επόμενου έτους αναμένονται η συζήτηση και η ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή, ενώ σύντομα θα ακολουθήσει η δημόσια διαβούλευση.

Προς το παρόν η λεγόμενη επιστολική ψήφος θα αφορά μόνο στις επερχόμενες ευρωεκλογές που θα διεξαχθούν στις 9 Ιουνίου 2024 και τυχόν δημοψηφίσματα. Δεν θα αφορά στις εθνικές εκλογές, αλλά όπως είπε η Κεραμέως «θα συζητηθεί». Έτσι, άφησε ορθάνοιχτο το ενδεχόμενο για το επόμενο βήμα, το οποίο συνδέσει με την διευκόλυνση των πολιτών που έχουν διάφορα προβλήματα. Δηλαδή, όπως διευκρίνισε, «η επιστολική ψήφος εξυπηρετεί τις κατηγορίες των πολιτών που έχουν κάποια δυσκολία μετακίνησης στο εξωτερικό ή στην Ελλάδα». Τέλος, ανήγγειλε ότι: α) όποιος επιθυμεί να ψηφίσει με επιστολική ψήφο πρέπει να το δηλώσει 40 μέρες πριν, και ότι η δήλωση για την επιστολική ψήφο θα γίνεται μέσω του gov.gr., και β) οι ευρωεκλογές θα εξαχθούν με ενιαία περιφέρεια (όπως ισχύει από το 1981) και με σταυρό, εγκαταλείποντας τις προηγούμενες προθέσεις της κυβέρνησης Μητσοτάκη να πραγματοποιηθούν με επιμέρους περιφέρειες.

Αντιδημοκρατική και παράνομη

Θα ήταν ηλιθιότητα για όποιον εμπιστευόταν την κυβέρνηση των α(χ)ρήστων και των απατεώνων να χειριστεί την διεξαγωγή της ψηφοφορίας και γενικότερα της εκλογικής διαδικα-

Επιστολική Ψήφος: Μια ακόμη απάτη

σίας. Είναι βέβαιο ότι με την καθιέρωση της επιστολικής ψήφου, η κυβέρνηση της ΝΔ ετοιμάζεται για νόθες εκλογές, όπως και στο παρελθόν όπου ψήφιζαν ακόμη και τα δέντρα. Γιατί με την εν λόγω ψήφο: α) Μπαίνει σε κίνδυνο η μυστικότητα και το αδιάβλητο της εκλογικής διαδικασίας. Γιατί οτιδήποτε άλλο εκτός από την αυτοπρόσωπη παρουσία σε εκλογικά τμήματα ανοίγει τον δρόμο για την άσκηση ακόμα πιο άμεσων πιέσεων και εκβιασμών στους ψηφοφόρους. β) Η συμμετοχή του ελληνικού λαού στις εκλογές υποβιβάζεται στην αποστολή ενός φακέλου χωρίς γραμματόσημο! γ) Οι κάτοικοι εξωτερικού/απόδημοι θα μπορούν να ψηφίσουν αποκλειστικά με επιστολική ψήφο. Η ψήφος γίνεται ακόμη πιο προβληματική από κάθε άποψη καθώς – πέρα από συναισθηματικούς δεσμούς – δεν έχουν κανένα δεσμό με την οικονομική, κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα της χώρας, καμία υποχρέωση, αλλά παρ' όλ' αυτά θα μπορούν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα χωρίς να χρειάζεται να κάνουν το ελάχιστο, δηλαδή να πάνε στο εκλογικό τμήμα. δ) Δεν αποκλείεται στη θέση κάποιου ηλικιωμένου με προβλήματα υγείας να ψηφίσει κάποιος συγγενής του ή ακόμη και κάποιος άλλος.

Για όλους αυτούς τους λόγους η επιστολική ψήφος, όπως λέει και ο συνταγματολόγος Ακρίτας Καϊδατζής (Efsyn 1/12/23), «εξ ορισμού, είναι δι-αβλήτη». Αντίθετα από ό,τι λέει η Κεραμέως και ο αναπληρωτής υπουργός Θ. Λιβάνιος η επιστολική ψήφος όπου εφαρμόστηκε έγινε «ως λύση ανάγκης»,

«ως οριακή εξαίρεση, πουθενά ως κανόνας». Για την καθιέρωσή της υπάρχουν σοβαρά συνταγματικά κωλύματα, που δεν είναι εύκολο να ξεπεραστούν. Το Σύνταγμα (άρθρο 51, παρ. 4) απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των βουλευτών για την επιστολική ψήφο των εκτός επικράτειας εκλογέων. Ακόμη, ειδικά για τις εκλογές στο εσωτερικό της χώρας το άρθρο 51, παρ. 3 ορίζει με σαφήνεια ότι οι εκλογές στην Ελλάδα γίνονται «με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία». Για αυτά τα κωλύματα η κυβέρνηση αναζητά τρόπους υπέρβασης για την επέκταση του μέτρου και στις εθνικές εκλογές (που είναι το κύριο μέλημά της), πράγμα που φαίνεται απ' όλες τις δηλώσεις των αρμόδιων υπουργών.

Ποιος είναι ο πραγματικός στόχος

Ο Μητσοτάκης και η νεοφιλελεύθερη κλίκα του έχουν κάνει αρκετές παρεμβάσεις στο εκλογικό σώμα με την άρση όλων των υφιστάμενων περιορισμών για την ψήφο των αποδήμων από τον τόπο διαμονής τους και, στην ίδια κατεύθυνση τώρα με την επιστολική ψήφο, επιδιώκουν την πλήρη διευκόλυνση προκειμένου να γίνει πιο θελκτική η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους πολιτών άλλων χωρών με πολύ μακρινή καταγωγή από τη δική μας. Πάντως, με την επιστολική ψήφο εντός της χώρας, η κυβέρνηση ελπίζει να μειώσει την αποχή, η οποία πιστεύει ότι την «έκαψε» στον δεύτερο γύρο των αυτοδιοικητικών εκλογών. Ο ίδιος ο Μητσοτάκης, παρουσιάζοντας την ανακοίνωση της κυβέρνησής του, έκα-

νε λόγο για «ιστορική τομή», δηλώνοντας ότι «εμπλουτίζεται και αλλάζει η εκλογική διαδικασία», ενώ ως πρόσχημα επικαλέστηκε από τη μια μεριά την ανάγκη να χτυπηθεί, τάχα, η αποχή και από την άλλη ότι δήθεν ενισχύεται ο πολίτης και όχι ο αρχηγός του κόμματος μια και θα υπάρχει σταυρός προτίμησης.

Είναι γεγονός ότι ο Μητσοτάκης, όσο και αν τον παρουσιάζουν ως παντοδύναμο, φοβάται τις επόμενες εκλογές, γι' αυτό πέρα από την τρομοκρατία που χρησιμοποιεί (τελευταίο δείγμα η φασιστική σύλληψη 424 φιλάθλων εντελώς απροκάλυπτα), προσπαθεί με όλα τα μέσα και τρόπους να αλλοιώσει το εκλογικό σώμα. Τις φοβάται γιατί όπως άλλωστε είναι γνωστό και έχει ανακοινωθεί, ετοιμάζει «μεταρρυθμίσεις», που όλες είναι αντιδραστικές με στόχο να πλήξουν το βιοτικό επίπεδο και τα δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας. Πολλά από αυτά τα μέτρα περιέχονται στον Προϋπολογισμό που πρόκειται να ψηφιστεί μέσα στο Δεκέμβρη, όμως υπάρχουν και πολλά άλλα που θα έρθουν σε ξεχωριστά νομοσχέδια, όπως έγινε και με την φορολογία των ελεύθερων επαγγελματιών. Ένα νομοσχέδιο που έχει εξαγγελθεί θα αφορά στην ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων, παρά το απαγορευτικό κώλυμα που υπάρχει λόγω του άρθρου 16 του Συντάγματος.

Η κυβέρνηση των νεοφιλελευθέρων κανίβαλων δεν είναι πανίσχυρη όπως παρουσιάζεται και την παρουσιάζουν τα αργυρώνητα ΜΜΕξάπατησης. Το στήριγμά της δεν είναι ο ελληνικός λαός αλλά οι αστυνομικές δυνάμεις και οι ιμπεριαλιστές, κυρίως οι Αμερικανοί. Με τους αγώνες μας μπορούμε να αποδείξουμε την γύμνια της και να την στείλουμε στα σκουπίδια της ιστορίας, εκεί που πραγματικά ανήκει.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Οι μισθοί της Ελλάδας αποτελούν τον «πάτο του πηγαδιού» των χωρών της ΕΕ. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία και τις μελέτες τραπεζικών think tank, το 2022 ο μέσος ετήσιος μικτός μισθός στη χώρα ήταν 16.000 ευρώ. Αυτό το νούμερο αντιστοιχεί στην 24η θέση μεταξύ των 27 χωρών της ΕΕ όπου ο μέσος ετήσιος μισθός ήταν 32.300 ευρώ, και στην τελευταία θέση των 20 της Ευρωζώνης όπου ο μέσος ετήσιος μισθός ήταν 35.200 ευρώ. Η αγοραστική δύναμη του μέσου μισθού στην Ελλάδα μειώνεται με τρομακτικούς ρυθμούς: το 2006 ήταν στο 87,2% του αντίστοιχου της Ευρωζώνης, το 2009 στο 86,4%, ενώ το 2022 στο 56,9%. Όπως αποτυπώνεται σε μελέτη της Eurobank, οι μισθοί αποτελούσαν μόλις το 27% του ΑΕΠ το 2022, το δεύτερο μικρότερο ποσοστό στην ΕΕ.

Στοιχεία ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων δείχνουν ανάγλυφα την ταξική φύση του προβλήματος της επιδείνωσης της κλιματικής καταστροφής, ενόψει της συνόδου COP28. Πιο συγκεκριμένα, το Ινστιτούτο Περιβάλλοντος της Στοκχόλμης (SEI) καταγράφει ότι το πλουσιότερο 1% του παγκόσμιου πληθυσμού είναι υπεύθυνο για την ίδια ποσότητα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με τα φτωχότερα 2/3 του πλανήτη, δηλαδή 5 δισ. ανθρώπους. Το πλουσιότερο 1% παγκοσμίως (77 εκατ.) ήταν υπεύθυνο για το 16% των παγκόσμιων εκπομπών που σχετίζονται με την κατανάλωσή. Αυτό είναι το ίδιο μερίδιο με το κατώτερο 66% του παγκόσμιου πληθυσμού με βάση το εισόδημα (δηλαδή με 5,11 δισ.). Στην έρευνα αυτή εξετάστηκαν οι καταναλωτικές εκπομπές που σχετίζονται με διαφορετικές εισοδηματικές ομάδες μέχρι το έτος 2019. Οι αναλύσεις είχαν εντυπωσιακά ευρήματα: στη Γαλλία, το πλουσιότερο 1% εκπέμπει τόσο άνθρακα σε ένα έτος όσο το φτωχότερο 50% σε 10 χρόνια.

Σύμφωνα με νέες εκτιμήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, σχεδόν 3 εκατ. εργαζόμενοι πεθαίνουν κάθε χρόνο λόγω εργατικών ατυχημάτων και ασθενειών, σημειώνοντας αύξηση άνω του 5% σε σύγκριση με το 2015. Οι περισσότεροι από αυτούς τους θανάτους (ανέρχονται συνολικά σε 2,6 εκατ.) και ασθένειες σχετίζονται με τις εργασιακές συνθήκες (ανέρχονται συνολικά σε 2,6 εκατ. θανάτους). Οι ασθένειες του κυκλοφορικού συστήματος, τα κακοήθη νεοπλασμάτα και οι παθήσεις του αναπνευστικού κατατάσσονται μεταξύ των τριών κορυφαίων αιτιών θανάτου λόγω εργασίας. Μαζί, αυτές οι τρεις κατηγορίες συμβάλλουν σε περισσότερο από 75% της συνολικής θνησιμότητας λόγω εργασίας. Τα εργατικά ατυχήματα ευθύνονται για επιπλέον 330.000 θανάτους, σύμφωνα με την ανάλυση. Η γεωργία, οι κατασκευές, η δασοκομία, η αλιεία και η μεταποίηση είναι οι πιο επικίνδυνοι τομείς, με 200.000 θανατηφόρους τραυματισμούς ετησίως, που αντιπροσωπεύουν το 63% όλων των θανατηφόρων επαγγελματικών τραυματισμών. Συγκεκριμένα, 1 στους 3 θανατηφόρους επαγγελματικούς τραυματισμούς παγκοσμίως συμβαίνουν μεταξύ των εργαζομένων στη γεωργία.

Ακρίβεια: Ο «εφιάλτης των Χριστουγέννων» για εργαζόμενους και φτωχούς

Το χριστουγεννιάτικο τραπέζι είναι στην κυριολεξία απλησίαστο για μεγάλη μερίδα εργαζομένων και φτωχών που αδυνατούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά ακόμα και στην κατανάλωση βασικών προϊόντων. Σύμφωνα με την ΕΛ-ΣΤΑΤ τον Οκτώβριο έχει καταγραφεί αύξηση 8,3% στο κρέας, 14,3% στα αναψυκτικά και το μεταλλικό νερό, 7% στα γαλακτοκομικά, 12,3% στα λαχανικά, 20,5% στα φρούτα, ενώ πρόσφατες έρευνες καταγράφουν αύξηση σε εποχικά είδη οπωροκηπευτικών έως και 53% σε σχέση με τις ήδη αυξημένες περσινές τιμές! Όσον αφορά στα χριστουγεννιάτικα εδέσματα ήδη σημειώνουν 15% αύξηση σε σχέση με πέρυσι, το χοιρινό και η γαλοπούλα έχουν ήδη αυξηθεί κατά 10% συμπαρασέρνοντας και τα υπόλοιπα είδη κρέατος.

«Υγρός χρυσός» το λάδι

Το ελαιόλαδο έχει καταντήσει είδος πολυτελείας. Η τιμή του έξτρα παρθένου ελαιόλαδου στα ράφια των σούπερ μάρκετ έχει αυξηθεί κατά 92,7%. Η κλιματική κρίση σε συνδυασμό με την άνευ όρων αρπακτική πολιτική της αγοράς έχει αναγκάσει τις χώρες που παράγουν λάδι να το χρυσοπληρώνουν παρότι είναι προϊόν πρώτης ανάγκης στη μεσογειακή διατροφή. Η Ισπανία και η Ελλάδα, χώρες που επλήγησαν πολύ την προηγούμενη χρονιά από ακραία φαινόμενα περιβαλλοντικής καταστροφής αλλά και την ανικανότητα των κυβερνήσεων να λάβουν ουσιαστικά μέτρα, αντιμετωπίζουν το κίνδυνο έλλειψης λαδιού στην εγχώρια αγορά (έπονται και οι εξαγωγές). Στην Ελλάδα φέτος η παραγωγή ελιάς έχει ήδη πέσει κατά 80% και ο τενεκές λάδι αναμένεται να αγγίξει τα 200 ευρώ!

Η τεράστια καταστροφή στη Θεσσαλία, όπου συγκεντρωνόταν περίπου το 23% της αγροτικής παραγωγής ιδιαίτερα των αροτραίων καλλιεργειών (σιτάρι, βαμβάκι, καλαμπόκι), καθώς και της παραγωγής φρούτων, λαχανικών, κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων και άλλων μεταποιημένων τροφίμων έχει ήδη αρχίσει να επηρεάζει την αγορά. Η αισχροκέρδεια αγγίζει τα όρια της παράνοιας. Εκατοντάδες είναι οι καταγγελίες για τις αυξήσεις των τιμών στις πόλεις της Θεσσαλίας με ιδιαίτερη την αύξηση του εμφιαλωμένου νερού καθώς σε διάφορες περιοχές που το νερό δεν ήταν πλέον πόσιμο πουλούσαν εμφιαλωμένο σε πενταπλάσια τιμή.

Είναι σίγουρο ότι το κυβερνητικό έγκλημα στην Θεσσαλία θα εκτινάξει τις τιμές σε όλη τη χώρα μιας και το επιτελικό «χάος» του Μητσοτάκη δεν έχει πάρει ως τώρα κανένα ουσιαστικό μέτρο για την αποζημίωση και την ανασυγκρότηση της οικονομίας στη Θεσσαλία στα προηγούμενα έστω επίπεδα. Με θράσος ο υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Χρήστος Τριαντόπουλος ανακοινώνει ότι αιτήσεις των αποζημιώσεων βρίσκονται ακόμα (!) σε κατάσταση «εκτίμησης και αξιολόγησης των ζημιών» ενώ έχουν πεταχθεί έξω από το πρόγραμμα αρωγής πάνω από το 40% των αιτήσεων. Εργαζόμενοι συνεχίζουν να παραμένουν απλήρωτοι είτε από τους εργοδότες, είτε από το κράτος

μέσω του προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης λόγω αναστολής εργασίας.

Ανίκανη και αδιάφορη η κυβέρνηση της ΝΔ

Η «ακρίβεια της αισχροκέρδειας» προχωρά με τις ευλογίες της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Circana (πρώην IRI Ελλάς) ο τζίρος των σουπερμάρκετ το 2023 (Ιανουάριος - Οκτώβριος) εκτοξεύτηκε στα 7,467 δισ. ευρώ. Η ακρίβεια έχει ήδη κοστίζει φέτος στα νοικοκυριά σχεδόν 1 δισ. παραπάνω σε σχέση με πέρυσι παρόλο που ολοένα και περισσότεροι αγοράζουν μόνο τα φθηνότερα προϊόντα, ενώ 9 στους 10 εργαζόμενους καταναλώνουν πολύ λιγότερο απ' ότι πέρυσι.

Το υπουργείο «Υπ-Ανάπτυξης» βαυκαλίζεται ότι προσθέτει ολοένα και περισσότερα προϊόντα στο καλάθι του νοικοκυριού για να βοηθήσει τους εργαζόμενους ενάντια στο κύμα ακρίβειας... Λανσάρει ακόμα και χριστουγεννιάτικο market pass αντί να μπει στη διαδικασία να αυξήσει τους μισθούς καθώς η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών έχει φτάσει πλέον στα τάρταρα. Κανένα απολύτως μέτρο για την προστασία του πληθυσμού ενάντια στο «κύμα αισχροκέρδειας» δεν εφαρμόζεται. Τα πρόστιμα ενάντια σε πολυεθνικές τροφίμων που θησαυρίζουν είναι ψίχουλα ενώ το νέο πρόγραμμα (για καταγγελίες κερδοσκοπίας) που λανσάρει η κυβέρνηση για να μετατραπουν οι καταναλωτές σε ελεγκτικό σώμα τιμών – πέρα από αισχρά γελοίο – είναι άλλο ένα επικοινωνιακό τρικ της κυβέρνησης προς μαζική καταλωση.

Στην ουσία, η κυβέρνηση των «(χ)ρίστων» το μόνο που έχει σκοπό είναι να στηρίζει τις μεγάλες επιχειρήσεις ξοδεύοντας πακτωλούς χρημάτων για τα διάφορα «καλάθια» τους κι εκείνες ανενόχλητες μετά συνεχίζουν να κρατούν τις τιμές σε υψηλά επίπεδα αφαιμάζοντας τα εργατικά νοικοκυριά. Ρεπορτάζ των τελευταίων ημερών αποδεικνύουν ότι προϊόντα ελληνικής προέλευσης πωλούνται πολύ φθηνότερα στη Γερμανία απ' ότι στην Ελλάδα. Η απάντηση των «γαλάζιων» οικονομολόγων και διαφόρων παπαγάλων της κυβέρνησης, που με λύσσα προασπίζονται το δίκιο του εργοδότη, είναι ότι αυτό το γεγονός δεν μεταφράζεται σε «κερδοσκοπία» αλλά πρόκειται για απότοκο της έλλειψης ελεύθερου ανταγωνισμού στη χώρα...

Σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημα των εργαζομένων της χώρας αλλά και πολλών χωρών της Ευρώπης αποτελεί το ζήτημα της ανεξέλεγκτης ακρίβειας σε συνδυασμό με τους χαμηλούς μισθούς. Έρευνα της εταιρείας R.P. REALPOLLS LTD επισημαίνει ότι στο ερώτημα: «ποιο είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα;», το 77,9% των ερωτηθέντων απάντησε την «ακρίβεια βασικών αγαθών», το 60,9% «χαμηλοί μισθοί και συντάξεις» και ακολουθούν η «υγεία» με 45,2% και η «διαφθορά/ατιμωρησία σκανδάλων» με 35,7%. Η ανικανότητα της κυβέρνησης Μητσοτάκη και όλων των υπόλοιπων μνημονιακών σκουπιδιών δεν μπορεί πλέον να κρυφτεί, ούτε να δικαιολογηθεί. Το 84,8% «κρίνει ως μη ικανοποιητική την κυβερνητική διαχείριση. Ταυτόχρονα όμως η πλειοψηφία δεν είναι ικανοποιημένη ούτε με τον τρόπο που αντιμετωπίζουν όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης τα εν λόγω προβλήματα».

Το ζωτικό θέμα του πληθωρισμού και της ακρίβειας δεν μπορεί να λυθεί με τις πολιτικές που το γιγάντωσαν. Χρειάζονται ουσιαστικά, αντικαπιταλιστικά μέτρα σωτηρίας τα οποία προφανώς δεν πρόκειται να παρθούν από μια κυβέρνηση που είναι ταυτόσημη με τον παρασιτισμό, την σήψη και τη διαφθορά. Μοναδική λύση είναι οι εργαζόμενοι, οι νέοι, όλοι οι καταπιεζόμενοι και εκμεταλλευόμενοι να στηριχθούμε στις δικές μας δυνάμεις. Με ανυποχώρητους αγώνες, με την ενότητα και την αλληλεγγύη μας να επιβάλλουμε τις δικές ανάγκες και να πάρουμε πίσω ό,τι μας κλέβουν.

Επίκαιρα...

Πληθωρισμός: Ακρίβεια διαρκείας

Χωρίς τέλος φαίνεται να είναι ο εφιάλτης της ακρίβειας για τους εργαζομένους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, καθώς εκτινάσσεται στη ύψη ενώ οι μισθοί μειώνονται διαρκώς σε πραγματικό επίπεδο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, η αγοραστική δύναμη των μισθών στη χώρα μας διαρκώς μειώνεται λόγω του πληθωρισμού και της ακρίβειας: Το 2022 ο μέσος ονομαστικός μισθός αυξήθηκε κατά 3,8% σε σχέση με το 2021, αλλά ο πραγματικός μισθός μειώθηκε κατά 5,1% λόγω του υψηλού πληθωρισμού και της ακρίβειας. Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνονται και σε έρευνα της ΓΣΕΕ, σύμφωνα με την οποία 9 στους 10 υποχρεώνονται να μειώσουν την κατανάλωση ακόμα και βασικών ειδών διατροφής. Ήδη, οι αυξήσεις των διοδίων, αλλά και η άρση των μέτρων για τις επιδοτήσεις στο ρεύμα και η έλευση των νέων τιμολογίων, όπου η ρήτρα αναπροσαρμογής επιστρέφει, έστω και κεκαλυμμένα, δημιουργεί μια θυλιά στον λαιμό κάθε εργαζόμενου.

Τα διαρκή «επιχειρήματα» της κυβέρνησης αλλά και των υπολοίπων αστικών κομμάτων, ότι χρειάζονται οικονομικά μέτρα για να υπάρξει σταθεροποίηση και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, στην πραγματικότητα είναι αντεργατικές και αντιλαϊκές πολιτικές με μόνο στόχο την αύξηση των κερδών των καπιταλιστών και των αφεντικών. Για να απαλλαγούμε οριστικά απ' όλα αυτά πρέπει πρώτα να απαλλαγούμε από την «κυριαρχία» Μητσοτάκη. Γι' αυτό χρειάζονται ταξικοί αγώνες, μια επαναστατική πολιτική. Η οργή και η δυσανεμία μας πρέπει να βρει τη συλλογική διέξοδο των αγώνων.

Κάτω τα χέρια από τη φοιτητική μέριμνα

Χιλιάδες φοιτητές σε όλη τη χώρα βρίσκονται αντιμέτωποι με τις τραγικές ελλείψεις στα ζητήματα της φοιτητικής μέριμνας και ειδικότερα στο κομμάτι της στέγασης.

Φανερό το παράδειγμα εστιακής φοιτήτριας του ΠΑΜΑΚ που απειλήθηκε από την γραμματεία των φοιτητικών εστιών πως αν δεν μπορεί να ολοκληρώσει την διαδικασία ανανέωσης της διαμονής για την φετινή χρονιά πληρώνοντας το ποσό των 50€, δεν θα ολοκληρωθεί η ανανέωση της εγγραφής και θα προβούν σε έξωσή της από τις εστίες.

Εν μέσω πληθωρισμού, ακρίβειας και κρίσης η κυβέρνηση και οι πρυτάνεις, αντί να πάρουν υπόψη τη συνολική κατάσταση που επηρεάζει τους φοιτητές με πολύ χαμηλό εισόδημα, η πλειοψηφία των οποίων αναγκάζονται να δουλέψουν, αντιμετωπίζουν την φοιτητική μέριμνα με όρους business, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για να μπουν ακόμα μεγαλύτερα εμπόδια στην προσπάθεια των φοιτητών να σπουδάσουν. Οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια πετούνται στον Καιάδα, αφού για τη διοίκηση το μόνο κριτήριο για να μένει κάποιος στην εστία είναι να μπορεί να αποπληρώνει το «συμβολικό» χαράτσι-ενοίκιο. Στόχος τους είναι η φοιτητική μέριμνα, να ξεπουληθεί πλήρως, όπως έχει ξεκινήσει με τις εργολαβίες σε σίτιση και τα ΣΔΙΤ, το ξεπούλημα περιουσιακών στοιχείων των ΑΕΙ σε ιδιώτες, την ιδιωτικοποίηση εστιών υπό την αιγίδα «αξιοτήτων» αρπακτικών, πρώην τραπεζιτών και μελών funds. Μέσα σε αυτήν την αγορά – Πανεπιστήμιο χωράνε μόνο όσοι μπορούν να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη.

Με ενότητα και αλληλεγγύη υπερασπιζόμαστε στην πράξη όποιον φοιτητή απειληθεί, δεν κάνουμε ούτε βήμα πίσω για την προστασία των δικαιωμάτων μας.

Εργατικά ατυχήματα-δυστυχήματα στον επισιτισμό-τουρισμό: Οι ζωές μας πάνω από τα κέρδη τους!

Ένας ακόμα διανομέας που δούλευε με το καθεστώς του «freelancing» (πληρωμή με την παραγγελία) στην πλατφόρμα της Wolt σκοτώθηκε - δολοφονήθηκε εν ώρα εργασίας το Σάββατο 18 Νοεμβρίου, στην Τούμπα στην Θεσσαλονίκη. Οι θυελλώδεις άνεμοι που επικρατούσαν καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας (οι ριπές αέρα ξεπερνούσαν τα 100 χλμ/ώρα, είχαμε δεκάδες πτώσεις δέντρων κ.λπ.) καθιστούσαν την οδήγηση μηχανής δολοφονική, όπως αποδείχτηκε με τον πλέον τραγικό τρόπο!

Η εργατική αυτή δολοφονία, δεν είναι κάτι τυχαίο και δεν οφείλεται στην αμέλεια ή απροσεξία των εργαζομένων, όπως θέλουν να πείσουν την κοινή γνώμη η κυβέρνηση των δολοφόνων, οι «πλατφόρμες του θανάτου», οι «νοικοκυραίοι» εργοδότες στον κλάδο της εστίασης και τα «ΜΜΕ του ξεπλύματος». Άλλωστε, επαναλαμβάνεται συστηματικά και ειδικά τα τελευταία 6 χρόνια: σύμφωνα και με στοιχεία του ΣΕΠΕ, από το 2018 μέχρι το 2022, είχαμε ανά έτος υπερδιπλα-

σιασμό των εργατικών δυστυχημάτων πανελλαδικά! Ενώ, μόνο στην ειδικότητα των διανομέων φαγητού, από το 2017 μέχρι σήμερα, μετράμε ήδη πάνω από 60 συναδέλφους νεκρούς εν ώρα εργασίας!

Η πρόσφατη εργατική δολοφονία στη Θεσσαλονίκη έρχεται να προστεθεί σε έναν μακρύ και φρικτό για τους εργαζόμενους κατάλογο, μη ξέροντας καθημερινά αν θα γυρίσουν σπίτι τους ή αν θα γυρίσουν με 2 χέρια, 2 πόδια ή αν θα τους ξαναδούν τα παιδιά τους. Όμως, στον κλάδο της Εστίασης και του Τουρισμού υπάρχει ακόμη ένας «μαύρος κατάλογος», αυτός των «εργατικών ατυχημάτων», που σε κάποιες από αυτές τις περιπτώσεις, οι εργοδότες - «ανθρωπιστές» καλύπτουν τα έξοδα νοσηλείας των εργαζομένων, για να «καλύψουν την δική τους γούνα», λόγω υπο-ασφάλισης! Δεκάδες είναι τα περιστατικά που μάγειρες μέσα στην τουριστική σεζόν παθαίνουν εγκαυματα από καυτό λάδι (Κέρκυρα κ.ά.) ή μπουφετζήδες, που πέφτουν από σκάλες κάνο-

ντας τον καθαριστή. Κι αυτό ως ένας «άγραφος νόμος» που έχει επικρατήσει από τους εργοδότες πως, για να κρατήσεις τη δουλειά σου πρέπει να τα κάνεις όλα!

Το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι

Για όλα αυτά τα περιστατικά, αποκλειστικά υπεύθυνοι είναι η δολοφονική κυβέρνηση ΝΔ και οι εργοδότες, που βγάζουν σπυριά όταν ακούνε την λέξη «εργαζόμενος» και δικαιώματα. Είναι η κυβέρνηση που πέρασε τους εργατοκτόνους νόμους Χατζηδάκη και Γεωργιάδη, με σκοπό να επιβάλει ένα δουλικό καθεστώς, αυτό του «freelancing», δηλαδή του «ελεύθερου σκλάβου», νομιμοποιώντας ταυτόχρονα την 13ωρη εργασία. Μόνο τους μέλημα είναι να καταργήσουν την έννοια του μισθού, της υποχρέωσης του εργοδότη για ασφάλιση, του 5νθήμερου-8ωρου και των εργασιακών δικαιωμάτων, δίνοντας τη «δυνατότητα» στον κάθε διανομέα να σκοτώνεται στην κυριολεξία για να επιβιώσει στην καθημερινή ζούγκλα της ακρί-

βειας. Και φυσικά όλα αυτά χωρίς να πουν κουβέντα για εφαρμογή της κλαδικής ΣΣΕ, που υποκριτικά οι ίδιοι κηρύξανε υποχρεωτική και δεν την εφαρμόζουν οι εργοδότες. Αυτή η «κλίκα των πλουσίων» που μας κουνάει και το δάχτυλο είναι υπεύθυνη και για την νομιμοποίηση των αυθαιρεσιών των εργοδοτών και των δολοφονικών μορφών «εργασίας». Έχουν μετατρέψει το ΣΕΠΕ, από ένα όπλο στα χέρια των εργαζομένων, σε «Ανεξάρτητη» Αρχή, δηλαδή πλήρως εξαρτημένη από κυβέρνηση και εργοδότες.

Απέναντι σε αυτή την καθημερινή βαρβαρότητα που βιώνουν οι εργαζόμενοι και ειδικότερα στον κλάδο του Επισιτισμού-Τουρισμού, η λύση δεν θα έρθει με μια καταγγελία τέτοιων περιστατικών ή με μια κινητοποίηση - τουφεκιά για τα μάτια του κόσμου, όπως κάνουν οι «ταξικές δυνάμεις» του ΠΑΜΕ (ΚΚΕ). Ούτε, ακόμη χειρότερα, με υιοθέτηση στην πράξη πτυχών του ν. Χατζηδάκη (μη αίτημα για κατάργηση του freelancing και υιοθέτηση τέτοιων δολοφονικών

μορφών «εργασίας» από τα μέλη του) για χάρη των ψήφων και της καρέκλας αλλά και την εφαρμογή της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας (Συνδικάτο Αττικής που ελέγχει).

Μόνο εμείς οι εργαζόμενοι μπορούμε να κάνουμε στην άκρη κάθε γραφειοκράτη με τις δικές μας δυνάμεις και με ένα συγκεκριμένο σχέδιο μαχητικού αγώνα για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων μας απέναντι σε κάθε εργοδότη - πλατφόρμα. Όπως απέδειξε στην πράξη και η Επιτροπή Αγώνα Διανομέων τα τελευταία χρόνια και με την υποστήριξη/σχέδιο της Αντεπίθεσης των Εργαζομένων, κερδίζοντας με αγώνες την ψήφιση νόμου για την παροχή των Μέσων Ατομικής Προστασίας από τους εργοδότες αλλά και νικηφόρους αγώνες απέναντι στην εργοδοτική αυθαιρεσία (Τσαρούχας, Θάλασσα κ.λπ.) ή για την εφαρμογή της κλαδικής ΣΣΕ. Γιατί, μόνο έτσι θα επιβάλλουμε το «νόμος είναι το δικίο του εργάτη» στην πράξη και στην τελική, είναι ο μόνος δρόμος για να μην θρηνηύμε καθημερινά συναδέλφους!

Το «προσωπικό στοίχημα» του Κυριάκου Μητσοτάκη βυθίζει στην απελπισία τα δημόσια νοσοκομεία

«Φροντίδα για δημόσια Υγεία φυσικά και θα υπάρχει, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι και δωρεάν!» Αυτό είχε δηλώσει στο παρελθόν ο πρωθυπουργός. Κατά την επανεκλογή του, δήλωνε πως το ζήτημα της δημόσιας Υγείας το θέτει ως «προσωπικό στοίχημα». Στοίχημα, για να καταφέρει να υλοποιήσει την παραπάνω δήλωση.

Κατά την προηγούμενη τετραετία η κυβέρνηση της ΝΔ ψήφισε αντεργατικούς νόμους (ν. Χατζηδάκη), νόμους ενάντια στη δημόσια - δωρεάν Παιδεία (ν. Κεραμέως), καταδίκασε εργαζόμενους σε ακραία φτώχεια (ανατιμήσεις σε βασικά αγαθά, αυξήσεις στα τιμολόγια ενέργειας, κ.λπ.), «ακούμπησε» και την Υγεία. Ψήφισε ένα σωρό νομοσχέδια κατά τα οποία: υποβαθμίζει κομμάτια του προσωπικού (νόμος για νοσηλευτές ΔΕ, εφημερίες γιατρών στην περιφέρεια κ.ά.), εισήγαγε τα απογευματινά χειρουργεία επί πληρωμή, μετέτρεψε δημόσια νοσοκομεία σε ΝΠΙΔ και θα μετατρέψει και άλλα, βρίσκει λύσεις στα ΣΔΙΤ, κρατά τους 20.000 συμβασιούχους εργαζόμενους σε συνεχή ομηρία, παρόλο που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Σήμερα, δεκάδες κλινικές και κατ' επέκταση νοσοκομεία, αναστέλλουν την λειτουργία τους

λόγω μη ύπαρξης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Κλινικές κλείνουν, νοσοκομεία καταργούνται, θεραπείες αναβάλλονται, χειρουργεία αναστέλλονται και επί της ουσίας ακυρώνονται, με τα όποια επακόλουθα στην τσέπη ή πολλές φορές και στην ζωή των ασθενών! Οι γιατροί έχοντας να κάνουν με αναγκαστικές εντολές για ετεροαπασχόληση και μετακίνηση, μισθολογική απαξίωση, αλλά και την αδυναμία εκτέλεσης αξιόπιστων ιατρικών πράξεων λόγω των ελλείψεων και της εφημεριακής υπερεξόντωσης, παραιτούνται μαζικά και στρέφονται στον ιδιωτικό τομέα.

Σύμφωνα μάλιστα με στοιχεία του υπουργείου Υγείας, το 2022 έφυγαν 824 γιατροί, οι μισοί λόγω παραίτησης! Φέτος εκτιμάται ότι θα συνταξιοδοτηθούν άλλοι 450 γιατροί ενώ οι παραιτήσεις συνεχίζονται μαζικά. Το κυριότερο πρόβλημα εντοπίζεται σε ολόκληρη την περιφέρεια. Όλο το νησί της Κρήτης έχει μείνει χωρίς νοσοκομείο. Στην υπόλοιπη περιφέρεια η κατάσταση περιγράφεται απελπιστική. Και στα αστικά κέντρα όμως, ακόμα και στην πρωτεύουσα τα νοσοκομεία υπολειτουργούν. Οι κενές οργανικές θέσεις ξεπερνούν πλέον τις 40.000. Επακόλουθα της αναγκαστικής εντατικοποίησης της εργασίας είναι η εξάντληση όσον αφορά στους

εργαζόμενους, η απόγνωση και ο φόβος για την ίδια τους την ύπαρξη όσον αφορά στους ασθενείς.

Το υπουργείο Υγείας αδιαφορώντας για την επιβίωση των εργαζομένων ακολουθεί κατά πόδας την πολιτική της κυβέρνησης. Πολιτική της κυβέρνησης είναι να συρρικνώσει στο μέγιστο βαθμό το ΕΣΥ, να μειώσει νοσοκομεία και κλινικές, να μετατρέψει τους μόνιμους υγειονομικούς σε κακοπληρωμένους, επισφαλείς εργαζόμενους, να αυξήσει ακόμη περισσότερο την εντατικοποίηση, ώστε να μεταφέρει τα λεφτά από την Υγεία στους επιχειρηματίες και να παραδώσει το ΕΣΥ ως λεία στους απατεώνες της ιδιωτικής Υγείας. Αν κάτι τέτοιο οδηγεί σε καταστροφές, θανάτους και ατελείωτα βασανιστήρια για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, δεν την απασχολεί καθόλου.

Στο τοπίο έρχονται να προστεθεί η «αξιολόγηση» για τους εργαζόμενους που στόχο δεν έχει τη βελτίωση αλλά την απαξίωση των υπηρεσιών του Δημόσιου Τομέα, συνδέοντάς την με τη λειτουργία ή μη των δομών που αξιολογούνται (βλ. κλεισίματα σχολείων), με τον μισθό κ.ά. Ο μισθός δε, παραμένει καθηλωμένος τα τελευταία 15 χρόνια επί της ουσίας και ακόμα δεν έχουν αποκατασταθεί οι αδικίες που έφεραν τα μνημόνια.

Το φιλέτο της δημόσιας Υγεί-

ας έχει κοπεί και μοιράζεται. Νομοσχέδια κατεβαίνουν συνεχώς μοιράζοντας προσεκτικά το κάθε κομμάτι. Έτσι πρόσφατα έγινε γνωστό το νομοσχέδιο για την «Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση», με στόχο σύμφωνα με τον υφυπουργό Υγείας την «ριζική αναδιάρθρωση του συστήματος οργάνωσης και διοίκησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας». Επί της ουσίας, βάζει όλους τους φορείς της ψυχικής υγείας και απεξάρτησης κάτω από μια ομπρέλα ΝΠΙΔ και θέτει σε κίνδυνο όλα τα δωρεάν προγράμματα απεξάρτησης (ναρκωτικά, αλκοόλ, τζόγος, οθόνη) τώρα που η κοινωνία τα έχει μεγαλύτερη ανάγκη μετά και την πανδημία.

Με αφορμή το παραπάνω νομοσχέδιο και συνολικότερα τη δημόσια Υγεία, πραγματοποιήθηκαν στις 29-30 Νοεμβρίου κινητοποιήσεις, στις οποίες συμμετείχαν κυρίως γιατροί με απεργία, εργαζόμενοι από τον χώρο της ψυχικής υγείας αλλά και υγειονομικοί με στάση εργασίας. Στις συγκεντρώσεις, την μεγαλύτερη συμμετοχή είχε η περιφέρεια που άλλωστε αντιμετωπίζει και το σοβαρότερο πρόβλημα. Παραμένουν όμως χωρίς ουσιαστική οργάνωση και συντονισμό στον κάθε χώρο δουλειάς.

Απέναντι σε αυτήν τη βάρβαρη και μισάνθρωπη πολιτική του Μητσοτάκη θα πρέπει να οργανω-

θούν αποφασιστικοί αγώνες. Αγώνες που θα δείξουν επιμονή και αφοσίωση στην υπεράσπιση της δημόσιας - δωρεάν Υγείας. Που θα καταφέρουν να ξεσηκώσουν και να βγάλουν στο δρόμο όλη την κοινωνία. Γιατί απλούστατα την αφορά άμεσα για την επιβίωσή της. Το ξεπούλημα του δικαιώματος στην Υγεία, το χάρισμα των υποδομών των δημόσιων νοσοκομείων σε ιδιωτικά συμφέροντα, όχι μόνο δεν συμφέρει τους εργαζόμενους αλλά βλάπτει σοβαρά την υγεία τους.

Για την εξασφάλιση ασφαλών ιατρικών πράξεων και εύκολη πρόσβαση σε δωρεάν ποιοτική δημόσια Υγεία για όλους χωρίς προϋποθέσεις, χρειάζεται να γίνουν μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στα δημόσια νοσοκομεία (οι κενές οργανικές θέσεις είναι πάνω από 40.000!). Χρειάζεται πλήρης, επαρκής, αποκλειστική χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό των δημόσιων μονάδων υγείας για σύγχρονες, απολύτως δωρεάν ιατρικές υπηρεσίες για όλο το λαό. Θα πρέπει επιτέλους να πάψει η ομηρία των συμβασιούχων και να μονιμοποιηθούν. Χρειάζεται να εκδιωχθούν οι εργολάβοι που στοιχίζουν διπλάσια από το μόνιμο προσωπικό. Να ενταχθούν οι εργαζόμενοι στα ΒΑΕ και να δημιουργηθεί ενιαίος κλάδος νοσηλευτικού προσωπικού. Τελευταίο αλλά εξίσου αναγκαίο, οι γενναίες αυξήσεις μισθών.

■ Γ.Β.

Ελεύθερο Πανεπιστήμιο

Κατάργηση του άρθρου 16, ταφόπλακα στη δημόσια δωρεάν παιδεία

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη εντείνει την επίθεση στη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση, επιχειρώντας μάλιστα ένα συντριπτικό χτύπημα με την καταστράτηγηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Ο υπουργός παιδείας Κ. Πιερρακάκης ανακοίνωσε το νομοσχέδιο για το «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο», που περιλαμβάνει την ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ ως παραρτήματα ξένων κολλεγίων. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, η κίνηση αυτή στοχεύει στην «απελευθέρωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το κρατικό μονοπώλιο».

Το άρθρο 16 αναφέρει: «*Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση... Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται*». Αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις του εργατικού και φοιτητικού κινήματος από τη μεταπολίτευση μέχρι και σήμερα. Στόχος της κυβέρνησης είναι μέσα στο 2024 να προχωρήσει, αν το κατορθώσει, στη συνταγματική αναθεώρηση που θα «καταπιεί» και το άρθρο 16. Προετοιμάζοντας το έδαφος, προχωράει στην παράκαμψή του. ΜΜΕ & νεοφιλελεύθεροι «ειδικοί» (συνταγματολόγοι κ.ά.) κάνουν συστηματική προπαγάνδα για το ποια είναι η «νόμιμη» ερμηνεία της εφαρμογής του συντάγματος στις σημερινές συνθήκες, δηλ. πόσο «συνταγματική» είναι η έμπρακτη κατάργηση του άρθρου 16.

Πρόκειται για μια τομή, ένα στρατηγικό σημείο της καταστροφικής νεοφιλελεύθερης ατζέντας της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Όλες οι προηγούμενες επιθέσεις έστρωσαν το έδαφος. Το «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο», αν περάσει και εφαρμοστεί, θα έχει ολέθριες συνέπειες για τη νεολαία και τα πιο φτωχά στρώματα. Ιδιωτικά πανεπιστήμια σημαίνει

γενίκευση της εμπορευματοποίησης της εκπαίδευσης και κάθε μορφής διδασκτρών, μετατροπή της μόρφωσης σε ακριβό εμπόρευμα. Στήνουν μια αγορά με τέλη φοίτησης (διδασκτρα) σε μεταπτυχιακά-προπτυχιακά, σεμινάρια-πιστοποιήσεις, ιδιωτικές λέσχες-εστίες, συγγράμματα, προγράμματα κατάρτισης-πιστοποιήσεων και πλέον τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Οδηγούμαστε σε ντε φάκτο, **δραστηκή υποβάθμιση των δημόσιων ΑΕΙ**, επιδείνωση της υποχρηματοδότησης, υποστελέχωσης, διάλυσης των υποδομών, ενώ η εφαρμογή της «αξιολόγησης» θα συρρικνώνει τον ακαδημαϊκό χάρτη με κλεισίματα-συγχωνεύσεις σχολών. **Τα επαγγελματικά δικαιώματα** των δημόσιων πανεπιστημίων θα υποβαθμιστούν περαιτέρω: το πτυχίο μετατρέπεται σε κουρελόχαρτο, τα ιδιωτικά ιδρύματα θα κατέχουν το μονοπώλιο σε πτυχία με ολοκληρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα. Θα ενταθεί ο **ταξικός αποκλεισμός**, ο εξοστρακισμός των πιο φτωχών από την εκπαίδευση (ΕΒΕ, τράπεζα θεμάτων, +2, διάλυση της φοιτητικής μέριμνας κ.λπ.). Όλα τα παραπάνω δημιουργούν πελατεία για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και επιβάλλουν (μαζί με τους υπόλοιπους νόμους της ΝΔ στην παιδεία) στα δημόσια ΑΕΙ να λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

ΝΔ και Μητσοτάκης εκμεταλλεύονται την ψευδεπίγραφη «κυριαρχία» τους, όπως την παρουσιάζουν μετά τις εθνικές εκλογές, για να προωθήσουν ένα νέο κύκλο επιθέσεων σε κάθε κοινωνικό, δημοκρατικό, εργασιακό δικαίωμα. Λυδία λίθος του προγράμματός τους, οι ιδιωτικοποιήσεις: **ρημαίζουν και ξεπουλάνε καθετί δημόσιο και δωρεάν** (Υγεία, Κοινωνική Ασφάλιση, υποδομές κ.ά.). Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, θέλουν να τελειώσουν με το δημόσιο και δωρεάν πανεπιστή-

μιο, να ολοκληρώσουν την εμπορευματοποίησή του, να επιβάλλουν μια λειτουργία με όρους «ελεύθερης αγοράς». Η εγκληματική πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων έχει επιφέρει ολέθρια αποτελέσματα σε βάρος των εργαζομένων και της νεολαίας, όπως το έγκλημα στα Τέμπη. Κοινοβουλευτικές δυνάμεις «προοδευτικές» και «δημοκρατικές» όπως ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ δεν κάνουν καμία ουσιαστική αντιπολίτευση, αντίθετα συνηγορούν.

Μπροστά σε μια τόσο μεγάλη και επικίνδυνη επίθεση, το φοιτητικό κίνημα στέκει απροετοίμαστο. Οι δυνάμεις που κυριαρχούν είναι εντελώς αναντίστοιχες των περιστάσεων: **α)** Η ΠΚΣ/ΚΝΕ, πίσω από κορώνες, ετοιμάζεται να οδηγήσει σε μια ακόμα «νίκη», δηλαδή ήττα. Σε ανακοίνωσή της για το νέο νομοσχέδιο, επαναφέρει την γνωστή λογική «κρατικό ή ιδιωτικό, πάλι καπιταλισμό έχουμε»: λέει ότι ήδη «δεν υπάρχει δημόσια και δωρεάν παιδεία». Έτσι, υποβαθμίζει την επίθεση (αφού δεν φαίνεται να αλλάζει κάτι σημαντικό), αποπροσανατολίζοντας από την ανάγκη να προετοιμαστούμε για μια κεντρική πολιτική μάχη υπεράσπισης της δημόσιας δωρεάν παιδείας. Ενώ αποδυναμώνει συστηματικά τους Φοιτητικούς Συλλόγους, επιδιόμοινη σε διαδικασίες fast-track, νοθείες, τραμπουκισμούς κ.λπ. ως «πρώτη δύναμη». **β)** Τα διάφορα κομμάτια των ΕΑΑΚ έχουν «χαθεί» σε εσωτερικές συγκρούσεις και απολίτικα πλαίσια. Υποβαθμίζουν τα κεντρικά ζητήματα (π.χ. Παλαιστίνη) ή δρουν ακολουθητικά απέναντι στην ΠΚΣ/ΚΝΕ. Αδυνατούν να προτάξουν συγκεκριμένα αιτήματα και κυρίως ένα σχέδιο πάλης. Αυτό είναι και αποτέλεσμα των απόψεων ότι δεν υπάρχει εμπορευματοποίηση της παιδείας αλλά μόνο μια αποδυνάμωση των πτυχίων και εργασιακών δικαιωμάτων.

Ένας σοβαρός αγώνας έχει αυξημένες απαιτήσεις, σήμερα ακόμα περισσότερο από ό,τι στο νικηφόρο φοιτητικό κίνημα του 2006-07, που είχε σώσει το άρθρο 16. Δεν αντιπαλεύουμε έναν ακόμα νόμο αλλά ένα **καθεστώς**: μαζί με την κυβέρνηση Μητσοτάκη στέκονται η ΕΕ, το κεφάλαιο, όλη η ελίτ και οι μηχανισμοί τους. Όλοι αυτοί θέλουν να εκμεταλλευτούν την «ευνοϊκή συγκυρία» και τις αδυναμίες του κινήματος, για να μιάς καταφέρουν ένα καίριο πλήγμα. Δεν κρίνεται μόνο αν θα προχωρήσουν κι άλλο την εκπαιδευτική επίθεσή τους. Αλλά και **αν θα επιβάλλουν μια ιδεολογική ήττα, που θα σπάσει το ηθικό** των εργαζομένων και της νεολαίας και θα τους κάνει να αποδεχτούν ότι «τα παιδιά των πιο φτωχών δεν είναι για να σπουδάζουν».

Γι' αυτό δεν αρκούν «συμβολικές» κινήσεις ή «μικρά» ξεσπάσματα. Απαιτείται ένας **αγώνας διαρκείας**, μακροπρόθεσμος, με πανελλαδική εμβέλεια, κόντρα στη λογική των «εύκολων λύσεων». Πρέπει σε κάθε σχολή να οργανώσουμε τον αγώνα, να ζωντανέψουμε τις συνελεύσεις. Να δημιουργήσουμε επιτροπές δράσης και συντονιστικά, που θα κάνουν γνωστό το ζήτημα, θα ενώνουν και θα μαζικοποιούν τις κινητοποιήσεις, θα τις βγάζουν στην κοινωνία (αντί να τις εξαντλούν στους πρυτάνεις και κοσμήτορες). Και να συνδέσουμε αυτή την πάλη όχι με μια ανύπαρκτη κοινοβουλευτική «αντιπολίτευση», αλλά με ένα ρήγμα στο σημερινό σκηνικό, με μια ανατροπή των συσχετισμών που θα στοχεύει να διώξουμε την επικίνδυνη κυβέρνηση Μητσοτάκη. Η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη, παλεύοντας για μια επαναστατική πολιτική για την ανασύνταξη του φοιτητικού κινήματος, θα δώσει όλες τις δυνάμεις της σε μια τέτοια καμπάνια και προσπάθεια.

Εκλογές καθηγητών στην Α' και Ε' ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης

Μέσα στον Δεκέμβρη θα πραγματοποιηθούν οι εκλογές για την ανάδειξη των Διοικητικών Συμβουλίων των ΕΛΜΕ (πρωτοβάθμια σωματεία καθηγητών) Θεσσαλονίκης. Με αφορμή τις εκλογές έχουμε ξεκινήσει καμπάνια σε όλα τα σχολεία. Εξηγούμε στους συναδέλφους/ισσες την επίθεση της κυβέρνησης των α(χ)ρίστων στη δημόσια Εκπαίδευση, τους προτείνουμε το σχέδιό μας για την αναγκαία ανασύνθεση και ανασυγκρότηση του συνδικαλιστικού εκπαιδευτικού κινήματος αλλά και τους καλούμε να το υλοποιήσουμε μαζί.

Περικοπές: μία απ' τις επιπτώσεις των αιμοσταγών πλεονασμάτων

Το εκπαιδευτικό κίνημα κόντρα στο νέο μισθολόγιο – φτωχολόγιο για δημοσίους υπαλλήλους πρέπει να προτάξει το ζήτημα της αύξησης των μισθών με την επαναφορά τους στα προ μνημονίου επίπεδα. Επίσης πρέπει να διεκδικήσουμε να μονιμοποιηθούν τώρα όλοι οι αναπληρωτές και οι νεοδιόριστοι. Τέλος πρέπει να απαιτήσουμε να μην έχει καμία εμπλοκή η χώρα μας στην γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού από το Ισραήλ και μαζί με ένα πλατύ αντιπολεμικό κίνημα να βοηθήσουμε να ελευθερωθεί η Παλαιστίνη.

Στα πλαίσια των κατευθύνσεων του ΟΟΣΑ και της ΕΕ, η κυβέρνηση Μητσοτάκη στοχεύει στην πλήρη ιδιωτικοποίηση - διάλυση του δημόσιου, δωρεάν σχολείου και πανεπιστημίου. Με τις πρώτες εξαγγελίες του, ο νέος υπουργός Παιδείας Πιερρακάκης, έκανε σαφές ότι στοχεύει στην κατάργηση του άρ-

θρου 16 του Συντάγματος, που απαγορεύει την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων. Μαζί με μια σειρά άλλων μέτρων δημιουργεί ένα πλέγμα ταξικών φραγμών ώστε να πετάξει έξω από τη δωρεάν - δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση μεγάλα κομμάτια της νεολαίας, να απαλλαγεί το κράτος από το κόστος της φοίτησής τους (σε πανεπιστήμια και Λύκεια) και, ταυτόχρονα να δημιουργήσει μια μεγάλη αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών με εξασφαλισμένη μάλιστα πελατεία.

Ατελείωτη κοροϊδία για τους αδιόριστους

Ο Πιερρακάκης επίσης, ανερευθρίαστα εξήγγειλε νέο σύστημα διορισμών με γραπτό διαγωνισμό ΑΣΕΠ, που θα οδηγήσει πολλούς συναδέλφους εκτός σχολείων. Αφού με το προσοντολόγιο του Γαβρόγλου τους εξανάγκασαν να μπουν σε ένα ανελέητο κυνήγι προσόντων και, με τεράστιο οικονομικό και προσωπικό κόστος να γυρίζουν τις εσχατιές της χώρας, τώρα τους λένε να δώσουν και εξετάσεις.

Νέο νομοσχέδιο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση Κατάρτιση (ΕΕΚ)

Κυρίως αφορά στη μείωση της κρατικής χρηματοδότησης (περισσότερη αυτονομία μέχρι την πλήρη ιδιωτικοποίηση), στο άνοιγμα στην αγορά. Ουσιαστικά, πρόκειται για την προσαρμογή της ΕΕΚ στις ανάγκες της χρεοκοπημένης ελληνικής οικονομίας για φθινό εργατικό δυναμικό, στην εμπλοκή των επιχειρήσεων και της τοπικής κοινωνίας στα

αναλυτικά προγράμματα και την κατάργηση της οργανικής θέσης των εκπαιδευτικών.

Με όπλο την απεργία - αποχή αγώνας μέχρι τη νίκη!

Η αξιολόγηση σχολείων/εκπαιδευτικών/μαθητών είναι πρωταρχικός στόχος της κυβερνητικής πολιτικής γιατί είναι το εργαλείο με το οποίο θα επιβάλλουν την ιδιωτικοποίηση του δημόσιου σχολείου. Η ατομική αξιολόγηση θα οδηγήσει στην καταπάτηση των εργασιακών μας δικαιωμάτων μέχρι και σε απολύσεις. Ενώ, η ελεύθερη επιλογή σχολείου από τον γονιό – πελάτη θα μετατρέψει τα σχολεία σε ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις και τους εκπαιδευτικούς σε πλασέ εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Για να τα επιβάλλουν όλα αυτά πρέπει να τσακίσουν τις αντιστάσεις των εκπαιδευτικών. Έτσι, υπουργείο Παιδείας και Διευθύνσεις Εκπαίδευσης έχουν ξεκινήσει μία πρωτοφανή σειρά πειθαρχικών διώξεων σε εκπαιδευτικούς που απεργούν, διαδηλώνουν ή τολμούν να εκφράσουν κριτική στο κυβερνητικό έργο.

Μετά την επανεκλογή της ΝΔ έχει δημιουργηθεί ένα σκληρό τοπίο για τους εργαζόμενους, γιατί η κυβέρνηση θα εντείνει τις άγριες νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της. Δεν πρέπει να μας απογοητεύσει και να μας φοβίσει. Το αν θα μπορέσουν να εφαρμόσουν τα σχέδιά τους θα εξαρτηθεί από το κίνημα και τις αντιστάσεις μας. Μόνο με μαχητικούς και ενωτικούς αγώνες μπορούμε να κρατήσουμε τα δικαιώματά μας. Ειδικά μπροστά στην ατομική αξιολόγηση δεν υπάρχουν ατομικές λύσεις.

Σε αγαστή συνεργασία ΔΑΚΕ-ΣΥΝΕΚ-ΠΕΚ βοηθούν να επιβληθεί η κυβερνητική εκπαιδευτική πολιτική αφού με ευθύνη τους η ΟΛΜΕ άφησε ακάλυπτο τον κλάδο για δύο χρόνια απέναντι στην αξιολόγηση. Μετά από δύο χρόνια, με ψήφο ανοχής του ΠΑΜΕ πρότειναν τα ενιαία κείμενα, ώστε να υποσκάψουν τον αγώνα των 25 ΕΛΜΕ που είχαν απεργία - αποχή. Αν δεν υπήρχαν οι ΕΛΜΕ που με τη μαχητική τους στάση αντιστάθηκαν αυτά τα δύο χρόνια με την απεργία - αποχή, η αξιολόγηση του υπουργείου θα είχε εφαρμοστεί καθολικά.

Και τη φετινή χρονιά αντισταθήκαμε και σταματήσαμε την κυβέρνηση από το να εφαρμόσει καθολικά την αξιολόγηση όπως θέλει. Αυτό αποδεικνύουν οι δηλώσεις Μητσοτάκη ότι θα επιβάλει την αξιολόγηση. Δεν είναι λίγο αυτό που πετύχαμε! Με όπλο μας την απεργία - αποχή αλλά και με έναν πολύμορφο αγώνα διαρκείας με απεργίες και διαδηλώσεις να αναχαιτίσουμε την αξιολόγηση και τη σφοδρή επίθεση της κυβέρνησης. Έναν αγώνα καλά προετοιμασμένο με μαζικές γενικές συνελεύσεις, με επιτροπές αγώνα και απεργιακές επιτροπές που θα υλοποιούν τις αποφάσεις των ΓΣ, που θα ενώνουν όλα τα κομμάτια της εκπαίδευσης αλλά και όλους τους εργαζόμενους που θέλουν να αγωνιστούν για να σώσουμε τη δημόσια παιδεία, τα εργασιακά και δημοκρατικά μας δικαιώματα. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να αποφύγουμε το ξεπούλημα των αγώνων μας από τις ηγεσίες στις μοσπονδίες ή στα σωματεία. Να προκηρύξουν όλες οι ΕΛΜΕ τώρα απεργία - αποχή από την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων και από μέντορες - συντονιστές. Να μην αφήσουμε να μετατρέψουν το κοινωνικό αγαθό της παιδείας σε εμπόρευμα.

Αστυνομοκρατία και δολοφονίες Ο πυρήνας του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης

Οι υποθέσεις ακραίας αστυνομικής βίας και κρατικών δολοφονιών στη χώρα δεν πρόκεινται για «μεμονωμένα περιστατικά» ούτε «τυχαία γεγονότα». Αποτελούν αναγκαία λύση για τις νεοφιλελεύθερες κυβερνήσεις να επιβάλλουν τις αντιδημοκρατικές και αντεργατικές πολιτικές τους. Όσο η κρίση του καπιταλισμού βαθαίνει, θα ερχόμαστε αντιμετώπι με όλο και σκληρότερα γεγονότα.

Από τη Μεταπολίτευση και μετά, πολλά είναι τα παραδείγματα των «σπουδαίων επιτευγμάτων» των κυβερνήσεων: από το 1974 και μετά, στα λόγια, υπόσχονταν τον «εκδημοκρατισμό» των σωμάτων ασφαλείας. Στην πράξη, ό,τι συνέβη καμία σχέση με «εκδημοκρατισμό» δεν είχε. Η κυβέρνηση Καραμανλή ήταν που συγκρότησε τις πρώτες μονάδες των ΜΑΤ που θα έκαναν – για πρώτη φορά μέχρι τότε – χρήση δακρυγόνων, καθώς σύμφωνα με τους Αμερικάνους που παρακολουθούσαν τις εξελίξεις, «το μετεμφυλιακό κράτος αδυνατούσε να διαλύσει αποτελεσματικά τις μαζικές διαδηλώσεις». Έτσι, έχουμε τα πρώτα θύματα της Μεταπολίτευσης, με πιο χαρακτηριστικές τις κρατικές δολοφονίες των Ιάκωβου Κουμή και Σταματίνας Κανελλοπούλου, κατά τη διάρκεια πορείας για την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1980. Μέσα στα μνημονιακά χρόνια κι ιδιαίτερα μετά το 2015, οι κρατικές δολοφονίες ξεπηδούσαν η μία μετά την άλλη: η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ (2015-2019) είναι υπεύθυνη για τις δολοφονίες χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων που θαλασσοπνίχτηκαν στο Αιγαίο ή που παρέμεναν φυλακισμένοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης (υπόθεση Μοχάμεντ Καμαρά, κ.ά.), ενώ μετά την ψήφιση του 3ου μνημονίου, ΜΑΤ

και χρυσαυγίτες σε αγαστή συνεργασία και με τις πλάτες της κυβέρνησης, ξυλοκοπούσαν διαδηλωτές, μετανάστες, πολίτες και δολοφονούσαν χέρι-χέρι (υποθέσεις Ζακ Κωστόπουλου, Pellumb Maikollaj, κ.ά.).

Από το 2019, όταν ανέλαβε την εξουσία ο Κυριάκος Μητσοτάκης βάλθηκε να πάει ένα βήμα παραπέρα την προ 3 δεκαετιών φράση του πατέρα του προς την αστυνομία («Το κράτος είστε εσείς»). Πάνω από 4 χρόνια τώρα, εργαζόμενοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, μετανάστες, πρόσφυγες, ανήλικα παιδιά, όποιος τολμά να αμφισβητήσει τις αντεργατικές πολιτικές ή απλά όποιος (απο)«τύχει» να επιβιβαστεί σε ένα τρένο ή να πάει σε μια αντιφασιστική συναυλία ή να παρακολουθήσει έναν αγώνα βόλεϊ, έρχεται αντιμέτωπος με το «Νόμος και Τάξη», την αγαπημένη φράση του πρωθυπουργού, ξυλοκοπείται ή δολοφονείται.

Το «Νόμος και Τάξη» στην πράξη

Τα τελευταία χρόνια, τα «όργανα της τάξης» χτυπούν και συχνά σκοτώνουν ανελέητα. Τα πιο πρόσφατα παραδείγματα της νέας 4ετίας Μητσοτάκη είναι: α) η δολοφονία του 17χρονου Χρήστου Μιχαλόπουλου, το Νοέμβριο του 2023 στη Βοιωτία. Το γεγονός έφερε στη μνήμη τα περιστατικά ρατσιστικού μίσους και στοχοποίησης Ελλήνων Ρομά τα τελευταία χρόνια, όπως είχε γίνει με τις δολοφονίες των Νίκου Σαμπάνη και Κώστα Φραγκούλη. Και σε αυτή την περίπτωση, οι πιστολέρο της αστυνομίας, με πλήρη ασυδοσία αρχικά καταδίωκαν με μανία τον τρομοκρατημένο Χρήστο, ώστε στη συνέχεια να τον σκοτώσουν εν ψυχρώ. Το ανήλικο θύμα, σύρθηκε από αστυνομικό με χτυπήματα, χωρίς να αντιστέκεται, έξω από

το σταματημένο αυτοκίνητο και πυροβολήθηκε από κοντινή απόσταση. β) η υπόθεση του Κώστα Μανιουδάκη: Τον Σεπτέμβριο του 2023 αστυνομικοί σταμάτησαν το αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Κ. Μανιουδάκης σε επαρχιακό δρόμο στα Χανιά. Αυτόπτες μάρτυρες κατήγγειλαν πως αστυνομικοί τον έπιασαν μετά από κυνηγητό, τον πέταξαν κάτω και τον έδειραν θανάσιμα, ενώ ένας τον πνίξε δυνατά στο στήθος με το γόνατό του. Στο σημείο βρέθηκαν λουτρά αίματος και τα γυαλιά του θύματος σπασμένα. γ) Μετά από αντιφασιστική συναυλία στο Ν. Ηράκλειο τον Οκτώβριο του 2023, δυνάμεις της ΟΠΚΕ ξυλοκόπησαν άγρια 16χρονη κοπέλα, με αποτέλεσμα να μπει στο νοσοκομείο με σοβαρές κακώσεις στο κεφάλι χωρίς επικοινωνία με το περιβάλλον. Στο δωμάτιο παρέμειναν ασφαλίτες για να βεβαιωθούν ότι δεν θα ζυπνήσει για να μιλήσει σε κάποιον, ενώ πήραν το κινητό της ανήλικης και της μητέρας της. Ευτυχώς, η 16χρονη απέφυγε τον άμεσο κίνδυνο, αλλά δυστυχώς είδαμε πάλι την ίδια ενορχηστρωμένη εκστρατεία συγκάλυψης που επιχειρήσαν οι αξιωματούχοι της ΕΛΑΣ, σε αγαστή συνεργασία με τα ΜΜΕξαπάτησης.

Δεν θα σταματήσουν αν δεν τους σταματήσουμε

Αυτή την πολιτική ότι «το κράτος έχει το μονοπώλιο της βίας» μεθοδικά προσπαθούν να επιβάλουν στην ελληνική κοινωνία. Εξού και η λύσσα τους όποτε η κοινωνία απαντά και ξεσπά σε κάποιον «δικό τους» (στη Ν. Σμύρνη μετά τον τραυματισμό ΔΙΑΣ κι ενώ είχε προηγηθεί ωμή αστυνομική βία, τα

ΜΜΕ έσπευσαν να κάνουν κήρυγμα στους «βίαιους πολίτες» και να βγάλουν πρωτοσέλιδα με τον «καημένο», κατά τ' άλλα πάνοπλο μπάτσο, παρόμοιο περιστατικό μέσα στο Δεκέμβριο του 2023, με τους 424 πολίτες που τους προσήγαγαν χωρίς καμία κατηγορία ενώ νωρίτερα τους είχαν σαπίσει στο ξύλο και τα χημικά μέσα στο γήπεδο του Ρέντη, μόνο και μόνο επειδή τραυματίστηκε με φωτοβολίδα αστυνομικός).

Καθημερινά, ο Μητσοτάκης και η κλίκα του συνεχίζουν το καταστροφικό τους έργο, της αρπαγής του κοινωνικού πλούτου με την ακραία φτωχοποίηση που επιβάλλουν, τις ιδιωτικοποιήσεις που πλουτίζουν τους «χρυσοδάκτυλους» χορηγούς τους και τα funds. Οι νεοφιλελεύθεροι διαλύουν κάθε εργατικό δικαίωμα ώστε να δουλεύουμε σαν σκλάβοι, καταστρέφουν την Υγεία, την Παιδεία, την Κοινωνική Ασφάλιση περικόπτοντας τη χρηματοδότησή τους για να συντηρούν την κατάσταση της αποικίας χρέους, μετατρέπουν τη χώρα σε αμερικάνικη στρατιωτική βάση και μας εμπλέκουν όλο και πιο ενεργά στα μέτωπα του πολέμου, είτε στην Ουκρανία, είτε στην Παλαιστίνη. Το σάπιο καθεστώς τους που ξερνάει ανηθικότητα και σκάνδαλα δεν μπορεί να σταθεί χωρίς τρομοκρατία, καταστολή, ωμή βία — είναι το μόνο που τους έχει μείνει. Πριν να είναι πολύ αργά, πρέπει να οργανωθούμε για να τους ανατρέψουμε.

■ *Εβίνα Καλαντζή*

15 χρόνια από τη δολοφονία του Αλέξη Γρηγορόπουλου Το αίμα των νεκρών δεν θα ξεχαστεί

15 χρόνια μετά τις 6 Δεκεμβρίου 2008, η στυγνή εκτέλεση του Αλέξη Γρηγορόπουλου από τους ειδικούς φρουρούς Κορκονέα και Σαραλιώτη, έχει αποδειχτεί ότι κάθε άλλο παρά αποτελούσε «μεμονωμένο περιστατικό» ή «εκτροπή». Αντίθετα, ειδικά μετά την εκλογή της ΝΔ, η αστυνομία δολοφονεί επανειλημμένα τη νεολαία, μένει ατιμώρητη και επιπλέον εισπράττει τα εύσημα κυβέρνησης και αντιπολίτευσης.

Ένα περίπου χρόνο πριν την παγκόσμια έκρηξη της κρίσης που έφερε και τη χώρα μας στα μνημόνια, ο φόβος των αστικών κυβερνήσεων και της αστυνομίας για τους αγώνες της νεολαίας και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων όπισσε το χέρι του Κορκονέα. Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, με την ελληνική οικονομία να έχει βυθιστεί σε μια χρεοκοπία χωρίς κανένα περιθώριο ανάκαμψης, τις κοινωνικές ανισότητες να

έχουν εκτοξευτεί και το 30% να βρίσκεται στο όριο της φτώχειας και της εξαθλίωσης. Η μόνη λύση για να εξασφαλιστούν τα ληστρικά κέρδη της ελληνικής αστικής τάξης και παρασιτικής ελίτ, είναι η λυσσαλέα επίθεση σε όλα μας τα δικαιώματα. Ειδικά η νεολαία βρίσκεται καθημερινά στο «εκτελεστικό απόσπασμα», αποκλεισμένη από δωρεάν σπουδές και επαγγελματικά δικαιώματα, καταδικασμένη στην ανασφάλιστη και απλήρωτη εργασία σε καθεστώς σύγχρονου δούλου, αδυνατώντας να καλύψει και τις πιο βασικές της ανάγκες, απειλούμενη όλο και περισσότερο από το επιτελικό μπάχαλο (Τέμπη, πανδημία, κ.ά.) την κλιματική καταστροφή (Εβρος, Θεσσαλία) και τον κίνδυνο του πολέμου.

Τα αστικά πολιτικά επιτελεία έχουν πλήρη επίγνωση πως δεν θα μπορέσουν να ενσωματώσουν τη νεολαία, να της εγγυηθούν κάποια εναλλακτική προοπτική για το μέλλον τους, πέρα από την βαρβαρότητα σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής. Γι' αυτό οι δολοφονίες των νεαρών Ρομά (Σαμπάνης, Φραγκούλης, Μιχαλόπουλος), του διαδηλωτή Βασίλη Μάγγου, ενός επιβάτη ΙΧ που του έγινε τυχαίος έλεγχος, του Κώστα Μανιουδάκη, τα βασανιστήρια των διαδηλωτών στην ΓΑΔΑ μετά την έκρηξη της Νέας Σμύρνης και δεκάδες άλλες περιπτώσεις ακραίας και επικίνδυνης σωματικής βίας από αστυνομικούς, δείχνουν τα

εξής: α) Θέλουν να τρομοκρατήσουν και να εξοντώσουν ακόμα και φυσικά όποιον αντιστέκεται και αγωνίζεται ενάντια σε αυτές τις επιθέσεις ή τολμήσει να αμφισβητήσει με οποιονδήποτε τρόπο ότι θα ζει μέσα στην φτώχεια και την εξαθλίωση. β) Προετοιμάζουν-εκπαιδεύουν τα ειδικά σώματα των βασανιστών ΟΠΚΕ, ΔΙΑΣ, ΜΑΤ, ώστε να απωλέσουν κάθε συστολή. Έχει προηγηθεί μια μακρά περίοδος «εξάσκησης» πάνω στους κολασμένους πρόσφυγες και μετανάστες, ενώ τώρα επιλέγουν την μειονότητα των Ρομά που ζουν μόνιμα σε κοινωνικό αποκλεισμό, διαιρεμένοι από την υπόλοιπη ελληνική εργατική τάξη. γ) Νομιμοποιούν πολιτικά τις κρατικές δολοφονίες, ψηφίζοντας σύσσωμα τα αστικά κόμματα (μαζί με τους εγκληματίες του ΚΚΕ) 600 ευρώ επίδομα στους αστυνομικούς (!), λίγες μόλις μέρες μετά την δολοφονία του 16χρονου Κ. Φραγκούλη και αφήνοντας ελεύθερους και ατιμώρητους όλους τους αστυνομικούς, δηλώνοντας ξεκάθαρα ότι από δω και πέρα οι μηχανισμοί καταστολής «έτσι θα κάνουν την δουλειά τους».

Η εξέγερση του Δεκεμβρίου του '08 δεν ήταν απλά μια απάντηση στην κρατική δολοφονία του Αλέξη Γρηγορόπουλου, αλλά ήταν η ερώτηση. Πώς θα τσακίσουμε την κυβέρνηση των δολοφόνων, πώς θα διαλυθούν οι μηχανισμοί καταστολής, πώς θα ζήσουμε σε μία κοινωνία που δε θα «περισ-

σεύουμε», δε θα μας πετάει στο περιθώριο. Μαζί με τη νεολαιίστικη εξέγερση στην Γαλλία πριν λίγους μήνες, μετά την κρατική δολοφονία του μετανάστη Ναέλ, την αντίσταση των Παλαιστινίων για την υπεράσπιση των ζωνών και των ζωνών των παιδιών τους απέναντι στο σιωνιστικό κράτος του Ισραήλ, τα ερωτήματα αυτά θέτονται εναγωνίως στην παγκόσμια εργατική τάξη.

Η νεολαία, οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, δεν έχουμε ξεχάσει ούτε τους νεκρούς μας, ούτε τους πολιτικούς και ηθικούς αυτουργούς των εγκλημάτων που διαπράττονται σε βάρος μας. Οι διαδηλώσεις για την επέτειο μνήμης της 6ης Δεκεμβρίου, ξαναγέμισαν τους δρόμους με χιλιάδες διαδηλωτές – κυρίως νέους – (5.000 στην Αθήνα, 3.000 στη Θεσσαλονίκη, 300 στην Πάτρα και στα Γιάννενα, κ.ά.), με συνθήματα κατά της κυβέρνησης και της αστυνομίας. Η σημασία της επετείου παραμένει μεγάλη για την ελληνική κοινωνία, τόσο για να μπορέσουν να απαντηθούν οι κρατικές δολοφονίες και η καταστολή της νεολαίας, όσο και για να μείνει ζωντανή η πείρα της εξέγερσης του Δεκεμβρίου του '08. Η ΟΚΔΕ στήριξε τις φετινές διαδηλώσεις με αυξημένη και δυναμική παρουσία και θα παλέψει με όλες τις δυνάμεις της ώστε να προετοιμαστεί το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα για την αυτοάμυνά του, για το τσάκισμα του μαύρου Κράτους Έκτακτης Ανάγκης και της Κυβέρνησης των Δολοφόνων της ΝΔ, για τις εξεγέρσεις που έρχονται.

■ *Τζώρτζη Νάντια*

Η πτώση της Χούντας και η αρχή της Μεταπολίτευσης

Αφιέρωμα στα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου (μέρος γ')

Τα γεγονότα του Πολυτεχνείου και η ηρωική δράση των μαζών τον Νοέμβρη του 1973 αποτέλεσαν το θανάσιμο τραύμα για τη χούντα και ένα σημείο-τομή στην εξέλιξη της σύγχρονης ιστορίας της χώρας. Από τη μια, έδωσαν ένα δυνατό χτύπημα στη χούντα, η οποία ήδη από το 1970 μαστιζόταν από έριδες στο εσωτερικό της, ενώ, από την άλλη, έδωσαν στην εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες που όμοιες δεν είχαν ξανά γνωρίσει ποτέ στο παρελθόν.

Το πραξικόπημα του Ιωαννίδη

Την Κυριακή 25 Νοέμβρη 1973, λίγες μέρες μετά την αιματηρή καταστολή του Πολυτεχνείου, ο λεγόμενος «αόρατος δικτάτορας», Δ. Ιωαννίδης, υπό το βάρος των εξελίξεων και με την στήριξη των ΗΠΑ, προχώρησε στην ανατροπή του Γ. Παπαδόπουλου και της κυβέρνησης Μαρκεζίνη. Για τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό, η συνέχιση της δικτατορίας ήταν σημαντική για τη «λύση» του κυπριακού, σε μια στιγμή που τόσο ο ελληνικός καπιταλισμός όσο και ο παγκόσμιος εισέρχονταν στο μακρύ κύμα κάμψης. Σε αυτές τις συνθήκες, το πραξικόπημα Ιωαννίδη επικράτησε γιατί έλεγχε κάποια σημεία-«κλειδιά» του στρατιωτικού μηχανισμού και είχε την έγκριση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού, χωρίς την οποία θα ήταν αδύνατο να επικρατήσει και να διατηρηθεί στην εξουσία.

Αν και αρχικά η νέα δικτατορία επιχείρησε να προωθήσει ένα περισσότερο φιλελεύθερο και δημοκρατικό προφίλ (κατάργηση Συνταγματικού Δικαστηρίου, εξαγγελία για νέο Σύνταγμα κ.ά.), αυτή της η προσπάθεια κατέρρευσε εντός λίγων μηνών. Σύντομα, έδειξαν το πραγματικό τους πολιτικό πρόσωπο και εφάρμοσαν ένα πρόγραμμα απίστευτης σκληρότητας απέναντι στις φτωχές λαϊκές μάζες. Η τρομοκρατία και η λογοκρισία εντάθηκαν, ενώ συνεχίστηκε το τσάκισμα των εργατικών διεκδικήσεων. Τους πρώτους μήνες του 1974 συνελήφθησαν, βασανίστηκαν και δικάστηκαν πολλά μέλη αριστερών οργανώσεων. Παρόλ' αυτά, δεν κατάφεραν να βάλουν στο γύψο, τόσο το εργατικό, όσο και το φοιτητικό κίνημα.

Ο ρόλος του κυπριακού και το τυχοδιωκτικό πραξικόπημα στην Κύπρο

Για τις ΗΠΑ, ο έλεγχος της νοτιοανατολικής λεκάνης της Μεσογείου αποτελούσε κομβικό στόχο. Ο έλεγχος της Κύπρου (την χαρακτήριζαν «αβύθιστο αεροπλανοφόρο») και η μετατροπή της σε βάση του ΝΑΤΟ, που θα λειτουργούσε σε αγαστή συνεργασία με τον στρατηγικό τους σύμμαχο στην περιοχή, το Ισραήλ, αποτελούσε το ζητούμενο. Και αυτό θα μπορούσε να συμβεί μονάχα με την ανατροπή του Μακαρίου.

Για αυτόν τον λόγο, η δικτατορία του Ιωαννίδη προχώρησε στις 15 Ιουλίου 1974 σε πραξικόπημα στην Κύπρο, ενάντια στον Μακάριο. Αυτή η τυχοδιωκτική ενέργεια, ειλημμένη υποχρέωση προς τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό όπως αποδείχθηκε, αποτέλεσε και την τελευταία πράξη της χούντας.

Οι δυνάμεις της Εθνοφρουράς, οι οποίες επικράτησαν γρήγορα, καθώς δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερη αντίσταση από τις δυνάμεις του Μακαρίου, βομβάρδισαν με τανκς το προεδρικό μέγαρο και προέβησαν σε σκληρές βιαιότητες εναντίον των κυπριακών στρατευμάτων. Αν και η χούντα ανακοίνωσε πως ο Μακάριος είχε πέσει νεκρός, στην πραγματικότητα αυτό δεν συνέβη. Ο ίδιος είχε καταφέρει να διαφύγει στην Πάφο, την μοναδική πόλη που δεν είχε υπό τον έλεγχό της η Εθνοφρουρά. Τελικά, το πραξικόπημα επικράτησε γρήγορα σε ολόκληρη την Κύπρο, αφήνοντας πίσω του πάνω από 300 νεκρούς και χιλιάδες τραυματίες. Ο Μακάριος, αντιλαμβανόμενος ότι η κατάσταση ήταν μη αναστρέψιμη και πως δεν μπορούσε να συνεχίσει να βρίσκεται στην Κύπρο, κατέφυγε στην Νέα Υόρκη, απ' όπου κατήγγειλε το πραξικόπημα και κατηγόρησε την Αθήνα για ξένη εισβολή.

Οι παραπάνω εξελίξεις, όπως ήταν φυσικό, άνοιξαν τον δρόμο για την περαιτέρω εμπλοκή της τουρκικής αστικής τάξης και την επέμβαση των τουρκικών στρατευμάτων στο νησί. Η Τουρκία, επικαλούμενη τις συνθήκες Ζυρίχης - Λονδίνου, πραγματοποίησε επέμβαση στις 20 Ιουλίου 1974 με την επιχείρηση «Αττίλας Ι». Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως, ενώ ο Ιωαννίδης γνώριζε ήδη από πριν από τους

Αμερικανούς ότι η Τουρκία επρόκειτο να πραγματοποιήσει στρατιωτική επιχείρηση και ότι ο μοναδικός δρόμος είναι η συζήτηση-συνεννόηση με την Τουρκία, ειδάλλως οι ΗΠΑ θα εγκατέλειπαν την Ελλάδα, ο δικτατορικός απάντησε με αφέλεια, διατάσσοντας επιστράτευση, κίνηση που, όπως αποδείχθηκε, λειτούργησε αρνητικά για τη δικτατορία. Έτσι, στις 21 Ιουλίου 1974, ο Ιωαννίδης επιχείρησε ανεπιτυχώς να κηρύξει τον πόλεμο εναντίον της Τουρκίας, αφού, από τη μια οι ίδιοι οι αρχηγοί των ενόπλων δυνάμεων δεν ακολούθησαν τις εντολές του και επιπλέον άρχισαν να έχουν επαφές με τους αστούς πολιτικούς για να τους παραδώσουν την εξουσία, και από την άλλη, αναγκάστηκε να πάρει πίσω την διαταγή για επιστράτευση, αφού οι νέοι που επιστρατεύτηκαν ήταν σε μεγάλο βαθμό επηρεασμένοι από την Εξέγερση του Νοέμβρη του 1973 και ήταν εχθρικά διακείμενοι προς τη δικτατορία. Κάτω από αυτές τις συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί, οι Τούρκοι γρήγορα άρχισαν να επικρατούν. Επιπλέον, 25 μέρες αργότερα, πραγματοποιήθηκε η τουρκική επίθεση «Αττίλας ΙΙ», η οποία έληξε γρήγορα, καταφέροντας η Τουρκία να αποσπάσει το 36,4% του κυπριακού εδάφους. Στις 16 Αυγούστου 1974, υπογράφηκε εκει χειρία, αφού είχαν σκοτωθεί 2.000 Έλληνες και Ελληνοκύπριοι, ενώ 2.000 άνθρωποι αναγκάστηκαν να πάρουν τον δρόμο της προσφυγιάς για να γλιτώσουν.

Η αρχή της Μεταπολίτευσης

Το τέλος του Ιωαννίδη και της γελοίας χούντας του είχε φτάσει και τίποτα δεν μπορούσε να ανατρέψει αυτή την κατάσταση. Το μόνο που ενδιέφερε τους ιμπεριαλιστές και τη ντόπια αστική τάξη ήταν πώς θα σώσουν το αστικό καθεστώς, πώς θα εξαπατήσουν για ακόμα μια φορά την ελληνική εργατική τάξη. Έχοντας αυτά ως στόχο, στις 23 Ιουλίου 1974 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μεταξύ πολιτικών και χουντικών και αποφασίστηκε η επιστροφή του Κ. Καραμανλή εσπευσμένα από το Παρίσι (όπου έμενε «αυτοεξόριστος» και ενεργούσε παρασκηνιακά στη διάρκεια της χούντας), για να αναλάβει πρωθυπουργός της με τον λεγόμενο σχηματισμό κυβέρνησης «Εθνικής Ενότητας». Επιχειρώντας να κατευνάσει την οργή της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στη χούντα και τους ιμπεριαλιστές, η αστική τάξη επεδίωκε τη νομιμοποίηση της «ομαλής μετάβασης στη δημοκρατία», την οικοδόμηση νέων μηχανισμών ενσωμάτωσης, ελέγχου των αγώνων και διαχείρισης της οικονομικής κρίσης. Γι' αυτό αναγκάστηκε να ικανοποιήσει αρκετές από τις απαιτή-

σεις των εργαζομένων και της νεολαίας, που άλλωστε είχαν στην ουσία επιβληθεί από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου. Καταργήθηκε με δημοψήφισμα η βασιλεία. Νομιμοποιήθηκαν οι κομμουνιστικές οργανώσεις και τα σωματεία. Και μια ακόμα σημαντική εξέλιξη: ο στρατός αναγκάστηκε να περιοριστεί στους στρατώνες — μια τεράστια αλλαγή σε σύγκριση με όλη την προηγούμενη πολιτική ιστορία της χώρας (ως και σήμερα δεν επεμβαίνει άμεσα στις πολιτικές εξελίξεις).

Παρά τη ριζοσπαστικοποίηση που είχε απελευθερωθεί από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου και την αποστροφή προς την αστική τάξη και τους ιμπεριαλιστές, από την πλευρά των μαζών δεν υπήρχε αξιόπιστη εναλλακτική, που θα οδηγούσε τους αγώνες προς μια σοσιαλιστική διέξοδο. Κάτω από το πρόγραμμα της «ομαλής μετάβασης», ο Καραμανλής κατάφερε να συσπειρώσει όλες τις αστικές δυνάμεις αλλά και τους ρεφορμιστές: κανείς τους δεν έλεγε οτιδήποτε ουσιαστικά διαφορετικό. Σε αυτό έπαιξε κρίσιμο ρόλο η προδοτική πολιτική των ρεφορμιστών του ΚΚΕ και ΚΚΕ εσωτερικού. Με στόχο να ενσωματωθούν στο νέο καθεστώς, υποτάχτηκαν απόλυτα στο «ήπιο κλίμα» με το σύνθημα «Καραμανλής ή τανκς». Έτσι βοήθησαν ουσιαστικά στην αποδοχή και επιβολή του Καραμανλή σχεδόν «από το πουθενά» (ήταν βέβαια ο άνθρωπος των αμερικανών ιμπεριαλιστών) και στην άνοδο στην εξουσία της Νέας Δημοκρατίας, όπως αυτός ονόμασε το νεοσύστατο κόμμα του.

Ο ρόλος της Άκρας Αριστεράς

Η άκρα αριστερά, που είχε πρωτοστατήσει στην Εξέγερση του Πολυτεχνείου, ήταν ο μόνος χώρος που συγκρούστηκε με τον δρόμο της «ομαλοποίησης». Οι δυνάμεις και οι αγωνιστές της επιχειρήσαν — και επιχειρούν μέχρι και σήμερα — παρά τις επιθέσεις του αστικού κράτους και των ρεφορμιστών, να εξοπλίσουν την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα με τις κατάλληλες πολιτικές και πρακτικές για να αντιμετωπίσουν τις νεοφιλελεύθερες επιθέσεις. Ήδη από την πρώτη περίοδο της Μεταπολίτευσης, οι ριζοσπαστικοί ταξικοί και κοινωνικοί αγώνες (χαρακτηριστικοί είναι οι νικηφόροι αγώνες ενάντια στον ν. 815 από το φοιτητικό κίνημα, που άνοιξε τον δρόμο για να φύγει η κυβέρνηση της ΝΔ) «έκοψαν τα πόδια» του ελληνικού καπιταλισμού, επιβάλλοντας, παρά την αρχή της σοβαρής οικονομικής κρίσης, ένα σύνολο κοινωνικών και πολιτικών κατακτήσεων για την ελληνική κοινωνία που θα τη μεταμορφώσουν ριζικά.

Πολυτεχνείο: 50 χρόνια ψέματα και συκοφαντίες

■ Σωφρόνης Παπαδόπουλος

Α. Για την επέτειο των 50 χρόνων από την Εξέγερση του Πολυτεχνείου το ΚΚΕ κυκλοφόρησε ένα βιβλίο της ΚΕ με τίτλο ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1973, Έμπνευση, γνώση και στήριγμα για τους λαϊκούς ξεσηκωμούς. Επίσης στα τέλη Νοεμβρίου κυκλοφόρησε και το ΔΟΚΙΜΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΚΚΕ 1967-1974, Γ2 τόμος, όπου αναφέρεται φυσικά, με το ίδιο πνεύμα, στα γεγονότα του «Πολυτεχνείου».

Στο βιβλίο της ΚΕ υπάρχουν δυο «εκπλήξεις». Η πρώτη αφορά στο περιβόητο φύλλο της Πανσπουδαστικής Νο 8 και η δεύτερη στην βρώμικη υπόθεση του Διονύση Μαυρογένη. Γράφει για τη Πανσπουδαστική Νο 8: «Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το φύλλο της “Πανσπουδαστικής” Νο 8, το οποίο κυκλοφόρησε μετά από το Φλεβάρη του 1974, με βασικό στόχο να τον υπερασπιστεί και να διαδώσει τα πολιτικά μηνύματα του φοιτητικού και εργατικού-λαϊκού ξεσηκωμού. Ταυτόχρονα, όμως δημοσίευσε μια αναφορά περί 350 προβοκατόρων των Ρουφογάλλη-Καραγιαννόπουλου που εισήλθαν στο Πολυτεχνείο. Η αναφορά ήταν ατεκμηρίωτη και αποπροσανατολιστική...». Για 50 ολόκληρα χρόνια το ΚΚΕ και η ΚΝΕ υπεράσπιζαν την «άποψη» ότι το Πολυτεχνείο ήταν περίπου έργο των 350 προβοκατόρων των Ρουφογάλλη-Καραγιαννόπουλου, εξαπολύοντας, ταυτόχρονα, μια επίθεση λάσπης ενάντια στις δυνάμεις της άκρας αριστεράς και της πλατιάς πρωτοπορίας. Ίσως πιο σημαντικό – και μια ακόμη απόδειξη – που αποκρύπτει και πάλι το ΚΚΕ, είναι ότι αυτή η ανακοίνωση-απάντηση για τους 350 προβοκατόρες του Ρουφογάλλη-Καραγιαννόπουλου που δημοσιεύτηκε στην Πανσπουδαστική Νο 8, αποδείχτηκε ότι ήταν κατασκευασμένη από την ΚΝΕ/Αντι-ΕΦΕΕ, η οποία οικειοποιήθηκε το όργανο της Συντακτικής Επιτροπής Αγώνα του Πολυτεχνείου, προφανώς για να δώσει κύρος στην κατάπτυστη ανακοίνωσή της.

Για τον Διονύση Μαυρογένη αναφέρει: «Εξίσου λαθεμένη ήταν η δημόσια καταγγελία του Διονύση Μαυρογένη ως εντεταλμένου μυστικών υπηρεσιών». Ο ίδιος ο Μαυρογένης, αμέσως μετά την «αποκατάστασή» του θα στείλει επιστολή όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρει «48 λέξεις για την “αποκατάσταση” μιας ελεεινής λάσπης μετά από 48-50 χρόνια. Όχι ότι τις χρειαζόμαστε».

Το «καινούργιο» στοιχείο που αναλύεται για πρώτη φορά τόσο διεξοδικά και επίμονα, κυρίως στο ΔΟΚΙΜΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΚΚΕ 1967-1974, είναι η προσπάθεια που κάνει

να «αποδείξει» ότι τα γεγονότα του Πολυτεχνείου δεν ήταν εξέγερση αλλά ένας πρωτόγνωρος φοιτητικός και εργατικός-λαϊκός ξεσηκωμός. Για το σύνθημα της «Γενικής Απεργίας» αναφέρεται και στα δύο βιβλία περίπου με το ίδιο αρνητικό πνεύμα. Γράφει στο Δοκίμιο: «Πέμπτη απόγευμα, δυνάμεις αριστεριστών και του ΡΦ πρόβαλαν το σύνθημα “Γενική Απεργία” που μεταδόθηκε από τον Ρ/Σ του Πολυτεχνείου και αναπαράχθηκε από τη “Φωνή της Αλήθειας” (σ.σ. Ρ/Σ του ΚΚΚΕ στην Αν Ευρώπη). Αν και φαινομενικά το σύνθημα φαινόταν να βρίσκεται στην κατεύθυνση της σύνδεσης των φοιτητών με τις εργατικές-λαϊκές κινητοποιήσεις και να δίνει πολιτική διέξοδο μέσω μιας κλιμάκωσης, στην πράξη αποτελούσε βερμπαλισμό...».

Αν και είναι γνωστό και καταγεγραμμένο ιστορικά από όλους, υπερασπιστές και αντιπάλους, ότι μια ήταν η Εργατική Συνέλευση¹, αυτή που συστάθηκε από εργάτες και συνεδρίαζε στο αμφιθέατρο 8 του κτιρίου Γκίνη, το ΚΚΕ μετά από 50 χρόνια ανακάλυψε μια άλλη εργατική συνέλευση η οποία μάλιστα ήταν και γνήσια (!), ενώ η άλλη ήταν «ολιγαριθμη», «είχε ονομαστεί ως εργατική από διάφορους κυρίως τροτσκιστές», «απομονωμένη», κ.λπ., παραμύθια βγαλμένα από τη σχολή πλαστογραφίας του ΚΚΕ!

Πολλά είναι τα ψέματα και οι συκοφαντίες που περιέχονται στα δυο βιβλία που κυκλοφόρησε το ΚΚΕ για τα 50 χρόνια μετά. Δεν θα ασχοληθούμε με όλα, όχι μόνο γιατί είναι κάπως δευτερεύουσας σημασίας, αλλά κυρίως γιατί το ίδιο το ΚΚΕ δέχεται, και στα δυο βιβλία, ότι η στρατηγική του, η πολιτική του και οι συμμαχίες του για ολόκληρη εκείνη την περίοδο ήταν λάθος².

Βλέπουμε και στα δύο βιβλία του ΚΚΚΕ: «... για αγώνα σε τέτοια έκταση ούτε καν υπήρχε σκέψη και από μας [σ.σ. το κλιμάκιο της ΚΕ στην Ελλάδα] και από την ΚΝΕ... Έτσι τα γεγονότα μας έπιασαν απaráσκευους και μην προβλέποντας την έκτασή τους...». Ωστόσο, αυτό που έχει ιδι-

αίτερη σημασία είναι ότι για πρώτη φορά, τόσο στο βιβλίο της ΚΕ όσο και κυρίως στο Δοκίμιο της Ιστορίας, το ΚΚΕ δέχεται ότι η στρατηγική, η πολιτική του κ.ά. ήταν λάθος. Παρ' όλ' αυτά στην εισαγωγή του βιβλίου της ΚΕ του ΚΚΚΕ (σελ 11), γράφεται το εξής: «Το ΚΚΚΕ αποτέλεσε τη μοναδική πολιτική δύναμη που καλούσε σε ανατροπή της δικτατορίας με όρους μαζικού εργατικού-λαϊκού κινήματος με όλες τις μορφές πάλης». Μετά απ' όσα γράφει το ίδιο το ΚΚΚΕ για την στρατηγική, πολιτική και τις συμμαχίες του, αποτελεί κυριολεκτικά αστειότητα το παραπάνω απόσπασμα.

Β. Εξαιρετικά αρνητική είναι και η θέση που υποστηρίζουν (άμεσα ή έμμεσα) για την κατάληψη και ορισμένοι που τοποθετούνται στη αντικαπιταλιστική ή ριζοσπαστική αριστερά.

Ο Θανάσης Σκαμνάκης με αφορμή το βιβλίο της ΚΕ του ΚΚΚΕ, Πολυτεχνείο Νοέμβρης 1973 στο Κομμουν (25/11/2023), σε άρθρο του με τίτλο, το ΚΚΚΕ 50 χρόνια μετά, αν και ασχολείται κυρίως με την «αποκατάσταση» του Μαυρογένη, υπάρχουν και μερικά άλλα σημεία για την Πανσπουδαστική Νο 8. Γράφει σ' ένα σημείο: «Παρεμπιπτόντως, επειδή πολύ μελάνι χύνεται κατ' έτος με το φύλλο Νο 8, η έκδοσή της στις συνθήκες της πιο βαριάς παρανομίας στη διάρκεια της δικτατορίας του Ιωαννίδη ήταν ένας άθλος. Ήταν η έμπρακτη απάντηση πως η αντίσταση δεν είχε αποστρατευτεί ύστερα από την εισβολή στο Πολυτεχνείο, τις συλλήψεις και τις απαγορεύσεις. Και στοιχίσε εν συνεχεία πολύ ακριβά, σε συλλήψεις και βασανιστήρια των συντρόφων που την εξέδιδαν. Είχε λάθη. Αλλά όχι μόνο ή κυρίως λάθη». Αν αυτό το κατάπτυστο φύλλο της Πανσπουδαστικής Νο 8 «ήταν ένας άθλος», ήταν «... η έμπρακτη απάντηση της αντίστασης», «Είχε λάθη. Αλλά όχι μόνο ή κυρίως λάθη», τότε ο συγγραφέας αποδεικνύεται πως 50 χρόνια μετά εξακολουθεί να έχει το ίδιο μένος που είχε και τότε (έναν ρόλο στην

ηγασία, έστω και δευτερεύοντα) κατά την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Γ. Η «Εφημερίδα των Συντακτών» διένειμε στις 18/11/23 το «βιβλιαράκι», Η Εξέγερση του Πολυτεχνείου, Μια προσωπική ματιά, του γνωστού από προηγούμενα βιβλία του για το Πολυτεχνείο, Ολύμπιου Δαφέρμου³, όπου παραποιεί τα πάντα και συκοφαντεί με τον πιο χυδαίο τρόπο τους αγωνιστές της άκρας και επαναστατικής αριστεράς (τυχοδιώκτες, υπερεπαναστάτες, ανεγκέφαλος, χωρίς σχέδιο και πολιτική κ.ά.). Σ' αυτό το «βιβλιαράκι» δεν επαναλαμβάνει αυτούς τους χαρακτηρισμούς, επαναλαμβάνει όμως ότι το κίνημα ήταν αυθόρμητο και τα κόμματα και οι οργανώσεις δεν έπαιξαν κανένα ρόλο αν όχι αρνητικό.

Υποσημειώσεις

1. Συμμετείχε με δυο εκπροσώπους στην Συντονιστική Επιτροπή και όχι η ανύπαρκτη του ΚΚΚΕ, πράγμα που αναφέρεται στην 4η ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΚΕ, Ιούλης 1976 και αναπαράγεται στο Δοκίμιο της Ιστορίας του ΚΚΚΕ (σελ 741) και στο βιβλίο της ΚΕ (σελ. 111).

2. Πρέπει να πούμε ότι σ' όλους τόμους των Δοκιμίων Ιστορίας του ΚΚΚΕ υπάρχει η αναθεώρηση της πολιτικής (αντιδημοκρατική επανάσταση, λαϊκά μέτωπα κ.ά) που είχε υιοθετηθεί από την 6η Ολομέλεια του 1934 μέχρι και το 19ο Συνέδριο το 2013, δηλαδή για σχεδόν 80 ολόκληρα χρόνια.

3. Στον πρόλογο, γράφει: «Κάποια στιγμή, πριν από το ξεκίνημα του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος, απέκτησα επαφή με την οργάνωση 4η Διεθνή (τροτσκιστές). Προσανατολισμένη αποκλειστικά στο διάβασμα των βιβλίων του Τρότσκι, δίχως καμιά δράση και καμιά προφύλαξη [...] Όμως η απραξία τους, οι γενικόλογες παράνομες εφημερίδες τους και η θεοποίηση του Τρότσκι δεν μου έλεγαν τίποτα...». [...] Αργότερα ήρθα σε επαφή με μια αριστεριστική οργάνωση – ποτέ δεν έμαθα το όνομά της – της οποίας το κύριο μέλημα ήταν ο υπερσυνωμοτισμός. Δίχως να κάνουν απολύτως τίποτα έπρεπε να υπερπροσέχουμε». Είναι προφανές ότι ο Δαφέρμος 50 χρόνια μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, αναβάθμισε τα ψέματα και την λάσπη του ενάντια στους αγωνιστές της επαναστατικής αριστεράς και ιδιαίτερα τους τροτσκιστές. Το τι έκαναν οι τροτσκιστές κατά την δικτατορία και στην κατάληψη και εξέγερση του Πολυτεχνείου είναι γνωστό και ιστορικά καταγεγραμμένο. Η οργάνωση 4η Διεθνή (τροτσκιστές) με την οποία λέει ότι ήρθε σε επαφή ο Δαφέρμος, δεν υπήρξε την περίοδο της Δικτατορίας ούτε κάποια άλλη περίοδο. Την επινόησε ο Δαφέρμος μόνο και μόνο για να συκοφαντήσει. Άλλωστε ο τίτλος, 4η Διεθνή (τροτσκιστές), με την οποία την ονοματίζει, όπως και αυτό που λέει στη συνέχεια ότι πήγε σε κάποια αριστεριστική οργάνωση δείχνουν την κατασκευή του για να κάνουν την συκοφαντία του αληθοφανή. Με τέτοιο ήθος ωστόσο ούτε απ' έξω από τροτσκιστική οργάνωση δεν θα μπορούσε να περάσει.

Μνημονιακός Προϋπολογισμός 2024 και Φορολογία ελευθέρων επαγγελματιών

Όπως ήταν αναμενόμενο, ο Προϋπολογισμός του 2024, που κατατέθηκε στις 21 Νοεμβρίου στη Βουλή, δεν διαφέρει με το προσχέδιό του (δες προηγούμενο φύλλο της Εργατικής Πάλης) εκτός από το ότι σε αυτόν καταγράφονται οι δαπάνες διαφόρων υπουργείων, οι οποίες δεν αναφέρονταν στο προσχέδιο.

Συνοψίζοντας, τα βασικά χαρακτηριστικά του προϋπολογισμού του 2024 είναι:

α) Η αύξηση του ΑΕΠ για το 2024 προβλέπεται να ανέρθει στο 2,4% αλλά πάνω από το 60% αυτής της αύξησης οφείλεται στην εμπροσθοβαρή εκτέλεση του Ταμείου Ανάκαμψης, πράγμα που σημαίνει ότι από το 2025 και μετά οι αυξήσεις του ΑΕΠ θα ισοπεδωθούν λίγο πάνω ή κάτω από το 0%.

β) Ο προϋπολογισμός του 2024 είναι μία από τις χειρότερες εκδοχές μνημονιακού προϋπολογισμού. Αυξάνει ανάληψη και προκλητικά τους φόρους προς τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, και διατηρεί σταθερές τις δαπάνες των κοινωνικών υπηρεσιών αλλά και των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων.

γ) Η φορολογική επιδρομή, για την ακρίβεια λεηλασία, στο εισόδημα των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων δεν έχει προηγούμενο. Αυτή η φορολογική επιδρομή συμβάλει σχεδόν ισοδύναμα με την κερδοσκοπία των επιχειρήσεων στις σαρωτικές αυξήσεις στα προϊόντα του λεγόμενου καλαθιού της νοικοκυράς (τρόφιμα, ενέργεια, κ.α.). Οι αυξήσεις των βασικών καταναλωτικών αγαθών συνεχίζονται, δηλαδή η ακρίβεια γιγαντώ-

νεται, παρ' όλο που γενικά ο πληθωρισμός μειώνεται, όχι λόγω κλιμακτικής κρίσης ή άλλων προβλημάτων στην αγροτική παραγωγή, αλλά σχεδόν αποκλειστικά εξαιτίας της φρενιασμένης κερδοσκοπίας των λίγων μονοπωλιακών ομίλων (εταιρίες τροφίμων, σουπερ μάρκετ, ενεργειακές εταιρίες, κ.α.). Το αστικό κράτος λεηλατεί τους μισθούς και τις συντάξεις, όπως ακριβώς τους λεηλατούν και οι μεγάλες αστικές επιχειρήσεις.

δ) Οι δαπάνες για την Υγεία αυξάνονται από 5,6 δισ. το 2023 σε 6 δισ. το 2024, οι δαπάνες για την Παιδεία παραμένουν σταθερές, από 6,4 στα 6,5 δισ. για το 2024, και το ίδιο ισχύει και για τις δαπάνες για την Πρόνοια που παραμένουν σταθερές στα 3,5 δισ. Αυτή η πολιτική που κρατά χαμηλά τις δαπάνες σε όλη τη μνημονιακή περίοδο, παρ' όλη τη μεγάλη αύξηση των αναγκών, οδηγεί σε τρία συνειδητά σχεδιασμένα αποτελέσματα: α) το προσωπικό μειώνεται και η εργασία εντατικοποιείται στο μέγιστο βαθμό, β) οι προσφερόμενες υπηρεσίες, παρά την αυτοθυσία των εργαζομένων, χειροτερεύουν διαρκώς, και γ) η κυβέρνηση εκμεταλλεύομενη αυτήν την κατάσταση προχωρά, σταδιακά και σιωπηλά, σε ιδιωτικοποιήσεις μέχρι να αρχίσει αποκάλυπτα να ιδιωτικοποιεί ολόκληρους τομείς, με πρόσημα τις... υποβαθμισμένες δημόσιες υπηρεσίες.

ε) Από το 2024 επανέρχεται το Σύμφωνο Σταθερότητας που είχε ανασταλεί λόγω της κρίσης της πανδημίας. Αυτό σημαίνει ότι επανέρχονται τα αιματοβαμμένα πρωτογενή (χωρίς την πληρωμή των τόκων του χρέους) πλεονάσματα του προϋπολο-

γισμού. Η κυβέρνηση στον προϋπολογισμό του 2024 γίνεται βασιλικότερη του βασιλέως. Το 2022 το πρωτογενές πλεόνασμα ήταν 0,3 δισ. (0,1% του ΑΕΠ) και το 2023 προϋπολογίζονταν στα 1,6 δισ. (0,7% του ΑΕΠ). Τελικά το 2023 έφθασε στα 2,5 δισ. (1,1%). Το 2024 υπολογίζεται στα 5 δισ. (2,1% του ΑΕΠ)!!! Παρ' όλα αυτά, το χρέος εξακολουθεί να αυξάνεται φθάνοντας το 2024 τα 403 δισ. (χρέος κεντρικής διοίκησης) συν άλλα 60 δισ. (έντοκα γραμμάτια και γερως), και γι' αυτό το λόγο, μαζί βέβαια με τα σταθερά αυξημένα επιτόκια, αυξάνονται και οι τόκοι για το 2024: από 6 στα 7,5 δισ.

Το φορολογικό νομοσχέδιο των ελευθέρων επαγγελματιών

Αυτή η μνημονιακή φοροεπιδρομή απέναντι σε εργαζόμενους και φτωχά λαϊκά στρώματα πήρε μια νέα διάσταση με την αφηνιαστική ψήφιση του νόμου για τη φορολογία των ελευθέρων επαγγελματιών.

Η συνολική κατάσταση με τη φορολογία έχει ως εξής: οι εφοπλιστές φορολογούνται προαιρετικά, οι τραπεζίτες έχουν να πληρώσουν φόρους κοντά 13 χρόνια (είναι η λεγόμενη αναβολή φορολόγησης τραπεζικών κερδών) και όπως είναι αναμενόμενο κάποια στιγμή θα διαγραφούν οι οφειλές τους, οι μεγάλοι βιομήχανοι φοροδιαφεύγουν νόμιμα με τις υποτιμολογήσεις/υπερτιμολογήσεις και τις λεγόμενες τριγωνικές συναλλαγές (εξάγουν τα προϊόντα τους π.χ. στην Κύπρο που έχει χαμηλή φορολογία, και μετά τα επανεισάγουν στη χώρα

μας όπου και τα πουλούν), οι λαθρέμποροι στη διακίνηση πετρελαίου και βενζίνης γλιτώνουν περίπου 600 εκ. φόρους τον χρόνο (παρ' όλο που υπάρχουν εδώ και δεκαπέντε χρόνια οι τεχνικές δυνατότητες να παταχθεί το λαθρεμπόριο), η φορολογία στα μερίσματα (στα κέρδη) των επιχειρήσεων μειώθηκε και πάλι, και, τέλος, δεν χρειάζεται να αναφέρουμε τις δεκάδες νόμιμες φοροαπαλλαγές των μεγάλων επιχειρήσεων.

Με αυτή την προκλητικά άδικη και ταξική πολιτική η κυβέρνηση ψήφισε το φορολογικό νομοσχέδιο για τους ελεύθερους επαγγελματίες. Το πρόσημα ήταν ότι αυτοί φοροδιαφεύγουν. Πράγματι, αυτό ισχύει για τους μεσαίους και μεγάλους ελεύθερους επαγγελματίες και ιδιαίτερα για τις εταιρίες (δικηγορικές, εμπορικές, μεταφορικές, κ.α.). Αλλά σε αυτό η κυβέρνηση δεν έκανε τίποτε και συνεχίζει να μην κάνει. Αντιθέτως στόχευσε στους μικρούς, που ακόμη κι αν φοροδιαφεύγουν, το κάνουν για να μπορέσουν να αυξήσουν λίγο πιο πάνω από τον βασικό μισθό το χαμηλό τους εισόδημα ή για να μπορέσουν να αντιστοιχίσουν το εισόδημά τους στις ατελείωτες ώρες δουλειάς τους. Αυτούς στοχεύει η κυβέρνηση και εφαρμόζει το σύστημα του τεκμαρτού εισοδήματος. Με αυτή την φορολόγηση στοχεύει να αρπάξει, ψυχρά και ωμά, 600 εκ. για το 2024. Επιπλέον με αυτό το σύστημα, οι μεγάλοι θα πληρώνουν ένα υποτυπώδη φόρο και θα απαλλάσσονται από τον όποιον φορολογικό τους έλεγχο. Προφανώς, ο απώτερος στόχος της κυβέρνησης είναι να εξοντώσει τους μικρούς για να ωφεληθούν οι μεσαίοι και οι μεγάλοι.

ΣΥΡΙΖΑ: Η κρίση και η διάλυση συνεχίζονται

Η κρίση που ξέσπασε στον ΣΥΡΙΖΑ μετά την εκλογική του κατάρρευση στις τελευταίες διπλές εκλογές, συνεχίζεται και παίρνει χαρακτήρα διάλυσης. Η αποχώρηση του Ευκλείδη Τσακαλώτου και της Ομπρέλας από την Κ.Ε. του κόμματος στις 11/11 και εν συνεχεία η αποχώρηση των πρώην υπουργών Αριστείδη Μπαλτά και Νίκο Τόσκα, καθώς και του Πέτρου Κόκκαλη από την ευρωομάδα του ΣΥΡΙΖΑ, άνοιξαν την αυλαία. Η ανεκδιήγητη πρόταση του Στέφανου Κασσελάκη να γίνουν οι διαγραφές με δημοψήφισμα αποτέλεσε την αιτία να προκύψουν κι άλλες αντιδράσεις από την τάση της Έφης Αχτσιόγλου, ακόμη και από τους «προεδρικούς» και τον Νίκο Παππά, που ήταν αυτός που στήριξε τον Κασσελάκη. Έτσι οι Γεροβασίλη, Φλαμπουράρης, Ραγκούσης, Θεοχαρόπουλος κ.ά. πήραν πρωτοβουλία ώστε στην απόφαση της Κ.Ε. να υπάρχει διάταξη που θα απαγορεύει τη διενέργεια δημοψηφίσματος για τις διαγραφές.

Μετά από αυτές τις εξελίξεις ο εξαφανισμένος πρώην πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξης Τσίπρας, έκανε παρεμβάσεις σε «φιλικό» επίπεδο σε συναντήσεις που είχε με στελέχη του κόμματος. Οι συναντήσεις αυτές απέτυχαν, καθώς η ομάδα των 6+6 ήταν πλέον σχεδόν σίγουρο ότι θα αποχωρούσε, όπως και έκανε. Ο Κασσελάκης, μετά τις παραινέσεις του Τσίπρα επιχείρησε να μαζέψει την κατάσταση δηλώνοντας στον Νίκο Χατζηνικολάου: «Είναι πολύ αξιολογήσιμα στελέχη. Ο Νάσος Ηλιόπουλος έχει έναν μεγάλο ακτιβιστικό χαρακτήρα στο έργο του, που μου ταιριάζει ο τρόπος που πολιτεύεται. Ο Αλέξης

Χαρίσης έχει πολύ μεγάλη τεχνοκρατική επάρκεια» Και συνέχισε, «Πιστεύω ότι πρέπει να μείνουν στον χώρο και ότι μπορούμε να κάνουμε πολλά μαζί. Και στο πολιτικό κέντρο που θέλω να δημιουργήσω από εδώ και πέρα θα έχουν ισότιμη θέση». Για την Έφη Αχτσιόγλου είπε «τείνω και πάλι χείρα φιλίας, από την καρδιά μου».

Λόγια που δεν έπιασαν τόπο καθώς στις 23/11 αποχώρησαν από τον ΣΥΡΙΖΑ οι Έφη Αχτσιόγλου, Σία Αναγνωστοπούλου, Νάσος Ηλιόπουλος, Μερότη Τζούφη, Χουσεΐν Ζεϊμπέκ, Δημήτρης Τζανακόπουλος, Θεανώ Φωτίου, Αλέξης Χαρίσης και Οζγκιούρ Φερχάτ. Οι εννιά αποχωρήσαντες βουλευτές μαζί με τους δύο της Ομπρέλας συγκρότησαν κοινοβουλευτική ομάδα, τη Νέα Αριστερά.

Ο Στέφανος Κασσελάκης με έναν ΣΥΡΙΖΑ συρρικνωμένο, με την κοινοβουλευτική του ομάδα να αριθμεί πλέον 36 μέλη, με αποχωρήσεις από την Πολιτική Γραμματεία και με αποχώρηση περίπου του 1/3 των μελών της Κ.Ε., βιάστηκε να ξορκίσει την «εσωστρέφεια». Στο μεταξύ παραβρέθηκε στην παρουσίαση του βιβλίου με θέμα τον ίδιο και με τίτλο: «Το φαινόμενο Κασσελάκης» με συγγραφέα τον πανεπιστημιακό Ξενοφώντα Κοντιάδη και παρευρισκόμενο στην εκδήλωση τον Αντώνη Λιάκο. Στην εκδήλωση αυτή ανάμεσα σε άλλα δήλωσε ότι δεν θα εκλεγόταν πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ: «Αν το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ λειτουργούσε όπως έπρεπε και είχε κοινωνική γείωση, πάγκο με στελέχη πέρα από τα προβλεπόμενα και νέα άτομα, θα υπήρχε προφανώς κάποιος ο οποίος θα μπορούσε να πάρει τη θέση μου

σήμερα. Δεν είναι ένδειξη σωστής λειτουργίας το ότι εκλέχτηκα. Το παραδέχομαι αυτό. Ο λόγος που εκλέχτηκα είναι ότι ο κόσμος ήθελε κάτι διαφορετικό».

Ταυτόχρονα και ενώ αποδέχεται ότι ο ίδιος και η εκλογή του είναι αποτέλεσμα της κρίσης του ΣΥΡΙΖΑ, επιχειρεί να υποβαθμίσει τις αποχωρήσεις λέγοντας ότι ο αντίκτυπος στα μέλη του κόμματος είναι πολύ μικρός. Οι δημοσκοπήσεις όμως δείχνουν ότι ο νέος «μεσσίας» στον ΣΥΡΙΖΑ και η υπόσχεση ότι αυτός «θα νικήσει τον Μητσοτάκη» δεν έχει καθόλου απήχηση στην κοινωνία.

Σε ό,τι αφορά τους αποχωρήσαντες και τη Νέα Αριστερά με πρόεδρο τον Αλέξη Χαρίτη, παραμένουν αμετανόητοι υπερασπιστές της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, των μνημονίων που εφάρμοσαν, των άγριων νεοφιλελεύθερων μέτρων που πήραν, της υποτιθέμενης «εξόδου» από τα μνημόνια και του μαξιλαριού των 37 δισ. Παριστάνουν ότι δεν αντιλαμβάνονται γιατί κατέρρευσε ο ΣΥΡΙΖΑ στις εκλογές. Η μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ, η προδοσία στο δημοψήφισμα, η μνημονιακή διακυβέρνηση και η ανυπαρξία αντιπολίτευσης είναι η πραγματική αιτία της ήττας του. Ο ΣΥΡΙΖΑ επέβαλε με τη μετάλλαξη και την προδοσία του στις εργαζόμενες μάζες το νεοφιλελεύθερο δόγμα ότι «δεν υπάρχει εναλλακτική», παρά μόνο μνημόνια και άγριες νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Αυτό έδωσε την εκλογική κυριαρχία στον Μητσοτάκη και αποτελεί ένα πραγματικό έγκλημα ενάντια στο εργατικό κίνημα και το Κίνημα των Πλατειών που τον έφερε στην κυβέρνηση.

Οι εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ αποδεικνύουν ότι πρόκειται για συγκρούσεις επαγγελματιών της πολιτικής, καθώς δεν έχουν καμία ουσιαστική πολιτική διαφορά. Η ουσία της πολιτικής όλων, ΣΥΡΙΖΑ και Νέας Αριστεράς, είναι τα μνημόνια και οι βάρβαρες νεοφιλελεύθερες πολιτικές ενάντια στους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Οι αποχωρήσαντες «ανακάλυψαν» πολύ αργά τη «μετάλλαξη» του κόμματος στην ομιλία του Κασσελάκη στον ΣΕΒ, στην «διαρκή επικυριαρχία του εσωτερικού εχθρού» και «στην κατάρρευση της εσωτερικής δημοκρατίας», όπως διατείνεται η Έφη Αχτσιόγλου. Η μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ έγινε το 2015 όταν αποδέχτηκαν τα μνημόνια και η ίδια τα εφάρμοσε ως υπουργός Εργασίας. Η όποια τομή με τον Κασσελάκη βρίσκεται στο γεγονός ότι τίθεται ένας επιχειρηματίας επικεφαλής σε ένα κόμμα που προέρχεται από τη ρεφορμιστική αριστερά και ότι σβήνει κάθε ίχνος από οτιδήποτε θα θύμιζε τον παλιό ΣΥΡΙΖΑ. Έναν ΣΥΡΙΖΑ όμως που ήταν έτοιμος από καιρό για μια τέτοια εξέλιξη και τη διεκδικούσε, καθώς το μόνο που επιδίωκαν τα στελέχη του, ως «κυβερνώσα αριστερά» ήταν να γίνουν κυβέρνηση. Το σχέδιο αστικών και ιμπεριαλιστικών κύκλων να προωθήσουν τον «ουρανοκατέβητο» Κασσελάκη, για να ανασυγκροτήσει τον ΣΥΡΙΖΑ σαν ένα δεύτερο αστικό κόμμα, σχεδόν σίγουρα θα αποτύχει.

24η Συνδιάσκεψη ΟΚΔΕ (Ιανουάριος 2024) Πολιτικό Ντοκουμέντο (σύνοψη)

(Α) Παγκόσμια κατάσταση

1-3. Με τον πόλεμο στην Ουκρανία άνοιξε μια περίοδος έκρηξης της καθολικής, δομικής καπιταλιστικής κρίσης. Η συγκράτηση της κατάρρευσης του 2020 απαίτησε τη δημιουργία πληθωριστικού χρήματος, απότομη αύξηση των χρεών. Στη μετέπειτα σύντομη ανάπτυξη δεν είχαμε ένα κύμα επενδύσεων, ενώ ο πληθωρισμός απειλήσε να γίνει ανεξέλεγκτος, υποχρεώνοντας σε αύξηση των επιτοκίων. Η αύξηση του χρέους και του κόστους εξυπηρέτησής του σπρώχνουν προς μια άμεση επίθεση στην εργατική τάξη, ενώ απειλούνται «αιφνίδιες» χρεοκοπίες. Η ποιτική επιδείνωση της κλιματικής κρίσης (σε αλληλοεπίδραση με τις άλλες πλευρές της κρίσης) μετατρέπεται σε νέα «κανονικότητα» τα «ακραία φαινόμενα», με τεράστιες οικονομικές επιπτώσεις.

4-8. Οι συσχετισμοί (ΑΕΠ, βιομηχανία, πληθυσμός, αστικοποίηση κ.ά.) αλλάζουν σε βάρος των παλαιών ιμπεριαλιστών. Δημιουργούνται βάσεις συσσώρευσης σε περιοχές εκτός των παλαιών ιμπεριαλιστών, αναδύονται σημαντικές ανταγωνιστικές εταιρίες (και σε κλάδους αιχμής), φυγόκεντρες τάσεις στο εσωτερικό τους. Παρά την πρωτοφανή αλληλεξάρτηση των καπιταλιστικών οικονομιών, έχουμε έναν εντεινόμενο πόλεμο δασμών, κυρώσεων, εμπάργκο, κρατικής ενίσχυσης εγχώριων πολυεθνικών κ.ά. Έχει αρχίσει η εντεινόμενη αμφισβήτηση του δολαρίου, της κυριαρχίας του χρηματοπιστωτικού τομέα των παλαιών ιμπεριαλιστών. Είναι αδύνατο αυτοί να χρησιμοποιούν την κυριαρχία τους στην σφαίρα της κυκλοφορίας (όταν το παραγωγικό τους βάρος μειώνεται διαρκώς), ώστε να λεηλατούνται χώρες και να παρεμποδίζεται η ανάπτυξη του υπόλοιπου πλανήτη. Ωστόσο, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα κ.λπ. δεν μπορούν να εξισορροπηθούν ή να αντικατασταθούν ομαλά. Τέτοιες αλλαγές περνάνε μόνο μέσα από παγκόσμιους πολέμους. Η παγκόσμια αγορά πολώνεται, μετατρέπεται σε παράγοντα χειροτέρευσης της κρίσης. Η αδυναμία ρύθμισης συνεπάγεται ότι η κρίση θα τείνει να γίνεται ανεξέλεγκτη. Οι αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος θα πολλαπλασιάζονται, οξύνονται και εκρήγνυται.

9-10. Οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές, υπό τις ΗΠΑ, προχώρησαν σε μια επίθεση εναντίον του ρωσικού ιμπεριαλισμού, ουσιαστικά έναν ιδιότυπο Γ' Παγκόσμιο Πόλεμο. Παλαιοί και νέοι ιμπεριαλιστές γνωρίζουν ότι μια ανοιχτή, κατά μέτωπο στρατιωτική αντιπαράθεσή τους θα οδηγούσε σε πυρηνικό ολοκαύτωμα (πράγμα για το οποίο προετοιμάζονται). Γι' αυτό σχεδιάζουν περιφερειακούς ή τοπικούς πολέμους, κατάκτηση κρίσιμων θέσεων κ.ά. Αυτό ευνοεί την επικράτηση επιτελείων που ασπάζονται την «τελική λύση» και πολλαπλασιάζει τις πιθανότητες να χρησιμοποιηθούν πυρηνικά. Παρ' όλο που η στρατιωτική συγκρούση στην Ουκρανία έχει βαλτώσει, συσσωρεύονται προϋποθέσεις μιας επικίνδυνης κλιμάκωσης σε όλο τον κόσμο.

11-12. Στο εσωτερικό των Δυτικών ιμπεριαλιστών εντείνεται η πολιτική κρίση. Εμφανίζονται διαφοροποιήσεις ή διαιρέσεις των αστικών τάξεων. Ενισχύεται η αποστασιοποίηση των μαζών από τα παραδοσιακά αστικά κόμματα. Στις ΗΠΑ, ο Μπάιντεν ακολούθησε τη νεοφιλελεύθερη πολιτική του Τραμπ, διευκόλυνε την ταξική αναδιανομή του πλούτου (πληθωρισμός). Έχουμε έτσι αποδυνάμωσή του και ενίσχυση των Ρεπουμπλικάνων (όπου υπερίσχυσε του Τραμπ). Οι διαιρέσεις στο εσωτερικό της αμερικάνικης ιμπεριαλιστικής μπουρζουαζίας συνιστούν έναν «εμφύλιο».

13. Η ΕΕ μπαίνει σε παρακμή, οικονομική στασιμότητα, διαρκή αποδυνάμωση απέναντι στους ανταγωνιστές της. Το οικονομικό πλήγμα από τη ρήξη με τη Ρωσία, η απόσυρση/αποδυνάμωση σε Αφρική και Μ. Ανατολή, η ανυπαρξία σε Ασία-Ειρηνικό, την μετατρέπεται σε περιφερειακή (όχι παγκόσμια) δύναμη, οξύνοντας τις αντιφάσεις της. Η βαθιά πολιτική κρίση στο εσωτερικό της οδήγησε σε εξαφάνιση ή αποδυνάμωση των παραδοσιακών κομμάτων (δεξιών και σοσιαλδημοκρατικών), σε «προοδευτικές» ή «ακραίες» τερατογεννήσεις. Η απόφαση να συστρατευτεί με τις ΗΠΑ και να συντρίψει το εργατικό κίνημα, κυφορεί ένα νέο κύμα εργατικών αγώνων.

14-19. Η επιθετική ιμπεριαλιστική πολιτική των Δημοκρατικών στις ΗΠΑ θα συναντά ολοένα και περισσότερα εμπόδια (άνοδο εργατικών αγώνων, διαφοροποίηση/αποστασιοποίηση σειράς σημαντικών χωρών). Ο κινέζικος ιμπεριαλισμός έχει πραγματοποιήσει μια τομή, προετοιμαζόμενος να γίνει η νέα ηγετική δύναμη του πλανήτη. Ωστόσο συναντά πλέον τα οικονομικά και γεωστρατηγικά εμπόδια που ορθώνουν οι παλαιοί ιμπεριαλιστές. Γενικά, η ανάπτυξη βρίσκεται στους BRICS ενώ η παρακμή στους Δυτικούς ιμπεριαλισμούς: μια τεράστια ελκτική δύναμη προς τους νέους ή ανερχόμενους υποϊμπεριαλισμούς, προς χώρες όπως Τουρκία, Μεξικό, Σ. Αραβία, Ινδονησία, Νιγηρία, Αιθιοπία κ.ά. Στόχος των διευρυμένων BRICS είναι να αναπτύχουν συνεργαζόμενοι, σε βάρος των παλαιών ιμπεριαλιστών. Απαραίτητος όρος είναι να αποτύχει η επίθεση των ΗΠΑ στον ρωσικό ιμπεριαλισμό.

Ο τούρκικος υποϊμπεριαλισμός αποτελεί κλειδί στους σχεδιασμούς των Δυτικών. Δεν μπορεί να αντικατασταθεί (πολύ περισσότερο από τον ελληνικό καπιταλισμό). Προσπαθεί να εκμεταλλευτεί προς όφελός του τα αντίπαλα στρατόπεδα. Προς το παρόν ισορροπεί τις αντιθέσεις του με Ρωσία ή Ιράν. Έχει αδυναμίες, που προσπαθούν να εκμεταλλευτούν οι Δυτικοί για να τον εντάξουν στον σχεδιασμό τους, αλλά αυτό είναι αδύνατον (παρά τους ελιγμούς όπου αναγκάζεται).

(Β) Το παγκόσμιο εργατικό κίνημα

20-23. Το κύμα αγώνων μετά την κρίση 2008-2010 οδήγήθηκε σε ήττες. Πριν την πανδημία, εμφανίστηκε ένα δεύτερο, που προσωρινά ανακόπηκε αλλά έπειτα επανεμφανίστηκε πιο ισχυρό και γενικευμένο διεθνώς. Πέρα από άλλες αιτίες, προκαλείται από την απότομη επιδείνωση της κρίσης, την έκρηξη της ακρίβειας, τις νέες, λυσσασμένες και αποφασιστικές επιθέσεις των αστικών τάξεων.

Στη Λατινική Αμερική, οι εξεγέρσεις (Χιλή, Εκουαδόρ κ.ά.) σηματοδότησαν μια λαϊκή απερίθωτη, που γενικά ανέκοψε τους αντιδραστικούς. Αλλά οι κυβερνήσεις που αναδείχθηκαν απλώς διαχειρίζονται την κατάσταση, οδηγώντας σε απογοήτευση, δίνοντας στην αστική τάξη και στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό περιθώρια απερίθωτης. Η κατάσταση παραμένει αμφιταλαντευόμενη, ειδικά όσο δεν έχουμε εκτεταμένη πολιτική ανασύνθεση (ενίσχυση επαναστατικών δυνάμεων). Σε Ευρώπη και ΗΠΑ αναδύεται ένα νέο κύμα εργατικών κινητοποιήσεων. Οι απεργίες οφείλονται στην πίεση «από τα κάτω», έχουν συμμετοχή, αποφασιστικότητα, επιτυγχάνουν νίκες. Υπάρχει αναζωπύρωση του συνδικαλιστικού ενδιαφέροντος στους εργαζόμενους. Ωστόσο η αυτοοργάνωση δεν είναι ισχυρή. Το απεργιακό κίνημα στη Γαλλία κατέδειξε τη λυσσαλέα, συνειδητή αποφασιστικότητα

της αστικής τάξης να επιβάλλει μια αποφασιστική ήττα, αλλά και μια άνοδο της συνειδητοποίησης των εργαζομένων.

24-25. Και αυτό το κύμα αγώνων θα αναπτυχθεί σε μια εποχή σύγχυσης, αδυνατίσματος των παραδόσεων της εργατικής τάξης: δυσφήμιση του σοσιαλισμού από την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και τη νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας, του σταλινισμού... ακόμα και ακροαριστερών δυνάμεων. Το κεντρικό καθήκον είναι η οικοδόμηση επαναστατικών κομμάτων και Διεθνούς, ώστε να εξοπλιστεί μια νέα πρωτοπορία.

(Γ) Οικονομική και πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα

26-32. Παρά την εκτόξευση των καπιταλιστικών κερδών, ο ελληνικός καπιταλισμός υποβαθμίζεται στον διεθνή καταμερισμό. Το «νέο παραγωγικό μοντέλο» (τουρισμός, ακίνητα κ.λπ.) σημαίνει παραγωγική αποσάθρωση (αποτυπώνεται στους ζωντανούς δείκτες: αποεπένδυση, παραγωγικότητα, παρασιτισμός κ.λπ.), που χειροτερεύει από την πρόσδεση στη «σωστή πλευρά της ιστορίας». Η επιβίωση αυτού του σάπιου καπιταλισμού απαιτεί έναν διαρκή ταξικό πόλεμο.

33-36. Η «σταθερότητα» δέχτηκε ισχυρά πλήγματα, με κύριο καταλύτη τις καταστροφές των πυρκαγιών και πλημμυρών. Παρά την αδυναμία του εργατικού κινήματος να παρέμβει αποφασιστικά, οι μάζες βιώνουν μια τεράστια κρίση διακυβέρνησης, ένα γενικευμένο αίσθημα ανασφάλειας, την επίγνωση της ανικανότητας και αδιαφορίας της κυβέρνησης και του αστικού κράτους. Η «σταθερότητα» είναι αγιάτρευτα άρρωστη εσωτερικά, πολλαπλά έκθετη.

Η ΝΔ πέτυχε να περιθωριοποιήσει τον ΣΥΡΙΖΑ και κάθε αστική αντιπολίτευση, αλλά κινδυνεύει τώρα όλες οι κρίσεις να συγκεντρώνονται πάνω της. Αυτό εκφράζει μια βαθύτερη εξασθένηση του μπλοκ της αστικής εξουσίας, μια κρίση του αστικού κράτους – όπως αποτυπώνεται και στην ποιότητα των αστικών επιτελείων, στην κρίση στο εσωτερικό των κρατικών μηχανισμών και αστικών θεσμών, με αποτέλεσμα μια μόνιμη κρίση νομιμοποίησης και νομιμότητας.

37-39. Η θωράκιση του σημερινού καθεστώτος σημαίνει διαρκή αντιδημοκρατική αναδίπλωση, ενίσχυση των βοναπαρτιστικών χαρακτηριστικών και του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης: αντιδραστική συνταγματική αναθεώρηση, αλλαγές στην αστική δικαιοσύνη, κρατικές δολοφονίες, εκμετάλλευση του προσφυγικού/μεταναστευτικού κ.λπ. Η απουσία ισχυρής έκφρασης του εργατικού κινήματος έχει επιτρέψει στις αστικές δυνάμεις να οδηγήσουν πλατιές μάζες στο περιθώριο της αποχής – πράγμα που δείχνει ωστόσο και την αδυναμία της αστικής πολιτικής. Είναι κρίσιμο το πως θα καλυφθεί αυτό το κενό.

40-43. Αν και άλλα φθαρμένα πρόσωπα δεν διαφοροποιούνται ουσιαστικά (Αχτσιόγλου, Τσακαλώτος κ.λπ.), ο Κασσελάκης συνιστά εκτός από τερατογεννήση και μια τομή της νεοφιλελεύθερης μετάλλαξης του ΣΥΡΙΖΑ (που είχε ήδη ολοκληρωθεί). Είναι προϊόν της πρωτοφανούς κρίσης της αστικής ιδεολογίας, της πολιτικής, όλων των αξιών, που οδηγεί και στη διαρκή αναζήτηση «προσώπων». Το ΠΑΣΟΚ μοιράζεται την ίδια αδυναμία, όπως και όλοι οι «προοδευτικοί» (το ίδιο ισχύει για την αστική φυσιογνωμία του ΜέΡΑ25).

44. Στον ελληνοτουρκικό ανταγωνισμό, η

«διευθέτηση» θα κρίνει αν ο ελληνικός καπιταλισμός απωλέσει τον πυρήνα του στρατηγικού χώρου του (Αιγαίο, Μεσόγειος): ζήτημα ακανθώδες, χωρίς δεδομένη ομαλή κατάληξη, με διακυβεύματα πολύ μεγαλύτερα από παλιότερα. Η απόλυτη στοίχιση του ελληνικού καπιταλισμού με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό δημιουργεί τεράστια έκθεση και κινδύνους για τον ελληνικό λαό.

(Δ) Εργατικό κίνημα – Αριστερά

45. Οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Το οργανωμένο συνδικαλιστικό κίνημα παραδέρνει σε κρίση, με συντριπτική ευθύνη της αστικής και σταλινικής γραφειοκρατίας. Οι σημερινές αντιστάσεις και αγώνες έχουν πάντα σημασία, ωστόσο μένουν αναντίστοιχοι με τις επιθέσεις και το εργατικό κίνημα δεν αντιτάσσει μια ισχυρή αντίσταση. Δεν έχουμε (επανα)σύνδεση ευρύτερων κομματιών των εργαζομένων και της νεολαίας με το εργατικό κίνημα, μια αναζωογόνηση και ενίσχυση των γραμμών του, ένα περιβάλλον όπου μπορεί να δοκιμαστεί και να αναδειχθεί μια νέα πρωτοπορία και ηγεσία.

46-48. Το ΚΚΕ έχει εκμεταλλευτεί την εκλογική κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ και την κάμψη του εργατικού κινήματος μετά το 2015, αλλά αυτό δεν ακυρώνει τη ρεφορμιστική, διασπαστική, συντηρητική και αδιέξοδη πολιτική του. Ο χώρος της άκρας και «ρίζοσπαστικής» αριστεράς περιορίζεται και υποχωρεί πολιτικά, πράγμα που απειλεί να συμπαρασύρει τα ρίζοσπαστικά χαρακτηριστικά του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Η πολιτική και πρακτική των αριστερών δυνάμεων βρίσκονται ξεκρέμαστες με τη διαρκή χειροτέρευση της κρίσης και τη σκλήρυνση των όρων της ταξικής πάλης, καθώς παρά τις επαναλαμβανόμενες εμπειρίες σε όλο τον κόσμο συνεχίζουν εμμονικά – όχι για την οικοδόμηση μιας επαναστατικής αριστεράς, αλλά για κάθε ρεφορμιστικό ή «προοδευτικό» όχημα.

49-51. Παρά την κρίση του εργατικού κινήματος, μια αναγέννηση της αστικής πολιτικής είναι αδύνατη. Οι προϋποθέσεις λείπουν, ιδιαίτερα σ' έναν παρακμιακό καπιταλισμό όπως ο ελληνικός. Αυτό δεν σημαίνει ότι η περίοδος δεν παρουσιάζει σοβαρές δυσκολίες: όταν απουσιάζει η οργάνωση και μια πρωτοπορία με αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά, οι εργαζόμενοι συμπεριφέρονται περισσότερο ως χυλός. Αυτό δεν αντιμετωπίζεται με την προσφυγή σε λογικές και πρακτικές «άμεσες απάντησης» ή «αριστερού εθελοντισμού» ή «δικαιωματισμού», που εύκολα γίνονται κανάλια εκτόνωσης και αποπροσανατολισμού.

52. Η αποκρυστάλλωση ενός αναγεννημένου εργατικού κινήματος και μιας επαναστατικής αριστεράς είναι ένας βασανιστικός τοκετός. Αυτό δεν σημαίνει ότι στο μεταξύ οι εξελίξεις θα είναι ομαλές ή βουβές, ότι δεν συσσωρεύεται ένα εκρηκτικό δυναμικό μεγάλων. Τα γεγονότα (π.χ. Γαλλία) μάς επιβάλλουν να βρισκόμαστε σε εγρήγορση.

53. Το εργατικό και επαναστατικό κίνημα έχει ξαναβρεθεί σε περιόδους ηττών, με αφετηρία ένα χαμηλό πολιτικό επίπεδο. Ίσως όμως για πρώτη φορά η πρωτοπορία βρίσκεται τόσο αδυνατισμένη (ιδεολογικά, προγραμματικά, οργανωτικά). Αυτή πρέπει να ανοικοδομηθεί, αποκτώντας ξανά μια σφαιρική αναφορά και δέσμευση στην Επανάσταση και τον Σοσιαλισμό.

Αργεντινή

Καλώς ήλθατε στην εποχή των τεράτων

Η μάχη του δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών στην Αργεντινή στις 19 Νοέμβρη δόθηκε μεταξύ του πρώην υπουργού οικονομικών Σέρχιο Μάσα και του νεοφασίστα ουλτρανεοφιλελεύθερου Χαβιέρ Μιλέι. Μπροστά στον κίνδυνο να απομακρυνθούν από τα κέντρα εξουσίας, σύσσωμη η δεξιά με την Πατρίσια Μπούλριτς (την μεγάλη χαμένη του πρώτου γύρου, με 23,85%) και τον Μαουρίσιο Μάκρι κάλεσε ανοιχτά σε ψήφο στον Μιλέι, δημιουργώντας αυτομάτως ένα σημαντικό πλεονέκτημα υπέρ του αντικομμουνιστή υποψήφιου έναντι του αρκετά φθαρμένου Μάσα, ο οποίος χρεώνεται και την κακή κατάσταση της οικονομίας και κυρίως τον αχαλίνωτο πληθωρισμό. Με διαφορά 11 μονάδων ο Μιλέι σάρωσε όλα τα πρώην προπύργια των περονιστών εκτός από το Μπουένος Άιρες, όπου την έχασε με μόνα 2 μονάδες διαφορά. Με 55,66%, το αποτέλεσμα του κόμματος του Μιλέι «Η Ελευθερία Προχωρά» ήταν θριαμβευτικό, διαψεύδοντας όλες τις προβλέψεις που έδιναν προβάδισμα στον Μάσα. Στην κυριολεξία σάρωσε τις 21 από τις 24 επαρχίες αφήνοντας πίσω τον Μάσα με 44,3%.

Η απροσδόκητη νίκη του Μιλέι είχε έναν διεθνή αντίκτυπο στις ακροδεξιές δυνάμεις και τον συνεχάρησαν για την νίκη του οι Τραμπ, Μπολσονάρο και το ακροδεξιό Βοξ στην Ισπανία. Από κάθε άποψη η νίκη αυτή ανοίγει έναν νέο και εντελώς πρωτόγνωρο πολιτικό κύκλο στην Αργεντινή, κλείνοντας τον κύκλο που άνοιξε το 2001 με την εξέγερση του «Αργεντινάσο». Έχοντας εξαντλήσει σε μεγάλο βαθμό το πολιτικό τους κεφάλαιο, τα δύο κύρια πολιτικά στρατόπεδα που εναλλάχθηκαν στην εξουσία τα τελευταία 20 χρόνια (από την μια το στρατόπεδο των Κίρχνερ και από την άλλη το στρατόπεδο της δεξιάς με ηγέτη τον Μάκρι) βρίσκονται σε ένα ιστορικό τέλμα, ανάμεσα να διαχειριστούν την κρίση του αργεντινικού καπιταλισμού με τους όρους που απαιτούν οι σημερινές κατακτήσεις της εργατικής τάξης και η συνολική άνοδος του βιοτικού επιπέδου στα μεσαία στρώματα την τελευταία δεκαετία. Ο συνεχής κατακερματισμός αυτών των δυνάμεων και οι πολλαπλές αποκολλήσεις και συγκολλήσεις με αποκλειστικό στόχο την συμμετοχή σε κυβερνήσεις και κρατικές θέσεις, εν μέσω συνεχούς φτωχοποίησης γέννησαν την γενική αποστροφή των μαζών για τις πολιτικές ελίτ. Αυτό ήταν που εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο ένας φαινομενικά περιθωριακός «τρελός», όπως έχουμε δει να συμβαίνει όλη την προηγούμενη δεκαετία όπου τέτοια «φρούτα» βγαίνουν παντού όπου η κρίση των αστικών δυνάμεων δεν συνοδεύεται με ένα δυνατό εργατικό κίνημα ικανό να αναλάβει πολιτικά και πρακτικά τις τύχες της κοινωνίας.

Παρότι διαφορετικοί, όλα τα «τέρατα» που γεννάει η σημερινή κρίση του καπιταλισμού (Τραμπ, Μπολσονάρο, Μελόνι, Μιλέι) έχουν σαν κοινό παρανομαστή της πολιτικής τους τον φόβο που νιώθουν απέναντι στην εργατική τάξη και τις

φτωχές λαϊκές μάζες (και για την δύναμη που εκείνες διαθέτουν όταν μπαίνουν στο προσκήνιο της ιστορίας), γι' αυτό διαστρεβλώνουν τις βασικές αντιθέσεις της κρίσης του καπιταλισμού και αποπροσανατολίζουν τις μάζες εκμεταλλευόμενοι την απογοήτευση, την κούραση, την προδοσία ακόμα όσων κυβερνούν στο όνομα της «δημοκρατίας» πνιγμένοι μέσα στις ανέσεις και τα προνόμια. Μιας «δημοκρατίας» γυάλινης, που δυσκολεύει καθημερινά τις συνθήκες ζωής και ύπαρξης της τεράστιας εργαζόμενης πλειοψηφίας. Είναι χαρακτηριστικό πως στην Αργεντινή έρευνες δείχνουν πως το επίπεδο της δυσαρέσκειας για το σημερινό «δημοκρατικό καθεστώς» είναι στο 70-75%.

Ήδη από τις πρώτες του δηλώσεις το νεοεκλεγέν «τέρας» της Αργεντινής μας δείχνει τον «φρέσκο» αέρα που φέρνει η πολιτική του τοποθετώντας για υπουργό Εθνικής Ασφάλειας την Πατρίσια Μπούλριτς, εκείνη που έβριζε στην πολιτική καμπάνια ως πουλημένη και μέρος του «κατεστημένου». Πρόσωπο ιδιαίτερα μισητό από τις μάζες, η Μπούλριτς υπήρξε υπουργός Εθνικής Ασφάλειας στην κυβέρνηση Μάκρι (2015-2019) και πρωταθλήτρια στην καταστολή του εργατικού και λαϊκού κινήματος. Στην δική της θητεία δολοφονήθηκε και εξαφανίστηκε ο αγωνιστής Σαντιάγο Μαλντονάδο, ενώ η αστυνομική βία ξεπέρασε κάθε όριο με αποκορύφωμα το 2017, χρονιά κατά την οποία η αστυνομία σκότωνε κατά μέσο όρο ένα άτομο κάθε 19 ώρες. Μαζί με την Μπούλριτς ο Μιλέι τοποθέτησε στο υπουργείο Οικονομικών τον Λούις Καπούτο, πρώην υπουργό Οικονομικών και αργότερα πρόεδρο της Κεντρικής Τράπεζας της Αργεντινής στην κυβέρνηση Μάκρι, υπεύθυνο για τις συμφωνίες με το ΔΝΤ για το χρέος το 2018. Το κερασάκι στην τούρτα είναι ο διορισμός ως προέδρου της Βουλής του Μαρτίν Μένεμ, ανηψιού του πρώην προέδρου Κάρλος Μένεμ, του ανθρώπου που επέβαλε το πιο στυγνό νεοφιλελευθερισμό την δεκαετία του 1990, κάτι που οδήγησε στην κρίση του 2001 και στην εξέγερση του «Αργεντινάσο». Αυτά για να αναφέρουμε μόνα τις πιο χτυπητές περιπτώσεις του «παλιού» και «σάπιου» πολιτικού προσωπικού το οποίο θα «καθάριζε» ο Μιλέι.

Όλα δείχνουν πως η αστική τάξη και οι ιμπεριαλιστές ετοιμάζονται να δώσουν μια σκληρή μάχη ενάντια στην εργατική τάξη και τις κατακτήσεις της στην Αργεντινή, τόσο περισσότερο όσο τους φοβίζουν οι σημαντικές δυνάμεις της επαναστατικής - τροτσικιστικής αριστεράς και γι' αυτό τον λόγο είναι αποφασισμένοι να ακολουθήσουν μια πολιτική «μηδενικής ανοχής» με σκλήρυνση της καταστολής, χτύπημα των απεργιών και των κινητοποιήσεων, ποινικοποίηση των αγώνων. Επιπλέον το αποτράβηγμα της Αργεντινής από τις νέες εκκολλημένες συμμαχίες της χώρας στην Ανατολή (με την ένταξη στις BRICS και σημαντικές διμερείς σχέσεις με Κίνα και Ρωσία) θα είναι μια από τις κυριότερες τους επιδιώξεις και για να πετύχουν τους στόχους τους είναι ικανοί για τα πιο απάνθρωπα εγκλήματα.

στον κόσμο...

Μπαγκλαντές

Από τις αρχές Νοέμβρη, οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία ενδυμάτων έχουν ξεκινήσει απεργιακές κινητοποιήσεις διαρκείας με αίτημα την αύξηση των πενιχρών μισθών τους. Οι απεργίες εξαπλώθηκαν σε περίπου 300 εργοστάσια, συμμετείχαν δεκάδες χιλιάδες, ενώ οι διαδηλώσεις είδαν μεγάλη μαζικοποίηση. Οι κινητοποιήσεις αντιμετώπιστηκαν από την κυβέρνηση όχι μόνο με ειρωνείες από την πρωθυπουργό, αλλά και βαριά καταστολή (πλαστικές σφαίρες, δακρυγόνα, ξυλοδαρμούς) μετρώντας μέχρι τώρα 2 κρατικές δολοφονίες απεργών και 40 τραυματίες.

Οι εργάτες του Μπαγκλαντές στην κλωστοϋφαντουργία (απασχολούνται 4 εκατ. σε 3.500 εργοστάσια) παλεύουν για αξιοπρεπείς μισθούς σε έναν από τους χειρότερα αμειβόμενους βιομηχανικούς κλάδους παγκοσμίως. Ενώ τα έσοδα από τη βιομηχανία αναλογούν περίπου στο 16% του ΑΕΠ, οι μισθοί των εργατών είναι από τους χαμηλότερους παγκοσμίως. Η τεράστια παραγωγή της χώρας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, όπου και παράγονται ρούχα για γνωστές δυτικές μάρκες όπως οι H&M, Gap και Inditex (μητρική του ZARA), αμείβει τους εργάτες μόλις 3 δολάρια/ημέρα ή περίπου 75 δολάρια/μήνα. Αυτές οι μεγάλες δυτικές εταιρείες - κολοσσοί θησαυρίζουν μέσω του μοντέλου της «γρήγορης μόδας», το οποίο βασίζεται στους μισθούς πείνας στις ασιατικές χώρες. Ιδιαίτερα στο Μπαγκλαντές, το οποίο είναι ο σημαντικότερος παραγωγός ενδυμάτων με το χαμηλότερο κόστος στον κόσμο.

Η κυβέρνηση αναγκάστηκε στις 7/11 να ανακοινώσει αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 56,25%, για να κατευνάσει τις απεργιακές κινητοποιήσεις, που ήδη κρατούσαν μία εβδομάδα. Αυτή ήταν η πρώτη αύξηση που βλέπουν οι εργαζόμενοι εδώ και 5 χρόνια, όμως είναι πλήρως ανεπαρκής για την εξασφάλιση ακόμα και των βασικών αγαθών. Απορρίπτοντας την αύξηση - ψίχουλα της κυβέρνησης, οι εργαζόμενοι συνεχίζουν τις δυναμικές κινητοποιήσεις στην περιοχή Γκαζιπούρ, όπου βρίσκονται τα εργοστάσια κατασκευής ενδυμάτων, στα περίχωρα της πρωτεύουσας Ντάκα.

ΗΠΑ

Εργαζόμενοι σε εκατοντάδες καταστήματα Starbucks απήργησαν στις 15-16/11 κατά τη διάρκεια μιας διαφημιστικής καμπάνιας της εταιρείας, απαιτώντας προσλήψεις προσωπικού, μειωμένα ωράρια και καλύτερους μισθούς. Οι εργαζόμενοι πραγματοποίησαν πικετοφορίες έξω από αρκετά καταστήματα με σύνθημα «No contract, no coffee» (δηλ. «Χωρίς σύμβαση, δεν έχει καφέδες»). Το σωματείο που αντιπροσωπεύει τους εργαζόμενους των Starbucks, η Workers United (SWU), αντιπροσωπεύει περισσότερους από 9.000 υπαλλήλους σε περίπου 360 καταστήματα στις ΗΠΑ. Η διοίκηση αρνείται να το αναγνωρίσει, καθώς δεν έχει σκοπό να διαπραγματευτεί σύμβαση, αύξηση μισθών κ.λπ. Μάλιστα, μόλις πρόσφατα η διοίκηση μήνυσε το σωματείο, επειδή δήλωσε ανοιχτά την στήριξή του στον παλαιστινιακό λαό. Παρά τις διαρκείς επιθέσεις και απειλές για την απαγόρευση του συνδικαλισμού και τη λειτουργία σωματείου, ολοένα και περισσότεροι εργαζόμενοι κινητοποιούνται και εγγράφονται στο SWU.

Η γενικότερη αύξηση της συνδικαλιστικής δράσης μέσα από τα σωματεία είναι αξιοσημείωτη, όπως φάνηκε και από τη 45ήμερη απεργία που πραγματοποίησε πρόσφατα η UAW (σωματείο εργαζομένων στην αυτοκινητοβιομηχανία) στις 3 μεγαλύτερες αμερικάνικες επιχειρήσεις κατασκευής αυτοκινήτων (Ford, Stellantis, General Motors). Συμμετείχαν 50.000 εργάτες στην απεργία και κέρδισαν σημαντική αύξηση στον μισθό κατά τουλάχιστον 25%, μονιμοποιήσεις αρκετών εργαζομένων κ.λπ.

Στις ΗΠΑ φαίνεται τα σωματεία να αναζωογονούνται ή/και να δημιουργούνται εκεί που δεν υπήρχαν, με πολλούς σημαντικούς κλάδους να ξεσηκώνονται κατά της ακρίβειας και να οργανώνουν απεργίες. Μάλιστα, από πέρσι η συμμετοχή των εργαζομένων στις απεργίες έχει διπλασιαστεί. Οι νίκες που έχει καταφέρει το αμερικάνικο προλεταριάτο φαίνεται να δίνουν νέα αυτοπεποίθηση στις συλλογικές διεκδικήσεις, σε αντίθεση με τις αδιέξοδες ατομικές λύσεις.

Η Παλαιστίνη αντιμέτωπη με τη δεύτερη Νάκμπα

Δύο μήνες μετά την ισραηλινή εισβολή στη Λωρίδα της Γάζας, το ανελέητο σφυροκόπημα συνεχίζεται αμείωτο. Αμέσως μετά την πρόσφατη λήξη της ολιγοήμερης εκκευρίας – με αποκλειστική ευθύνη του Ισραήλ, παρά την περί του αντιθέτου προπαγάνδα – η ισραηλινή επίθεση πέρασε στην τρίτη της φάση, αυτήν της ισοπέδωσης του νότιου τμήματος της Λωρίδας, όπου έχουν καταφύγει 1,7 εκατομμύρια Παλαιστίνιοι. Οι ίδιοι άνθρωποι που υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια στους βορρά, τώρα καλούνται να μετακινηθούν για δεύτερη φορά, μαζί με τους κατοίκους του νότου, στα σύνορα με την Αίγυπτο, μέσω υποτιθέμενων περασμάτων ασφαλείας που φυσικά είναι αδύνατο να υπάρξουν σε τόσο πυκνοκατοικημένες περιοχές και δεν αποτελούν παρά ένα φύλλο συκής αυτής της απροκάλυπτης γενοκτονίας που λαμβάνει χώρα. Επιχειρείται, με άλλα λόγια η εξόντωση και ο εκτοπισμός του συνόλου των Παλαιστινίων της Γάζας.

Το βόρειο τμήμα της Λωρίδας και η πόλη της Γάζας έχουν ισοπεδωθεί σχεδόν ολοκληρωτικά. Οι νεκροί ξεπερνούν τις 16.000 (7.000 παιδιά) και αυξάνονται με αλματώδη ταχύτητα. Οι τραυματίες στοιβάζονται κατά χιλιάδες στα νοσοκομεία που δεν έχουν πλέον κανένα μέσο να τους περιθάλψουν. 2,3 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν πια ο ένας πάνω στον άλλο σε άθλιες συνθήκες με τεράστιες ελλείψεις σε καθαρό νερό, τρόφιμα, ηλεκτρικό, καύσιμα και φάρμακα. Η ανθρωπιστική βοήθεια περνάει από τη Ράφα με το σταγονόμετρο: 200 φορτηγά την ημέρα, όταν ακόμα και πριν την εισβολή χρειαζόταν 500. Ήδη έχουν καταγραφεί πάνω από 70.000 κρούσματα λοιμώξεων και οι ειδικοί κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για εξάπλωση επιδημιών.

Ο πόλεμος δεν σταματά στη Γάζα

Δραματική είναι η κατάσταση και στη Δυτική Όχθη. Ομάδες φανατικών σιωνιστών εποίκων από τους 700.000 που έχει εγκαταστήσει το κράτος του Ισραήλ στους 78 «νόμιμους» και τους 52 παράνομους εβραϊκούς οικισμούς που βρίσκονται διάσπαρτοι στη Δυτική Όχθη, με στόχο ακριβώς να καταστήσουν αδύνατη τη δημιουργία ενιαίου παλαιστινιακού κράτους, έχουν αποδυθεί σε άνευ προηγουμένου πογκρόμ σε βάρος των Παλαιστινίων, υπό την προστασία του στρατού και της αστυνομίας. Εισβάλλουν σε σπίτια, βασανίζουν, εξευτελίζουν τραυματίζουν και σκοτώνουν ανθρώπους, τους υποχρεώνουν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και τα χωριά τους, καταστρέφουν την αγροτική τους παραγωγή. Σχεδόν 250 κάτοικοι της Δ. Όχθης έχουν δολοφονηθεί και κοντά 3.000 έχουν τραυματιστεί τους τελευταίους δυο μήνες. Επιπλέον, 6 χωριά της Χεβρώνας και 41 οικισμοί της Δ. Όχθης έχουν εγκαταλειφτεί σαν αποτέλεσμα αυτών των επιθέσεων. Ακόμα όμως κι αυτοί που μένουν αδυνατούν να επιβιώσουν αφού δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν και δεν μπορούν να ανοίγουν τα μαγαζιά τους πάνω από δυο ώρες τη μέρα. Από όσους δούλευαν στο Ισραήλ

έχουν αφαιρεθεί οι σχετικές άδειες, ενώ έχει απαγορευτεί η συγκομιδή και οι εξαγωγή των αγροτικών προϊόντων της περιοχής. Ακόμα χειρότερα, με το πρόσχημα της λήψης μέτρων άμυνας ο στρατός καταστρέφει τα έργα άρδευσης και ύδρευσης και τις υποδομές τους.

Υπό διωγμό τελούν και οι παλαιστίνιοι ισραηλινοί πολίτες (περίπου 3 εκατομμύρια) που, ούτως ή άλλως, αντιμετώπιζονταν ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Τώρα, όχι μόνο δεν μπορούν να διαμαρτυρηθούν για τη γενοκτονία του λαού τους, αλλά θεωρούνται συλλήβδην τρομοκράτες, απολύονται από τις δουλειές τους, αποβάλλονται από τις σχολές τους, βρίσκονται αντιμέτωποι με ποινικές έρευνες και δικαστικές διώξεις.

Πρόκειται αναμφίβολα για την 2η Νάκμπα (Καταστροφή) που υφίσταται ο παλαιστινιακός λαός και, όπως όλα δείχνουν, χειρότερη από εκείνη του 1948. Τότε 11.000 Παλαιστίνιοι σφαγιαστήκαν και 750.000 οδηγήθηκαν στην προσφυγιά. Σήμερα ο φόρος αίματος είναι ήδη πολύ μεγαλύτερος και ο αριθμός των εκτοπισμένων διπλάσιος χωρίς ακόμα να διαφαίνεται το τέλος αυτού του δράματος.

Οι στόχοι

Ωστόσο, παρά το απίστευτο μέγεθος της καταστροφής και την υπερσύγχρονη ισραηλινή πολεμική μηχανή, ο πρώτος διακηρυγμένος στόχος του σιωνιστικού καθεστώτος, δηλαδή η εξόντωση της Χαμάς απέχει πολύ από το να επιτευχθεί. Κανένα σημαντικό πολιτικό στέλεχος της δεν έχει συλληφθεί και οι τελευταίες ανακοινώσεις των ισραηλινών αξιωματούχων ότι έχουν σκοτώσει τους μισούς διοικητές των μονάδων της Χαμάς δεν έχουν αποδειχθεί. Με δεδομένο μάλιστα ότι οι μαχητές της ισλαμικής οργάνωσης αριθμούν αρκετές χιλιάδες (γίνεται λόγος για 30.000) και τα θύματα των ισραηλινών επιχειρήσεων είναι κυρίως άμαχοι και μάλιστα γυναίκο-παιδα, μπορεί κανείς να πει ότι ο πρώτος στόχος της ισραηλινής εισβολής (αν δεχτούμε ότι ήταν αυτός) έχει στεφθεί με απόλυτη αποτυχία. Αντίθετα, η απελευθέρωση 240 από τους χιλιάδες παλαιστίνιους κρατούμενους, μέσω ανταλλαγής με τους ομήρους, έχει αυξήσει κατακόρυφα τη δημοτικότητα της ισλαμικής οργάνωσης. Ούτε ο δεύτερος στόχος, δηλαδή η απελευθέρωση των ομήρων, έχει πραγματοποιηθεί, αν βέβαια θεωρήσουμε ότι πράγματι αυτή ήταν η επιδίωξη της κυβέρνησης Νετανιάχου. Η χαρακτηριστική καθυστέρηση κατάπαυσης του πυρός και η ουσιαστική αδιαφορία για την τύχη των ομήρων στη διάρκεια των βομβαρδισμών, από τη μία και, από την άλλη ο τερματισμός της πρόσφατης εκκευρίας πριν απελευθερωθούν οι περισσότεροι (μόλις 105 από τους 230), μαρτυρούν ότι οι όμηροι

δεν αποτελούν παρά ένα χρήσιμο εργαλείο.

Σχέδια και επιδιώξεις

Για τους σιωνιστές και τα πιο ακραία τμήματά τους που κυριαρχούν σήμερα στο ισραηλινό πολιτικό σκηνικό, διαχρονική επιδίωξη είναι η ολοκλήρωση της Νάκμπα του 1948, ακόμα κι αν δεν έχουν ξεκάθαρο σχέδιο για την επόμενη μέρα. Τώρα η εθνοκάθαρση εκφράζεται πλέον απροκάλυπτα ως προϋπόθεση για την ασφάλεια του ισραηλινού κράτους, άλλοτε με σοκαριστικά χυδαίες προτάσεις όπως την χρήση πυρηνικών όπλων πάνω στον πληθυσμό της Γάζας, άλλοτε με σχέδια επί χάρτου για «εθελοντική» μετανάστευση του συνόλου των Παλαιστινίων της Γάζας σε διάφορες πρόθυμες χώρες, αφού η Αίγυπτος, αλλά και η Ιορδανία – που ήδη φιλοξενεί μεγάλο μέρος των παλαιστίνιων προσφύγων – αρνούνται πεισματικά να αναλάβουν αυτό το βάρος. Σε αυτή την γκροτέσκα συζήτηση συμπαρασύρεται πλέον το σύνολο του ισραηλινού πολιτικού φάσματος.

Ο ίδιος ο Νετανιάχου εκμεταλλεύεται την ανέλπιστη συσπείρωση των πολιτικών του αντιπάλων γύρω από τη διακυβέρνησή του και την παράταση ζωής που πήρε χάρη στην επίθεση της Χαμάς: Οι κατηγορίες που αντιμετώπιζε και επρόκειτο να εξεταστούν στο Ανώτατο Δικαστήριο πάγωσαν, και οι μαζικές κινητοποιήσεις ενάντια στο συνταγματικό πραξικόπημα που επιχειρούσε σταμάτησαν. Η διατήρηση του πολέμου φαίνεται προς το παρόν να τον βολεύει, στο βαθμό που οι απώλειες σε ανθρώπινο δυναμικό παραμένουν μικρές χάρη στους καταγιστικούς βομβαρδισμούς που προηγούνται των χερσαίων επιχειρήσεων. Αυτές οι εξελίξεις, αλλά και η ενδεχόμενη εξάπλωση του πολέμου στις γειτονικές χώρες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη στάση των αραβικών καθεστώτων, της Χεζμπολάχ του Λιβάνου, του Ιράν και της Τουρκίας που εξακολουθούν να τηρούν στάση επιφυλακής παρά κάποιες συμπλοκές, τις φραστικές επιθέσεις και τις τεράστιες κινητοποιήσεις αλληλεγγύης των λαών τους.

Ο αμερικανός φίλος

Καθοριστικός είναι ο ρόλος της Δύσης και ιδίως των ΗΠΑ που μέχρι τώρα έχουν

στηρίξει απόλυτα και με κάθε τρόπο το σιωνιστικό καθεστώς (αναπαράγοντας την προπαγάνδα του, μπλοκάροντας οποιαδήποτε απόφαση του ΟΗΕ εναντίον του, συνεχίζοντας και αυξάνοντας τη χρηματοδότησή του). Όσο, όμως, η αγριότητα αυτού του εγκλήματος γιγαντώνεται και δεν μπορεί πια ούτε με την καλύτερη προπαγάνδα να δικαιολογηθεί, τόσο το επιτελείο του αμερικανικού προέδρου πρέπει να λάβει υπόψη τη δυσάρεσκεια που εκδηλώνεται ξεκάθαρα πια στην αμερικανική κοινή γνώμη αλλά και μέσα στους Δημοκρατικούς και απειλεί να του στοιχίσει τις εκλογές του ερχόμενου Νοέμβρη. Απειλεί επιπλέον να τινάξει εντελώς στον αέρα τα σχέδια της αμερικανικής κυβέρνησης στη Μέση Ανατολή, τη δημιουργία δηλαδή ενός άξονα συνεργασίας ΗΠΑ - Ισραήλ - αραβικών καθεστώτων παρακάμπτοντας το αγκάθι του Παλαιστινιακού, απέναντι στην αναδυόμενη συνεργασία των BRICS και του Ιράν (αυτά ακριβώς τα σχέδια που επεδίωξε και προς το παρόν κατάφερε να ανατρέψει η επίθεση της Χαμάς). Αυτά προσπαθούν να αμβλύνουν οι αλληπαλλήλες επισκέψεις των Μπάιντεν και Μπλίνκεν, οι παραινήσεις για παύση των εχθροπραξιών ή οι δηλώσεις του αμερικανικού προέδρου για ανάγκη δημιουργίας δύο κρατών. Δεν ασκούν ωστόσο καμιά ουσιαστική πίεση.

Απέναντι σε αυτό το πολυδαίδαλο παζλ συμφερόντων και ισορροπιών, ο παλαιστινιακός λαός αγωνίζεται να επιβιώσει 75 χρόνια τώρα. Σήμερα δίνει την πιο σκληρή του μάχη. Μαζεύει από τα συντρίμια τις σωρούς των παιδιών του, ορθώνει το πείσμα και την αξιοπρέπειά του απέναντι στο πάνοπλο κράτος του Ισραήλ και τις αντιδραστικές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που το έθρεψαν και το στηρίζουν και διεκδικεί να ζήσει στη γη του ελεύθερος. Σύμμαχοί του δεν είναι άλλοι από τους λαούς του κόσμου από τη Λατινική Αμερική μέχρι την Ευρώπη, την Αφρική και την Ασία που, κόντρα σε απαγορεύσεις και τρομοκρατία, επιμένουν να διαδηλώνουν κατά χιλιάδες. Και πρέπει να συνεχίσουμε να διαδηλώνουμε ξανά και ξανά ως τη λευτεριά της Παλαιστίνης, μέχρι ο αγώνας αυτού του υπερήφανου λαού να δικαιωθεί.

■ Μαρία Κτιστάκη

Δεκέμβρης 1960-Γενάρης 1961: 63 χρόνια από την μεγάλη απεργία των οικοδόμων

Πριν από 63 χρόνια, την 1η Δεκέμβρη του 1960 ξέσπασε η μεγαλύτερη απεργία των οικοδόμων, μια απεργία ορόσημο για το ελληνικό εργατικό κίνημα. Η ήττα του 1949 και η επικράτηση του μετεμφυλιακού κράτους έφεραν το εργατικό κίνημα σε πολύ δύσκολη θέση. Από τα μέσα της δεκαετίας του '50 επανεμφανίζονται οι πρώτες απεργίες κυρίως γύρω από οικονομικά αιτήματα. Οι οικοδόμοι είναι η εμπροσθοφυλακή του εργατικού κινήματος. Η μεγάλη ανοικοδόμηση της χώρας δημιούργησε την ανάγκη για εργατικά χέρια, κατήργησε στην πράξη το πιστοποιητικό κοινωνικών φρονιμάτων στην οικοδομή και έδωσε τη δυνατότητα σε όλους τους διωγμένους αγωνιστές να βρουν δουλειά. Η οικοδομή όμως είχε πολλά προβλήματα που έπρεπε να λυθούν άμεσα. Τα κυριότερα ήταν: η ασφάλιση και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η μη καταβολή δώρων και επιδομάτων κ.ά.

Τα γεγονότα

Το ποτήρι ξεχείλιζε όταν η κυβέρνηση Καραμανλή κατέθεσε νομοσχέδιο που αύξανε το ένοσημα συνταξιοδότησης από 2.500 σε 4.050, πράγμα που σήμαινε ότι ειδικά οι οικοδόμοι θα ήταν σχεδόν αδύνατο να βγουν στη σύνταξη. Έτσι από τα τέλη της δεκαετίας

του '50 οι οικοδόμοι ξεκινούν έναν αγώνα διαρκείας με αποκορύφωμα την απεργία της 1ης Δεκέμβρη 1960. Τα βασικά αιτήματα των οικοδόμων ήταν: α) Συνταξιοδότηση στα 60 αντί τα 65 έτη. β) 2.500 ημερομίσθια αντί 4.050 που όριζε το νέο νομοσχέδιο. γ) Καταβολή δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, επιδόματα άδειας και ανεργίας. δ) Αναγνώριση των «υπέρ αγνώστων» ενσήμων.

Στα τέλη του Νοέμβρη του 1960, κάτω από την πίεση των οικοδόμων η Ομοσπονδία αναγκάστηκε να κηρύξει απεργία την 1η του Δεκέμβρη. Η συμμετοχή ήταν καθολική. 15.000 οικοδόμοι συγκεντρώθηκαν έξω από το Εργατικό Κέντρο Αθήνας, ενώ μαζικές συγκεντρώσεις πραγματοποιήθηκαν σε πολλές πόλεις της χώρας. Στην Αθήνα οι οικοδόμοι κατευθύνθηκαν προς το υπουργείο Εργασίας για να καταθέσουν ψήφισμα στον υπουργό, όταν δέχτηκαν λυσσαλέα επίθεση από την αστυνομία. Οι οικοδόμοι απάντησαν με όποια μέσα είχαν στήνοντας οδοφράγματα και πετώντας στους αστυνομικούς πέτρες και πλάκες που ξήλωσαν από τα πεζοδρόμια. Η αστυνομία προσπάθησε να διαλύσει την συγκέντρωση με κάθε τρόπο: ξύλο, συλλήψεις, οχήματα ρίψης νερού ενώ χαρακτηριστικό είναι ότι χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά δακρυγόνα. Παρόλ' αυτά ήταν αδύνατο να καταστεί-

λουν την οργή των οικοδόμων. Έτσι, ως έσχατη λύση επιτέθηκαν στους απεργούς με σφαίρες. Απολογισμός της σύγκρουσης ήταν 120 τραυματίες (τουλάχιστον 3 απεργιοί από σφαίρες και περίπου 60 αστυνομικοί), 173 συλλήψεις (139 οικοδόμοι) και παραπομπή σε δίκη 22 εκ των συλληφθέντων. Την επόμενη μέρα πραγματοποιήθηκε νέα απεργία και συγκέντρωση 45.000 οικοδόμων που συγκρούστηκε και πάλι με την αστυνομία και τον στρατό. Μέχρι τον Γενάρη του 1961 οι οικοδόμοι συνέχισαν τον αγώνα τους με απεργίες, διαδηλώσεις και συγκρούσεις ενώ μια σειρά από άλλους κλάδους στάθηκαν στο πλευρό τους όπως οι: Τυπογράφοι, Μηχανουργοί, Υποδερματεργάτες και Λογιστές της Αθήνας, εργαζόμενοι στο Φωταέριο και την Ηλεκτρική Εταιρεία Αθηνών - Πειραιώς, Οδηγοί και Εισπράκτορες Λεωφορείων, Λογιστές, Μηχανουργοί, Νοσηλευτές, Αρτεργάτες και Υαλουργοί του Πειραιά, κ.ά.

Η σημασία της απεργίας

Οι οικοδόμοι τελικά κατάφεραν να κερδίσουν αρκετά από τα αιτήματά τους όπως η ένταξη στα βαρέα και ανθυγιεινά, δώρα Πάσχα και Χριστουγέννων, επίδομα άδειας, μείωση ορίου συνταξιοδότησης στα 60 έτη ενώ επέβαλλαν στην πράξη την μονομερή εφαρμογή του 7ώρου.

Η πιο σημαντική κατάκτηση της απεργίας των οικοδόμων ήταν ότι ανέτρεψε το κλίμα ηττοπάθειας που επικρατούσε στο εργατικό κίνημα μετά την ήττα του εμφυλίου. Αυτή η απεργία έσπασε στην πράξη την τρομοκρατία του μετεμφυλιακού κράτους και του δυνάστη χωροφύλακα και έφερε στο προσκήνιο μια νέα γενιά αγωνιστών απαλλαγμένη, σε κάποιο βαθμό από την ήττα του εμφυλίου και ήταν αυτή που έπαιξε ρόλο στους μετέπειτα αγώνες και απεργίες όπως και στα «Ιουλιανά».

Χαρακτηριστικό είναι το απόσπασμα από το βιβλίο του αείμνηστου σ. Στέργιου Κατσαρού (έφυγε από κοντά μας πριν 2 χρόνια) «Εγώ ο προβοκάτορας, ο τρομοκράτης»: «Ήταν η πρώτη φορά από το 1949 που οι καταπιεζόμενες και εκμεταλλεζόμενες μάζες αντιμετώπισαν με βία τη βία των οργάνων κρατικής καταστολής. Δεν ήταν μόνο οι εβδομήντα χωροφύλακες που τραυματίστηκαν σοβαρά στα επεισόδια αυτά, αλλά και πολλοί άλλοι, που μετά τα γεγονότα υπέβαλαν τις παραιτήσεις τους. Η ταπείνωση του χωροφύλακα, που για χρόνια ήταν απόλυτος κύριος της ζωής και της αξιοπρέπειας εκατομμυρίων αν-

θρώπων, είχε ένα απελευθερωτικό αποτέλεσμα για το σύνολο των καταπιεσμένων μαζών. Τώρα ο εργάτης δεν ήταν ο κακομοίρης που ζητούσε λύτρωση στα δεσμά της μετανάστευσης [...] Όσο για τον οικοδόμο, ξέφυγε από τα τάρταρα της κοινωνικής περιφρόνησης και έγινε ο πρωταγωνιστής της πολιτικής σκηνής, όπου κυριάρχησε για επτά ολόκληρα χρόνια».

Η απεργία των οικοδόμων ήταν μια τομή στην αναγέννηση του εργατικού κινήματος σχεδόν από τις στάχτες του. Συνέβαλλε αποφασιστικά στη δημιουργία του κινήματος των 115 Συνεργαζόμενων Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων και στο σπάσιμο του ελέγχου του οργανωμένου συνδικαλιστικού κινήματος από τις διορισμένες διοικήσεις της ΓΣΕΕ και των Ομοσπονδιών.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι στον αγώνα αυτόν έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο η τροτσικιστική παράταξη των οικοδόμων όπου οι σύντροφοι Γ. Κατσαρλίνος, Κ. Δεπαπής, Βασσάλος, Π. Σιούφας, Μαστρογιάννης κ.ά. έδωσαν όλες τους τις δυνάμεις για την προετοιμασία και την νικηφόρα έκβαση αυτής της απεργίας.

2 χρόνια χωρίς τον σύντροφο Στέργιο Κατσαρό

Στις 11 Δεκέμβρη συμπληρώνονται 2 χρόνια από το θάνατο του μεγάλου αγωνιστή Στέργιου Κατσαρού. Μία από τις πιο εμβληματικές μορφές του εργατικού κινήματος και της επαναστατικής αριστεράς στη χώρα μας, άφησε ανεξίτηλο το στίγμα του στην ιστορία. Μια σεμνή και ευγενική μορφή, όπως δηλώνουν όσοι τον γνώρισαν και τον έζησαν και μπορεί να συμπεράνει όποιος παρακολουθήσει κάποια από τις αρκετά ενδιαφέρουσες συνεντεύξεις του που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο, κληροδότησε μια πολύ μεγάλη και βαριά κληρονομιά αδιάκοπων αγώνων και θυσιών. Αυτή η ευγένεια και η ταπεινότητά του έκρυσαν από πίσω έναν μαχητικό αγωνιστή, πάντα στην πρώτη γραμμή των αγώνων ενάντια στην αδικία, στα αφεντικά, στο αστικό κράτος και τους κατασταλτικούς του μηχανισμούς.

Ο σύντροφος Στέργιος γεννήθηκε σε ένα μικρό χωριό της Φθιώτιδας, το Βαθύκοιλο, από το οποίο δεν ξέκοψε ποτέ καθώς το επισκεπτόταν συχνά. Ήρθε στην Αθήνα για να σπουδάσει ενώ παράλληλα εργαζόταν ώστε να μπορέσει να ζήσει. Η στράτευση και αφοσίωσή του στο εργατικό κίνημα έχουν τις

ρίζες τους στην εκμετάλλευση, την καταπίεση και τις διώξεις στα δύσκολα χρόνια της κατοχής και της μετεμφυλιακής περιόδου που έζησε από πολύ μικρός, και που στον τόπο καταγωγής του, όπως και σε όλα τα χωριά της επαρχίας εκείνη την περίοδο ήταν πολύ σκληρά. Παράτησε τις σπουδές του για να γίνει οικοδόμος.

Κατά την άφιξή του στην Αθήνα, εντάχθηκε αμέσως στις γραμμές του εργατικού και φοιτητικού κινήματος μέσα από την ΕΔΑ, έναν χώρο που φιλοξένησε την δράση πολλών αγωνιστών λόγω της νομιμοποίησης που της παρείχε το μετεμφυλιακό κράτος. Ο Στέργιος Κατσαρός ήταν ενεργό στοιχείο σε όλους τους μεγάλους αγώνες, από τη μεγάλη σύγκρουση των οικοδόμων το 1961, το κίνημα του 15% για την παιδεία και του 114, τα «Ιουλιανά» και τους αγώνες μέχρι την επιβολή της Δικτατορίας, το 1967. Κατά τη δικτατορία θα περάσει στην παρανομία και θα εργαστεί στο πλήρωμα φορτηγού πλοίου που εκτελούσε ταξίδια στη Βόρεια και Νότια Αμερική, με στόχο να φτάσει στην Κούβα του Κάστρου. Μετά από μια σύντομη παραμονή στην Κούβα (έφτασε έπειτα το ναυάγιο στις ακτές της Κούβας του πλοίου στο οποίο ερ-

γαζόταν) θα ριχτεί στον αγώνα ενάντια στο χουντικό καθεστώς. Υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη της τροτσικίζουσας οργάνωσης «Λαϊκή Πάλη», η οποία ανέπτυξε σημαντική δράση, κυρίως στη Θεσσαλονίκη. Το Σεπτέμβρη του 1969, η οργάνωση αυτή θα «χτυπηθεί» από τη ασφάλεια και τα μέλη της καταδικάστηκαν σε βαριές ποινές στη δίκη που έγινε το Γενάρη του 1970. Το αποτέλεσμα της δίκης ήταν ισόβια κάθειρξη τόσο στον σύντροφο Κατσαρό όσο και στους Τριαντάφυλλο Μηταφίδη, Αντώνη Λιάκο και Τάσο Δαρβέρη. Η στάση του συντρόφου μέσα στις φυλακές Κορυδαλλού και Αίγινας, όπου εξέτισε την ποινή του, διακατεχόταν από συντροφικότητα και αλληλεγγύη και εντάχθηκε και αυτός στην ομάδα των τροτσικιστών όπως και όλα σχεδόν τα άλλα καταδικασμένα μέλη της «Λαϊκής Πάλης». Δεν υποχώρησε ποτέ και αντιμετώπιζε όπως άξιζε τις άθλιες επιθέσεις και συκοφαντίες των σταλινικών.

Στα πλαίσια του σχεδίου φιλελευθεροποίησης της χούντας, ο δικτάτορας Παπαδόπουλος θα δώσει αμνηστία, με την οποία θα απελευθερωθεί ο Στέργιος Κατσαρός τον Αύγουστο του 1973. Συμμετείχε στην εξέγερση του Πολυτεχνείου μαζί με τους χιλιάδες εργάτες

που μάχονταν στους δρόμους ενάντια στις δυνάμεις καταστολής. Με τη δικτατορία του Ιωαννίδη θα περάσει και πάλι στην παρανομία. Θα γίνει φαντάρος με την γενική επιστράτευση που επέβαλε η χούντα έπειτα από την εισβολή στην Κύπρο.

Με τη μεταπολίτευση ο σύντροφος Στέργιος θα ριχτεί και πάλι στον αγώνα και πολύ σύντομα το 1975 θα ενταχθεί στην ΟΚΔΕ. Δεν θα λείψει από κανένα αγώνα της μεταπολιτευτικής περιόδου, είτε εργατικούς μέσα από τους οικοδόμους και ως βιομηχανικός εργάτης (για ένα διάστημα θα εργαστεί στη βιομηχανία εφαρμόζοντας σχετική απόφαση της 4ης Διεθνούς και της ΟΚΔΕ), είτε πολιτικούς.

Η μορφή του συντρόφου Στέργιου είναι από αυτές τις σπάνιες και ξεχωριστές μορφές που εμφανίζονται μέσα από τα σπλάχνα της

εργατικής τάξης. Ένας θαρραλέος αγωνιστής, γοητευμένος από τα αντάρτικα κινήματα της Λατινικής Αμερικής, είχε μεγάλη πνευματική καλλιέργεια, γνώστης του μαρξισμού και της φιλοσοφίας, ένας «επαναστάτης με το βιβλίο και το πιστόλι». Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει και στο αυτοβιογραφικό του βιβλίο «Εγώ ο προβοκάτορας, ο τρομοκράτης» όταν βρισκόταν στη δικτατορία διάβαζε το «Τρομοκρατία και Κομμουνισμός» του Τρότσκι καθισμένος σε μια κάσα με κλεμμένο δυναμίτη, που προοριζόταν για την κατασκευή βομβών. Αυτός ήταν ο σύντροφος Στέργιος Κατσαρός, ένας επαναστάτης αγωνιστής που άφησε τα ίχνη του βαθιά στην ιστορία, για να τα ακολουθήσουν οι νέες γενιές προλεταριακών αγωνιστών.

■ Νίκος Σπ.

100 χρόνια από τη γέννηση του Έρνεστ Μαντέλ

Ένας αιώνας συμπληρώνεται φέτος από την γέννηση του Έρνεστ Μαντέλ. Ενός επαναστάτη με απaráμιλλη συμβολή στα κινήματα του δευτέρου μισού του 20ού αιώνα, αλλά και καθοριστική θεωρητική και οργανωτική συμβολή στο ρεύμα του επαναστατικού μαρξισμού-τροτσκισμού παγκοσμίως.

Γεννήθηκε το 1923 στη Φρανκφούρτη, όμως μετακομίζει με την άνοδο των Ναζί στο Βέλγιο. Σε νεαρή ηλικία έρχεται σε επαφή με την οργανωμένη πάλη λόγω του πατέρα του, που ήταν στρατευμένος στους Σπαρτακιστές (μετέπειτα ΚΚ Γερμανίας). Στα 15 του διακινεί την πρώτη του εφημερίδα και στρατεύεται με το Σοσιαλιστικό Επαναστατικό Κόμμα, το βέλγικο τμήμα της 4ης Διεθνούς, βοηθώντας στην οργάνωση των βέλγων ανθρακωρύχων και μεταλλωρύχων.

Με την κατάληψη του Βελγίου από τα ναζιστικά στρατεύματα, ο Μαντέλ αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στο αντιστασιακό κίνημα. Κόντρα στη νομιμόφρονα στάση του ΚΚ και του κόμματος των Σοσιαδημοκρατών, συμμετείχε στην σύνταξη της πρώτης παράνομης εφημερίδας και μοίραζε αντιστασιακές προκηρύξεις, προσπαθώντας να σκελετώσει έναν αντιπολεμικό διεθνιστικό αγώνα στο βέλγικο προλεταριάτο, αλλά και σε γερμανούς στρατιώτες. Συνελήφθη 2 φορές στα 17 του χρό-

νια όπου δραπέτευσε πείθοντας τους δεσμοφύλακες του να τον βοηθήσουν, απευθυνόμενος στα αντιστασιακά και διεθνιστικά αισθήματά τους. Στην τρίτη σύλληψη, μεταφέρθηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στη Γερμανία όπου μένει μέχρι το τέλος του πολέμου.

Μετά τον πόλεμο και σε ηλικία μόλις 23 χρονών αναλαμβάνει την ηγεσία του βέλγικου τμήματος και γίνεται μέλος της Γραμματείας της 4ης Διεθνούς, από την οποία θα παίξει καθοριστικό ρόλο στα αντιποικιακά κινήματα και επαναστάσεις. Το 1950 υπερασπιζόταν τη γιουγκοσλαβική επανάσταση, που ο Στάλιν απειλούσε να συντρίψει, με τον Μαντέλ να βοηθάει την χώρα στην οικονομική της διάρθρωση. Την επόμενη δεκαετία υπερασπιζόταν με φυσική παρουσία, αντιποικιακές επαναστάσεις όπως της Αλγερίας, του Βιετνάμ, της Κούβας κ.ά. Λόγω της φήμης του σαν μαρξιστής οικονομολόγος που μελέτησε τη σχεδιασμένη οικονομία, ο ίδιος ο Τσε Γκεβάρα τον κάλεσε στην Κούβα για να συμμετάσχει στη συζήτηση για το σχεδιασμό της κουβανικής οικονομίας μετά την επανάσταση.

Το 1960, με την αναζωπύρωση της επαναστατικής προοπτικής στην Ευρώπη θα έχει καθοριστικό ρόλο στην οργάνωση της γενικής απεργίας στο Βέλγιο και θα διωχθεί από το βέλγικο κράτος. Μεταγενέστερα στον γαλλικό Μάη

του '68, προσπάθησε να κατευθύνει πολιτικά το κίνημα, με την βοήθεια της αποστολής της 4ης Διεθνούς, ενισχύοντας την προσπάθεια οικοδόμησης τμημάτων. Η επαναστατική του δράση θα έχει ως αποτέλεσμα την απαγόρευση εισόδου σε ΗΠΑ, Γαλλία, στις δύο Γερμανίες, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Σουηδία κ.ά. Δεν του επέτρεπαν να ταξιδέψει ούτε το σοβιετικό και κινέζικο κράτος, καθώς η 4η Διεθνής πάλευε ενάντια στη γραφειοκρατία, για την πολιτική επανάσταση στα γραφειοκρατικοποιημένα εργατικά κράτη. Όσο ο Μαντέλ βρισκόταν στην ηγεσία της 4ης Διεθνούς, η ίδια είχε φτάσει να έχει 68 τμήματα, κάνοντάς την την μεγαλύτερη Κομμουνιστική Διεθνή στην ιστορία.

Παρά την μετέπειτα κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και την καπιταλιστική παλινόρθωση στην ΕΣΣΔ που αποτέλεσε ένα μεγάλο πωγύρισμα στο παγκόσμιο εργατικό κίνημα, ο ίδιος με επαναστατική αισιοδοξία, συνέχιζε να διαδίδει τις επαναστατικές ιδέες, ταξιδεύοντας σε πολλές χώρες του κόσμου, εξηγώντας τα αδιέξοδα του καπιταλισμού και διαδίδοντας το μεταβατικό πρόγραμμα της 4ης Διεθνούς.

Το θεωρητικό του έργο (εξέδωσε περίπου 2.000 άρθρα και 30 βιβλία σε διάφορες γλώσσες) καθόρισε τις αναλύσεις πολλών επαναστατικών κομμάτων παγκοσμί-

ως και εμπλούτισε την μαρξιστική οικονομική θεωρία στο μεταπολεμικό status-quo. Οι εργασίες του στην πολιτική οικονομία, θέτουν τις βάσεις για ένα σύγχρονο επαναστατικό σχέδιο ανατροπής του καπιταλισμού, κόντρα στα ρεφορμιστικά μεταπολεμικά ρεύματα που έβλεπαν ένα καπιταλιστικό σύστημα που ξεπέρασε τις δομικές κρίσεις και έστεκε ανίκητο. Το 1962 ολοκληρώνει την Μαρξιστική Πραγματεία της Οικονομίας και ακολούθησε η Γέννηση των Οικονομικών Θεωριών του Κ. Μαρξ. Σ' αυτά θα βασιστεί το κολοσσιαίο έργο του Ο Ύστερος Καπιταλισμός, που είναι μέχρι σήμερα η πληρέστερη μελέτη της εξέλιξης του μεταπολεμικού καπιταλισμού, του μακρού κύματος ανάπτυξης και του περάσματος στο μακρύ κύμα κάμψης.

Παρά τη φήμη του ως οικονομολόγος, ο Μαντέλ συνέβαλε σε πολλούς θεωρητικούς τομείς της επανάστασης. Για τις μορφές κυριαρχίας της αστικής τάξης με το έργο Για τον φασισμό, για την

επαναστατική στρατηγική έγραψε το Εργατικός Έλεγχος, Εργατικά Συμβούλια, Αυτοδιαχείριση, όπως επίσης για την ιστορία με μελέτες όπως Το Νόημα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και για την αστική και εργατική γραφειοκρατία, το Χρήμα και Εξουσία κ.ά.

Ο Έρνεστ Μαντέλ ήταν και θα είναι ένα πρότυπο επαναστάτη, το οποίο πρέπει να μιμηθούμε στους αγώνες του σήμερα. Απέτελεσε παράδειγμα ενός αγωνιστή που σε κάθε δυσκολία (συλλήψεις, εξορίες, φυλακίσεις) διακατέχεται από μια επαναστατική αισιοδοξία και μια ακούραστη αποφασιστικότητα να παλεύει μέχρι το τέλος της ζωής του για τη σοσιαλιστική προοπτική. Οι θεωρητικές του αναλύσεις αλλά και ο επαναστατικός ανθρωπισμός του Μαντέλ, η σύνδεση του μέλλοντος της ίδιας της ανθρωπότητας με την ταξική πάλη, είναι από τις πιο σημαντικές παρακαταθήκες που άφησε στο σύγχρονο εργατικό κίνημα και στις εξεγέρσεις της γενιάς μας.

Τα Δεκεμβριανά του 1944

Φέτος συμπληρώνονται 79 χρόνια από τον Δεκέμβρη του 1944, μια από τις σημαντικότερες στιγμές του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Δύο είναι οι βασικοί λόγοι που την καθιστούν σημαντική: α) Αποτελεί μια ευθεία σύγκρουση του ελληνικού προλεταριάτου με τον βρετανικό ιμπεριαλισμό και την εγχώρια αστική τάξη. β) Αναδεικνύεται ο προδοτικός ρόλος του ΚΚΕ και του σταλινισμού που οδήγησαν σε μια ήττα συντριπτική.

Από τις 12 Οκτωβρίου οι Γερμανοί αποχωρούν από την Ελλάδα, το ΚΚΕ έχει αναγνωρίσει την αστική κυβέρνηση του Καΐρου και έχει πάρει 4 υπουργεία στην συμφωνημένη κυβέρνηση «εθνικής ενότητας», θέτοντας τον ΕΛΑΣ κάτω από την ηγεσία του βρετανικού στρατηγείου Μέσης Ανατολής και του Σκόμπι. Το ΕΑΜ έλεγχε το 90% της ελληνικής επικράτειας. Οι γερμανοσολιάδες και οι δωσίλογοι ήταν κλεισμένοι στους στρατώνες τους φοβισμένοι. Το μόνο βήμα που έλειπε ήταν η κατάκτηση της Αθήνας από τους αντάρτες. Αντίθετα, ο Παπανδρέου αποβιβάζεται στις 18 Οκτωβρίου, και ακολουθούν τα αγγλικά στρατεύματα του Σκόμπι, η Ορεινή Ταξιαρχία και

ο Ορεινός Λόχος. Ταυτόχρονα, εξοπλίζονται τα Τάγματα Ασφαλείας - εθνοφρουράς (στις 5 Νοεμβρίου 1944 οι υπουργοί του ΚΚΕ αποδέχονται τον εξοπλισμό τους χωρίς να προβάλλουν αντίσταση). 61 ημέρες προετοιμασίας από την πλευρά της αντίδρασης χρειάστηκαν για να έλθει η ρήξη. Στις 2 Δεκεμβρίου ο Σκόμπι δίνει 10 μέρες περιθώριο για τη διάλυση του ΕΛΑΣ. Το ΚΚΕ καλεί σε απεργία την επόμενη μέρα η οποία πνίγεται στο αίμα και έτσι ξεκινάει ένας μήνας ηρωικής ένοπλης αντίστασης ενός προλεταριάτου χωρίς ηγεσία με τις δυνάμεις του άπειρου εφεδρικού ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ, αλλά και τον λαό της Αθήνας. Στα τέλη του μήνα κάτω από την πίεση των βρετανικών βομβαρδισμών, ο ΕΛΑΣ ηττήθηκε.

Η προδοσία του ΚΚΕ και του ΕΑΜ καθ' όλη τη διάρκεια είναι πολλαπλή, μόνιμη, σταθερή και διαρκής. Στις αρχές του Οκτωβρίου το ΚΚΕ επιλέγει να στείλει τον τακτικό στρατό στην Ήπειρο για να την καθαρίσει από τα υποτιθέμενα υπολείμματα του ΕΔΕΣ, διάφορα αντάρτικα σώματα ματαίως περίμεναν εντολή έξω στα προάστια της Αθήνας και στην Πελοπόννησο. Η ΟΠΛΑ, οργάνωση του ΚΚΕ, μέσα στον ταραχώδη μήνα εκτελεί τη δουλειά

της δολοφονώντας αντιφρονούντες της πολιτικής ΕΑΜ-ΚΚΕ και ιδιαίτερος τροτσκιστές. Μετά την ήττα ακολουθεί και η γνωστή συμφωνία της Βάρκιζας, η συνειδητοποίηση δηλαδή της ήττας, η παράδοση των όπλων στους «απελευθερωτές» Άγγλους.

Η σταλινική γραφειοκρατία με την επικράτησή της στην νεοσύστατη ΕΣΣΔ, πέρα από την φυσική εξόντωση των αντιπολιτευόμενων (τροτσκιστών), άρχισε να μετασχηματίζει και το εσωτερικό του ΚΚΣΕ σε ένα όργανο επιβολής των συμφερόντων της ίδιας της γραφειοκρατίας. Το ίδιο επιβάλλεται και σε κάθε ΚΚ παγκοσμίως και στο ΚΚΕ. Η 6η ολομέλεια της ΚΕ του ΚΚΕ το 1934 αποτελεί ορόσημο καθώς αποφασίστηκε ότι η Ελλάδα έχει φεουδαρχικά κατάλοιπα και ως εκ τούτου πρέπει να περάσει από το στάδιο της αστικοδημοκρατικής επανάστασης. Η θεωρία των σταδίων, ένα σταλινικό κατασκευασμα, πέπλο της άρνησης της σοσιαλιστικής επανάστασης, όπως και σε όλες τις χώρες που εφαρμόστηκε (Κίνα 1927, Ισπανία 1936) έτσι και στην Ελλάδα, είχε ολέθρια αποτελέσματα για την εργατική τάξη. Το 1936, η ηγεσία του ΚΚΕ με τη συμφωνία Σκλάβαινα - Σοφούλη έθεσε τις βάσεις για την δικτατορία του Μεταξά, στον Μάη του 1936, σημείο καμπής για το ελληνικό

εργατικό κίνημα, συκοφάντησε κάθε προοδευτικό στοιχείο και στο τέλος πρόδωσε τους εξεγερμένους. Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος βαπτίστηκε αντιφασιστικός, αντί για ιμπεριαλιστικός (άρα δεν παλεύουμε ενάντια στον ιμπεριαλισμό, αλλά ενάντια στους ναζί και τους φασίστες - συνάπτουμε συμμαχίες με τους Άγγλους ιμπεριαλιστές). Στην Ελλάδα, συνεχείς προσπάθειες για αστικοδημοκρατική λύση, συμφωνία Λιβάνου - Καζέρτας, αποδοχή της κυβέρνησης του Καΐρου, δολοφονίες τροτσκιστών. Από το 1943 ο Τσόρτσιλ ήθελε να στείλει τα βρετανικά στρατεύματα στην Ελλάδα. Με τη διάσκεψη της Μόσχας τον Οκτώβρη του 1944, Τσόρτσιλ και Στάλιν χώρισαν την Ευρώπη σε σφαίρες επιρροής, με την Ελλάδα να «ανήκει» στους Άγγλους. Από την πλευρά της ηγεσίας του ΚΚΕ η ιστορία ήταν προδιαγεγραμμένη, παράδοση άνευ όρων των οπλισμένων μαζών, με αντάλλαγμα την αμνηστία για τα πολιτικά εγκλήματα που τελέστηκαν από τις 2 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμφωνία, δηλαδή με την αμνηστία της ηγεσίας του ΚΚΕ, αφήνοντας στο έλεος της λευκής τρομοκρατίας όλους τους αγωνιστές.

Εκ των υστέρων, το ΚΚΕ δικαιολογήθηκε για τις προδοσίες του με την περίφημη φράση περί «δυσμενούς συσχετισμού»

απέναντι στον «πανίσχυρο βρετανικό ιμπεριαλισμό». Η πραγματικότητα διαφωνεί: Το 90% της επικράτειας ελεγχόταν από τον ΕΛΑΣ, η απελευθέρωση από τους Γερμανούς έγινε με τις μάζες να είναι ένοπλες, η αστική κυβέρνηση ήταν «σε σύνδεση με Κάιρο» μακριά από τις μάζες όχι μόνο φυσικά, αλλά κυρίως πολιτικά. Το κενό εξουσίας που είχε δημιουργηθεί, παραδόθηκε με προδοσίες αλληπάλληλες και συνεχείς («Άγγλοι απελευθερωτές», «έντιμη ειρήνη»). Η γιουγκοσλαβική επανάσταση βάδιζε προς τη νίκη, στην Αλβανία ο Εμβέρ Χότζα καταλάμβανε την εξουσία παρά τις αντιρρήσεις του βρετανικού ιμπεριαλισμού και παρότι οι ένοπλες δυνάμεις του δεν συγκρίνονταν με του ΕΛΑΣ. Δεν ήταν ποτέ άλλοτε πιο ευνοϊκοί οι συσχετισμοί υπέρ του εργατικού κινήματος από το '44-'45.

Οι συναισθηματικές επικλήσεις στον ηρωισμό και τις θυσίες των μαζών δεν αρκούν ούτε αποτελούν πολιτικό συμπέρασμα. Τα Δεκεμβριανά του 1944 είναι το σημείο καμπής της ελληνικής επανάστασης, που δεν άντεξε στη σκλήρυνση της αναπόφευκτης ταξικής σύγκρουσης με την αστική τάξη και τον ιμπεριαλισμό - και αυτό λόγω του σταλινισμού εκφυλισμού και της προδοσίας του ΚΚΕ.

Ίδρυση και διάλυση της ΕΣΣΔ

■ Χρήστος Ζάκας

Από το 1917 στην ΕΣΣΔ

Στις 30 Δεκεμβρίου 1922, το συνέδριο των Σοβιετ με αντιπροσώπους από τις σοβιετικές σοσιαλιστικές δημοκρατίες της Ρωσίας, της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας και της Υπερκαυκασίας (Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία), αποφάσισε τη δημιουργία της Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (ΕΣΣΔ).

Η νίκη της επανάστασης σε εθνικό επίπεδο θα έπρεπε να είναι μόνο η πρώτη πράξη της παγκόσμιας επανάστασης. Η οκτωβριανή επανάσταση αποτέλεσε την πιο αποφασιστική είσοδο των μαζών στην ιστορία ή με τα λόγια του Τρότσκι: η «εισβολή των μαζών στην περιοχή όπου ρυθμίζονται τα δικά τους πεπρωμένα».

Η ρωσική επανάσταση του 1917 ανέτρεψε την εξουσία της αστικής τάξης και των γαιοκτημόνων, εγκαθίδρυσε τη δικτατορία του προλεταριάτου και άνοιξε το δρόμο για την απαλλοτρίωση των καπιταλιστών και την εθνικοποίηση των μέσων παραγωγής. Ταυτόχρονα, έλυσε τα κύρια καθήκοντα της αστικής δημοκρατικής επανάστασης, τα οποία η αστική τάξη είχε αποδειχθεί ανίκανη να λύσει: ριζική αγροτική μεταρρύθμιση, εθνικό ζήτημα, σταμάτημα του πολέμου, ικανοποίηση των άμεσων ζητημάτων των εργαζομένων. Η θεωρία της διαρκούς επανάστασης του Τρότσκι θριάμβευσε, καθώς τίποτα δεν μπορούσε να λυθεί χωρίς την προλεταριακή επανάσταση.

Ο διεθνισμός ενάντια στον πόλεμο και το έθνος-κράτος

Το μπολσεβίκικο κόμμα του Λένιν και μια χούφτα επαναστατών, στάθηκαν ενάντια στον προδοτικό σοσιαλ-σβινισμό (σοσιαλισμός στα λόγια, σβινισμός στην πράξη) της Δεύτερης Διεθνούς που κατέρρευσε αμέσως μετά την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου για να κολυπήσει στην λάσπη της εθνικής ενότητας, της «υπεράσπισης της πατρίδας» σε έναν αντιδραστικό ιμπεριαλιστικό πόλεμο.

Πολέμησαν ενάντια στην εθνική καταπίεση των μη ρωσικών λαών. Μετά την κατάληψη της εξουσίας με διάταγμα κατοχυρώθηκε το δικαίωμα όλων των λαών της πρώην τσαρικής αυτοκρατορίας στην αυτοδιάθεση μέχρι και τον κρατικό αποχωρισμό. Πρότειναν σε όλους τους εμπόλεμους λαούς την άμεση ειρήνη, δίχως

προσαρτήσεις εδαφών και πολεμικές αποζημιώσεις.

Το 1919 δημιούργησαν την κομμουνιστική Τρίτη Διεθνή, η οποία στόχευε στους αγώνες του παγκόσμιου προλεταριάτου, αλλά και την παγκόσμια επανάσταση.

Η υποχώρηση

Το 1921, το εργατικό κράτος νικάει, αλλά είναι χτυπημένο από τον εμφύλιο πόλεμο που επιβλήθηκε από τους λευκούς και τους ιμπεριαλιστικούς στρατούς για να καταπνίξουν την επανάσταση, αλλά και τον Α΄ Π. Π.

Μέχρι το 1923, το επαναστατικό κύμα που είχε τροφοδοτηθεί και από την λάμψη του Οκτώβρη είχε υποχωρήσει. Η νίκη του φασισμού στην Ιταλία το 1922 και κυρίως η ήττα της γερμανικής επανάστασης, ανέκοψαν την πορεία. Ξεκίνησε μια περίοδος σταθεροποίησης του καπιταλισμού. Η ρωσική επανάσταση άντεξε στην επίθεση των δυνάμεων της εσωτερικής και εξωτερικής αντεπανάστασης, αλλά βρέθηκε σε απομόνωση.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1920, η ρωσική εργατική τάξη ήταν εξαντλημένη και αποδεκατισμένη. Η άσκηση της εξουσίας άρχισε να πηγαίνει στα χέρια μιας αναδυόμενης γραφειοκρατίας: Οι αντεπαναστάσεις αντικατοπτρίζουν τη σχετική παρακμή της πολιτικής μαζικής δραστηριότητας και αποτελεσματικότητας. Καθώς οι γνήσιες λαϊκές επαναστάσεις γενικά σημαίνουν ένα ποιοτικά αυξημένο επίπεδο πολιτικής μαζικής δραστηριότητας, αυτό δεν μπορεί να διατηρηθεί επ' αόριστο, για προφανείς υλικούς και ψυχολογικούς λόγους.

Η άνοδος της (σταλινικής) γραφειοκρατίας

Σε αυτές τις δύσκολες υλικές συνθήκες, οι σοβιετικοί εργάτες ασκούσαν την εξουσία όλο και λιγότερο άμεσα, την ίδια στιγμή που αυτή άρχισε να μονοπωλείται ολοένα και περισσότερο από μια ανερχόμενη γραφειοκρατία. Ήδη το 1921, ο Λένιν χαρακτήρισε το σοβιετικό κράτος ως ένα γραφειοκρατικά παραμορφωμένο εργατικό κράτος. Ωστόσο, αυτή η γραφειοκρατική παραμόρφωση έγινε, επί Στάλιν, πραγματικός εκφυλισμός. Η δημοκρατία καταπνίγηκε ακόμη και μέσα στο μπολσεβίκικο κόμμα, μετά την ήττα της αριστερής αντιπολίτευσης η οποία είχε συγκροτηθεί το 1923 και προσπάθησε να εμποδίσει αυτήν την πορεία.

Αναπτύχθηκε ένα νέο στρώμα, η γραφειοκρατία η οποία προσπαθούσε να πλουτίσει από τη ληηλασία των κρατικών πόρων τους οποίους ήλεγχε. Τις επόμενες δεκαετίες ένας σκληρός αγώνας ξεσπούσε ανάμεσα σε διαφορετικές κλίκες για την διατήρηση της εξουσίας και το καλύτερο μίσμα της αρπαγής. Αυτό το στρώμα με τα δικά του ιδιαίτερα συμφέροντα, υιοθέτησε την πολιτική του «σοσιαλι-

σμού σε μια χώρα». Αυτό σήμαινε μια σειρά από ζιγκ-ζαγκ στην οικονομική και εξωτερική πολιτική, από διαρκείς εκκαθαρίσεις στον κομματικό και στον κρατικό μηχανισμό και μια διαρκή καταπίεση και εξόντωση οποιασδήποτε αντιπολίτευσης. Κάθε εξέγερση ή επανάσταση απειλούσε την ύπαρξη του παρασιτικού αυτού στρώματος το οποίο απειλούταν από την δημιουργία άλλων επαναστατικών κέντρων. Γι' αυτό και ο αντεπαναστατικός του ρόλος στο χαντάκωμα άλλων επαναστάσεων με κορυφαίο παράδειγμα την Κίνα το 1927, την ισπανική επανάσταση το 1936, την ελληνική επανάσταση 1943-49, την πολιτική των «λαϊκών μετώπων» με αστικά κόμματα, τη διάλυση της Τρίτης Διεθνούς και ο κατάλογος δεν έχει τέλος. Γι' αυτό και η βίαιη καταστολή των αντιγραφειοκρατικών επαναστάσεων σε Ουγγαρία 1956, Τσεχοσλοβακία 1968 και Πολωνία 1980 κ.ά.

Η θερμιδοριανή αντεπανάσταση

Αυτό που απέτυχε στην ΕΣΣΔ και αλλού, ήταν ο σταλινισμός και όχι ο κομμουνισμός ή ο μαρξισμός. Ο σταλινισμός ήταν μια πραγματική αντεπανάσταση η οποία, αφού εξόντωσε πολιτικά κάθε επαναστατική θεωρία και πρακτική και φυσικά σχεδόν κάθε επαναστάτη, μετέτρεψε την σοβιετική δημοκρατία σε μια δικτατορία ψέματος και διώξεων.

Είναι ενδεικτικό ότι από το 1934 έως το 1953 έγιναν μόνο 3 συνέδρια του κόμματος (μόνο ένα μετά το 1939). Στο 18ο Συνέδριο του κόμματος το 1939, από τα 1.589.000 μέλη, μόνο το 0,3% από αυτά, δηλαδή περίπου 5.000 μέλη είχαν προσχωρήσει πριν από το 1917. Στη δεκαετία του 1930 καταδικάστηκαν για «αντεπαναστατικές δραστηριότητες» 3.777.234 άτομα, εκ των οποίων εκτελέστηκαν οι 789.098.

Δίκες της Μόσχας, η εξόντωση της γενιάς του '17

Τον μπολσεβικισμό και πολύ περισσότερο τον Τρότσκι, την Αριστερή Αντιπολίτευση, τους τροτσικιστές και τελικά το εργατικό κίνημα τους χωρίζει από τον σταλινισμό ένας ποταμός αίματος και στρατιές θυμάτων. Στις δίκες του 1936-1938, σχεδόν όλοι οι ηγέτες της ρωσικής επανάστασης δολοφονήθηκαν από τον Στάλιν: η πλειοψηφία των μελών της κεντρικής επιτροπής του κόμματος από το 1917 έως το 1923 και η πλειοψηφία του πολιτικού γραφείου από το 1919 έως το 1924.

Οι τερατώδεις κατηγορίες του Στάλιν και της γραφειοκρατίας καταδίκασαν επαναστάτες που είχαν αφιερώσει όλη τους τη ζωή τους στην χειραφέτηση της εργατικής τάξης, είχαν φυλακιστεί, εξορισθεί, κυνηγηθεί πριν το '17, πολέμησαν στον εμφύλιο πόλεμο και στη συνέχεια συμμετείχαν στην οικοδόμηση του νεαρού σοβιε-

τικού κράτους. Αυτούς επέλεξε ο Στάλιν να ονομάσει χειρότερους εχθρούς της ΕΣΣΔ, του κομμουνισμού και της εργατικής τάξης. Ο Βισίνσκι ως εισαγγελέας ήταν ο ίδιος που είχε εκδώσει ένταλμα σύλληψης κατά του Λένιν το 1917. Τον Αύγουστο του 1940 δολοφόνησε και τον ίδιο τον Τρότσκι ο οποίος είχε παίξει καθοριστικό ρόλο στην οκτωβριανή επανάσταση και όρθωσε το ανάστημά του στην σταλινική δικτατορία. Η σταλινική γραφειοκρατία με τα εγκλήματά της κέρδισε κάποιο χρόνο για τον εαυτό της και εξασφάλισε πολύ περισσότερο χρόνο για το καπιταλιστικό σύστημα.

Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος - σύμφωνο με Χίτλερ

Η γραφειοκρατία ήλπιζε να μείνει ουδέτερη και να γλιτώσει τον πόλεμο αρχικά προσπαθώντας να συνάψει κάποια συμφωνία με τους δυτικούς ιμπεριαλιστές και στη συνέχεια με τη ναζιστική Γερμανία. Ο Στάλιν, τιμώντας την συμφωνία που είχε υπογράψει με τον Χίτλερ το 1939, άφησε απροετοίμαστο τον Κόκκινο Στρατό, αφού προηγουμένως στις δίκες της Μόσχας είχε τουφεκίσει τους αξιωματικούς του. Τελικά, η ΕΣΣΔ μπόρεσε να αντισταθεί και να κερδίσει όχι φυσικά χάρη στην γραφειοκρατία, αλλά χάρη στον ηρωισμό του λαού της. Το πλήρωσε βέβαια με 20 εκατομμύρια θανάτους και τεράστιες καταστροφές.

Η διάλυση της ΕΣΣΔ

Με τον θάνατο του Στάλιν το 1953 και μετά το θάνατο του Μπρέζνιεφ το 1982 η σύγκρουση μεταξύ των γραφειοκρατών οδήγησε σε μια πιο ανοιχτή αντιπαράθεση. Ο Γκορμπατσόφ, που εξελέγη γραμματέας το 1985 προχώρησε σε μια «ανασυγκρότηση» της οικονομίας (περεστρόικα) και σε μια μεγαλύτερη «ελευθερία του λόγου και διαφάνεια» (glasnost). Όμως, ένας πιο δημαγωγός από αυτόν, ο Γέλτσιν ενθάρρυνε τις σοβιετικές δημοκρατίες να αποκτήσουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αυτονομία από την κεντρική εξουσία. Αυτό έκαναν μέχρι τη διάλυση της Ένωσης, αναγκάζοντας τον Γκορμπατσόφ να παραιτηθεί επικυρώνοντας το τέλος της ΕΣΣΔ στις 25 Δεκεμβρίου 1991. Από εκεί και πέρα η βιασύνη τους να αρπάξουν τον πλούτο δεν γνώριζε όρια. Άρπαξαν εργοστάσια, ορυχεία, μεταφορικά μέσα, τα ίδια τα μέλη του πολιτικού γραφείου μοίρασαν και κληρονόμησαν ολόκληρες χώρες που εκμεταλλευόταν για χρόνια.

Τελικά επιβεβαιώθηκε απόλυτα ο Τρότσκι που είχε προβλέψει δεκαετίες πριν πως αν το προλεταριάτο της ΕΣΣΔ αλλά και των άλλων χωρών δεν καταφέρει να ανατρέψει την αντιδραστική σταλινική γραφειοκρατία, αυτό θα οδηγούσε την ίδια την γραφειοκρατία να ανατρέψει τις σχέσεις ιδιοκτησίας που επιβλήθηκαν με την οκτωβριανή επανάσταση.

